

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 8^{ης} Απριλίου 2021

Ωρα έναρξης: 4.03 μ.μ.

Αρ. 27

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ)

Καλό σας απόγευμα!

Παρακαλώ, καθίστε.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τη γραμματεία να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα προ ημερήσιας διάταξης να αναφερθώ σε ένα θλιβερό γεγονός, στον θάνατο του πρώην βουλευτή και πρώην υπουργού Σωκράτη Χάσικου, ο οποίος έφυγε από τη ζωή τα ξημερώματα της περασμένης Δευτέρας, 5 Απριλίου.

Ο Σωκράτης Χάσικος γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1956 και μεγάλωσε στο κατεχόμενο σήμερα Κάτω Δίκωμο. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διετέλεσε για πολλά χρόνια μέλος του πολιτικού γραφείου του Δημοκρατικού Συναγερμού και αντιπρόεδρος του κόμματός του. Εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής το 1991 με τον συνασπισμό ΔΗΣΥ-Κόμμα Φιλελευθέρων στην εκλογική περιφέρεια Κερύνειας και στη συνέχεια το 1996 και το 2006. Το 1999 διορίστηκε Υπουργός Άμυνας στην κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη και το 2013 Υπουργός Εσωτερικών στην κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι το 2017, όταν υπέβαλε την παραίτησή του για προσωπικούς και οικογενειακούς λόγους. Παράλληλα με τη μακρά πορεία του στην πολιτική, ο Σωκράτης Χάσικος υπήρξε και επιτυχημένος επιχειρηματίας στον χώρο των ΜΜΕ.

Προτού συμπληρώσει τα εξήντα πέντε του χρόνια, ο Σωκράτης Χάσικος ξεκίνησε το μεγάλο ταξίδι, όπου και θα συναντήσει την αγαπημένη του σύζυγο Έλλη. Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, εκφράζουμε τα θερμά συλλυπητήριά μας στην οικογένεια και τους οικείους του και σας παρακαλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ ημερησίας διατάξεως, θα ήθελα να αναφερθώ στην Παγκόσμια Ημέρα Υγείας, που γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 7 Απριλίου, αφού στις 7 Απριλίου του 1948 ιδρύθηκε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Το θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας Υγείας για αυτή τη χρονιά είναι: «Μαζί μπορούμε να φτάσουμε σε έναν πιο δίκαιο και υγιέστερο κόσμο». Με την ευκαιρία αυτή, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ζητά από την παγκόσμια κοινότητα επείγουσα δράση για την εξάλειψη των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας και την επίτευξη καλύτερης υγείας για όλους.

Δυστυχώς, και φέτος η Παγκόσμια Ημέρα Υγείας μάς βρίσκει αντιμέτωπους με την παγκόσμια υγειονομική κρίση λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, η οποία ξέσπασε το 2020 και έναν χρόνο μετά συνεχίζει να ταλανίζει την ανθρωπότητα, στερώντας πολλές ανθρώπινες ζωές. Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, η πανδημία έχει βυθίσει περισσότερο κόσμο στη φτώχεια, έχει διευρύνει το χάσμα και την ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων και έχει μεγαλώσει τις κοινωνικές ανισότητες.

Εκ μέρους όλων των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, θα ήθελα να εκφράσω τη βαθιά ευγνωμοσύνη μας για την ανεκτίμητη προσφορά και την προσπάθεια όλου του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού και γενικά όλων των επαγγελματιών που σχετίζονται με την υγεία να ανταποκριθούν στις εξαιρετικά αυξημένες ανάγκες των πολιτών. Ένα τεράστιο «ευχαριστώ» στους μεγάλους πρωταγωνιστές του αγώνα κατά της πανδημίας, σε αυτούς που βάζουν καθημερινά σε κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή, για να σώσουν όσο το δυνατόν περισσότερους συνανθρώπους μας.

Παρακαλώ τη γραμματεία να ενημερώσει το σώμα για τις διεθνείς δραστηριότητες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Στις 7 Απριλίου, η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και μέλος του προεδρείου του Φόρουμ Γυναικών Βουλευτών του οργανισμού, συμμετείχε σε διαδικτυακή συνάντηση με θέμα «Οικονομική Ενδυνάμωση των Γυναικών». Επρόκειτο για την πρώτη από τρεις συναντήσεις που συνδιοργανώνουν η Διακοινοβουλευτική Ένωση και η UN Women στα πλαίσια του «Διακοινοβουλευτικού Διαλόγου για την Ανάκαμψη που Ανταποκρίνεται στο Φύλο μετά τον COVID-19». Σε παρέμβασή της η κ. Κουκουμά, επισημαίνοντας ότι οι κρίσεις δεν είναι ποτέ ουδέτερες ως προς το φύλο, υπογράμμισε τον πρωταγωνιστικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η παιδεία, προκειμένου οι διακηρύξεις να μεταφραστούν σε απτές πολιτικές οικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών. Τόνισε δε ως καθοριστικής σημασίας τη συμβολή των κοινοβουλίων, τα οποία, όπως είπε, πρέπει να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για την προώθηση νομοθεσιών που στηρίζουν τις γυναίκες και στον χώρο εργασίας.

Στις 7 Απριλίου, ο κ. Κωστής Ευσταθίου, μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, συμμετείχε σε διαδικτυακή συνάντηση των επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των κοινοβουλίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον εκτελεστικό αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Θέμα συζήτησης ήταν η επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Ο κ. Ευσταθίου υπογράμμισε ότι η συμμετοχή των εξωτερικών εμπορικών εταίρων της Ένωσης στο πλαίσιο ενός εμπορικού συστήματος που να βασίζεται σε κανόνες είναι ουσιαστικής σημασίας. Ειδικότερα δε όσον αφορά στην Τουρκία, ο κ. Ευσταθίου υπογράμμισε ότι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση στις εμπορικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη συγκεκριμένη χώρα. Τόνισε δε ότι η αναθεωρημένη εμπορική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να περιλαμβάνει ευνοϊκούς και επωφελείς εμπορικούς όρους για τα γειτονικά της κράτη, ως συνεισφορά στην αναδιάρθρωση και ενίσχυση των οικονομιών τους και προς αποτροπή και άλλων μεταναστευτικών ροών προς την Ευρώπη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Δημητρίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα δύο θέματα αφορούν τις αναπομπές από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας των νόμων που πιλοφορούνται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή, και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Κάρουλλας

Λίνος Παπαγιάννης

Ανδρέας Κυπριανού

Μαρίνος Μουσιούττας

Ξένια Κωνσταντίνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε τους πιο πάνω νόμους, τους οποίους η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 4 Μαρτίου 2021 και οι οποίοι ανατέμφθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2021. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών και ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των αναπεμφθέντων νόμων είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου και του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, αντίστοιχα, ώστε, σε περίπτωση που διενεργείται στο πλαίσιο διαδικασίας αναδιάρθρωσης ή εξόφλησης δανείου, με τη συγκατάθεση του εγγεγραμμένου ιδιοκτήτη, μεταβίβαση ή/και υποθήκευση ακίνητης ιδιοκτησίας για την οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών, να μην ισχύει η προβλεπόμενη στους εν λόγω βασικούς νόμους απαγόρευση μεταβίβασης της επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας ή αυτοτελούς τμήματός της, η οποία εγγράφεται και επενεργεί προς όφελος της αρμόδιας οικοδομικής αρχής, εφόσον έχει εκδοθεί πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών.

Οι κυριότεροι λόγοι της αναπομπής των υπό αναφορά νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως αυτοί εξάγονται από τις δύο επιστολές του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2021, παρατίθενται ακολούθως αυτούσιοι και κατά το δυνατόν αυτολεξεί:

«2.2. Οι ενδοιασμοί της εκτελεστικής εξουσίας για τη λειτουργικότητα των προτεινόμενων διατάξεων διατυπώθηκαν από μέρος της διοίκησης και κατά τη συνεδρία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Συγκεκριμένα, εκ του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κατά τη συζήτηση του θέματος στην οικεία κοινοβουλευτική επιτροπή, εκφράσθηκε διαφωνία με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, καθότι με την υιοθέτησή τους αναμένεται ότι θα διοχετευτούν στην αγορά ακίνητα στα οποία ανεγέρθηκαν οικοδομές με ουσιώδεις παρατυπίες, για τις οποίες εκδόθηκε πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών. Επισημάνθηκε ότι στους λόγους για τους οποίους εκδίδεται πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών για ορισμένες αναπτύξεις συγκαταλέγονται τα θέματα ασφάλειας στη χρήση του κτιρίου, η πυρασφάλεια, τα θέματα υγείας, ο ουσιώδης επηρεασμός και τα δικαιώματα τρίτων, η ουσιώδης υπέρβαση στο επιτρεπόμενο εμβαδόν με βάση τον συντελεστή δόμησης που παρέχεται σε καθορισμένη ζώνη, η επέμβαση σε γειτονική ιδιοκτησία, σε ζώνη προστασίας της παραλίας ή στο οδικό δίκτυο και η μη παραχώρηση οδικού δικτύου στο δημόσιο λόγω παρεμπόδισης της αυτοτελούς και άνετης κάρπωσης του ακινήτου. Τίθενται επομένως ζητήματα ζωτικής σημασίας για τη χρήση των οικοδομών αυτών από το κοινό που άπτονται της ασφάλειας του κοινού ή άλλων οικοδομών ή της δημόσιας υγείας και επηρεάζουν ουσιωδώς τις ανέσεις γειτονικών ιδιοκτησιών. Τονίζεται ότι οι βασικοί λόγοι έκδοσης τίτλου ιδιοκτησίας με πιστοποιητικό *μη εξουσιοδοτημένων εργασιών* είναι οι ακόλουθοι:

- α. θέματα ασφάλειας στη χρήση του κτιρίου,
- β. η πυρασφάλεια,
- γ. θέματα υγείας,
- δ. ο ουσιώδης επηρεασμός των ανέσεων και των δικαιωμάτων τρίτων,
- ε. η ουσιώδης υπέρβαση στο επιτρεπόμενο εμβαδόν με βάση τον συντελεστή δόμησης που ορίζεται σε καθορισμένη ζώνη,
- στ. η επέμβαση σε γειτονική ιδιοκτησία, σε ζώνη προστασίας της παραλίας ή στο οδικό δίκτυο και
- ζ. η μη παραχώρηση οδικού δικτύου στο δημόσιο λόγω παρεμπόδισης της αυτοτελούς και άνετης κάρπωσης του ακινήτου.

2.2.1. Εκ του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τονίσθηκε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν ουσιαστικά την αδειοδότηση παράνομων, μη εγκεκριμένων αναπτύξεων. Συγκεκριμένα, έγινε αναφορά στη θέσπιση το 2004 νομοθεσίας με προσωρινή ισχύ, ώστε να καταστεί δυνατό η εγγραφή μεγάλου αριθμού οικοδομών, συγκροτημάτων οικοδομών και οικοπέδων, που κατέχονταν ή και τύγχαναν κάρπωσης ως οικιστικές ή άλλως πως μονάδες, η οποία δεν ήταν δυνατό να διενεργηθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, λόγω του ότι η αρμόδια αρχή δεν μπορούσε να προχωρήσει στην έκδοση πιστοποιητικού έγκρισης με βάση τις τότε ισχύουσες διατάξεις του *περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου*, εξαιτίας τροποποιήσεων ή άλλων αλλαγών που επήλθαν στα ακίνητα πέραν των εγκεκριμένων σχεδίων βάσει της εκδοθείσας άδειας οικοδομής ή και άλλων παρατυπιών. Παρά ταύτα, η εφαρμογή των εν λόγω προσωρινών διατάξεων

για την εγγραφή ορισμένων ακινήτων κρίθηκε αναποτελεσματική και, ως εκ τούτου, με την πάροδο του χρόνου τα προβλήματα που αφορούν την αδειοδότηση πολλαπλασιάστηκαν.

2.2.3 Επίσης έγινε αναδρομή στις νομοθετικές ρυθμίσεις που υιοθετήθηκαν το 2011 με τον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικό) Νόμο του 2011, Ν.48(Ι)/2011, για να παρασχεθεί, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα αδειοδότησης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μονάδων σε οικοδομές στις οποίες υφίσταντο παρανομίες και επισημάνθηκε σχετικά ότι ο αριθμός των επηρεαζόμενων λόγω παρατυπιών ακινήτων έκτοτε περιορίστηκε σημαντικά. Δηλώθηκε επίσης ότι η αναφερόμενη πιο πάνω απαγόρευση μεταβίβασης της επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας ή αυτοτελούς τμήματός της συνιστά μέτρο προς αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν εξαιτίας της ανέγερσης παράνομων αναπτύξεων. Σημειώνεται ότι η προώθηση και ψήφιση του ως άνω τροποποιητικού Νόμου το 2011 στόχευε αφενός στην έκδοση του τίτλου ιδιοκτησίας και αφετέρου στη στέρηση του δικαιώματος μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας σε τρίτο πρόσωπο, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μοχλού πίεσης προς τους εγγεγραμμένους ιδιοκτήτες για την άρση οποιωνδήποτε παρανομιών και ταυτόχρονα την αποτροπή από τη μελλοντική ανέγερση παράνομων οικοδομών/επεκτάσεων.

2.2.3.1. Συγκεκριμένα, το 2011, το Υπουργείο Εσωτερικών ανέλαβε μια προσπάθεια έκδοσης περίπου εκατό χιλιάδων τίτλων ιδιοκτησίας για μονάδες ακίνητης ιδιοκτησίας (οικόπεδα, κατοικίες, πολυκατοικίες, διαμερίσματα, γραφεία κ.λπ.), οι οποίες, ενώ είχαν κατασκευαστεί και πωληθεί και/ή υποθηκευτεί, δεν ήταν δυνατή η έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας τους λόγω παρατυπιών και/ή αυθαίρετων κατασκευών επί των εν λόγω μονάδων. Κατά συνέπεια, οι αγοραστές, όχι μόνο δεν εξασφάλιζαν τίτλο ιδιοκτησίας στο όνομά τους, αλλά δεν είχαν δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στο δικαστήριο για έκδοση διατάγματος εγγραφής του τίτλου ιδιοκτησίας επ' ονόματί τους δυνάμει του περί Πώλησης Ακινήτων (Ειδική Εκτέλεση) Νόμου, καθότι απαραίτητη προϋπόθεση για εφαρμογή των προνοιών της εν λόγω νομοθεσίας ήταν η ύπαρξη εγγεγραμμένου τίτλου ιδιοκτησίας. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, ψηφίστηκαν οι ακόλουθοι νόμοι:

- α. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011, (Ν.46(Ι)/2011),
- β. ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011, (Ν.47(Ι)/2011), και
- γ. ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 (Ν.48(Ι)/2011).

Οι νομοθεσίες αυτές τροποποιήθηκαν, ώστε στις περιπτώσεις που ο εγγεγραμμένος κύριος ακίνητης ιδιοκτησίας, της οποίας η εγγραφή χρήζει εκσυγχρονισμού (έκδοση τίτλου ιδιοκτησίας), *παραλείπει* να υποβάλει αίτηση για έκδοση ξεχωριστών τίτλων ιδιοκτησίας, ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να *δύναται να εξαναγκάσει* τον εκσυγχρονισμό της εγγραφής, είτε αυτεπάγγελα, είτε μετά από αίτηση αρμόδιας αρχής ή προσώπου, το οποίο έχει συμφέρον στην ιδιοκτησία, περιλαμβανομένου ενυπόθηκου δανειστή ή αγοραστή, ο οποίος έχει καταθέσει το πωλητήριο έγγραφο με βάση τον περί Πώλησης Ακινήτων (Ειδική Εκτέλεση) Νόμο.

2.2.3.2. Η διαδικασία έκδοσης ξεχωριστών τίτλων ιδιοκτησίας δεν ήταν εφικτή για μη αδειοδοτημένες αναπτύξεις και με την εφαρμογή των προνοιών των πιο πάνω Νόμων οι νεοδημιουργούμενες μονάδες που προέκυψαν από τις αδειοδοτημένες αναπτύξεις διακρίνονταν σε τρεις κατηγορίες-

- α. αυτές που υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τις σχετικές άδειες των αρμοδίων αρχών (πλήρως νόμιμες) και ως εκ τούτου εκδιδόταν πιστοποιητικό έγκρισης χωρίς οποιοσδήποτε σημειώσεις ή παρατυπίες·
- β. αυτές που υλοποιήθηκαν με παρεκκλίσεις από τις σχετικές άδειες των αρμοδίων αρχών, οι οποίες όμως παρεκκλίσεις δεν δημιουργούσαν θέματα ασφάλειας, επηρεασμού της υγείας ή σοβαρού επηρεασμού ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων ή των ανέσεων τρίτων και, ως εκ τούτου, εκδιδόταν πιστοποιητικό έγκρισης με σημείωση παρατυπίας και η εν λόγω σημείωση δεν αποτελούσε οποιασδήποτε μορφής επιβάρυνση έναντι του επηρεαζόμενου ακινήτου·
- γ. αυτές που υλοποιήθηκαν, παραβιάζοντας σοβαρά θέματα ασφάλειας, υγείας, ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων άλλων (επεμβάσεων) και σοβαρού επηρεασμού ανέσεων τρίτων και, ως εκ τούτου, εκδιδόταν πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών, το οποίο θεωρείτο επαρκής εξουσιοδότηση προς τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να καταχωρίσει εκτός από τη σημείωση παρατυπίας και απαγόρευση εκούσιας μεταβίβασης και επιβάρυνσης έναντι του ακινήτου προς όφελος της αρμόδιας αρχής.

2.2.3.3. Στο σημείο αυτό απαιτείται να γίνει μια ουσιώδης επισήμανση: η απαγόρευση εκούσιας μεταβίβασης και επιβάρυνσης, που αναφέρεται στην παράγραφο 3 πιο πάνω, εγγράφεται έναντι του ακινήτου και όχι του προσώπου και έχει ως σκοπό αφενός τον εξαναγκασμό των εγγεγραμμένων ιδιοκτητών που υλοποίησαν τις εν λόγω αναπτύξεις/μονάδες να άρουν τις σοβαρές παρατυπίες και αφετέρου την

προστασία πιθανών μελλοντικών αγοραστών των εν λόγω μονάδων. Με βάση τα πιο πάνω, ο ψηφισθείς νόμος παραβιάζει αυτή τη γενική απαγόρευση και παρέχει το δικαίωμα πώλησης και/ή εκχώρησης τέτοιων μονάδων κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης χρέους. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι γίνεται μη ίση μεταχείριση μεταξύ των κυρίων ή εγγεγραμμένων ιδιοκτητών τέτοιων ακινήτων και διαφαίνεται ότι ενθαρρύνεται η συνέχιση της παρανομίας, όχι μόνο στις υφιστάμενες, αλλά και σε μελλοντικές αναπτύξεις.

- 2.2.4. [...] Με την έκδοση πιστοποιητικού μη εξουσιοδοτημένων εργασιών από την αρμόδια αρχή, απαγορεύεται η εκούσια μεταβίβαση της επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας ή αυτοτελούς τμήματός της, εξαιρουμένων των περιπτώσεων μη εκούσιας μεταβίβασης ή μεταβίβασης λόγω κληρονομικής διαδοχής ή δωρεάς σε σύζυγο ή τέκνα ή πρόσωπο μέχρι τρίτου βαθμού συγγένειας. Με βάση τα πιο πάνω, αναφέρεται ότι με την άρση της απαγόρευσης μεταβίβασης της ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία αποτελεί μοχλό πίεσης προς τον ιδιοκτήτη παράνομης οικοδομής να άρει τις παρατυπίες που αφορούν την έκδοση πιστοποιητικού μη εξουσιοδοτημένων εργασιών, δεν θα υφίσταται πλέον κανένα μέτρο πίεσης ικανό να επιτύχει την άρση των παρατυπιών που αφορούν κυρίως την ασφάλεια της οικοδομής.
- 2.2.5. Περαιτέρω σημειώνεται ότι, με την άρση της απαγόρευσης για μεταβίβαση στον δανειστή, θα διατίθενται πλέον στην αγορά αμφιλεγόμενα ακίνητα, τα οποία παρουσιάζουν σοβαρές παρατυπίες, σε μεγάλη έκταση. Το γεγονός αυτό καθιστά ορατό τον κίνδυνο η αγορά ακινήτων να οδηγηθεί σε στρεβλώσεις, επιτείνοντας τις ήδη επιβαρυνμένες για άλλους λόγους συνθήκες στον τομέα αυτό. Θα ήταν επίσης ενδεχομένως ορθό να διασαφηνίζεται πώς θα γίνεται η ανάληψη του κόστους για τις εργασίες που υπολείπονται στην οικοδομή, σε περίπτωση μεταβίβασης στον δανειστή (π.χ. για την υλοποίηση των έργων υποδομής).
- 2.2.6. Συγκεκριμένα, με την εφαρμογή του αναπεμπόμενου νόμου, ως επί το πλείστον, τα τραπεζικά ιδρύματα θα αποκτήσουν μεγάλο αριθμό ακινήτων με απαγορεύσεις, τα οποία δεν θα μπορούν να διαθέσουν στην ελεύθερη αγορά και επειδή υπάρχει περιορισμός από την Κεντρική Τράπεζα, στο χρόνο που δύναται ένα τραπεζικό ίδρυμα να κατέχει ακίνητη ιδιοκτησία, θα δημιουργηθεί ένα επιπρόσθετο πρόβλημα. Συγκεκριμένα, τα ακίνητα αυτά δεν θα μπορούν να διατεθούν στην ελεύθερη αγορά και λαμβάνοντας υπόψη τον χρονικό περιορισμό των τριών (3) ετών που δύναται να κατέχουν τα ακίνητα σύμφωνα με τις πρόνοιες των *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων του 1997 μέχρι 2017*, θα δημιουργηθεί σημαντικό πρόβλημα σε αυτά, το οποίο συνεπακόλουθα, σε βάθος χρόνου, ενδέχεται να δημιουργήσει πιέσεις από μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τη Δημοκρατία για άρση του αδιεξόδου, χωρίς όμως να παρέχεται πλέον διέξοδος, που να μπορεί να εναρμονιστεί επαρκώς με την αρχή της νομιμότητας. Με την άρση της απαγόρευσης για μεταβίβαση στον δανειστή, θα διατίθενται πλέον στην αγορά αμφιλεγόμενα ακίνητα, τα οποία ενδεχομένως να παρουσιάζουν σοβαρές παρατυπίες, γεγονός που δεν υφίσταται μέχρι στιγμής. Επίσης αναφέρεται ότι τα τραπεζικά ιδρύματα είναι δυνατόν να αποκτήσουν αριθμό ακινήτων που λόγω των απαγορεύσεων δεν θα μπορούν να διατεθούν στην ελεύθερη αγορά εντός της χρονικής προθεσμίας που καθορίζει η Κεντρική Τράπεζα, δημιουργώντας ένα νέο πρόβλημα για το οποίο δεν έχει προβλεφθεί η αντιμετώπισή του.
- 2.3. Από τα πιο πάνω συνάγεται πρόσθετα ότι η ψήφιση των εν λόγω νόμων δημιουργεί ανισότητα μεταξύ των εγγεγραμμένων ιδιοκτητών για τα ακίνητα στα οποία υπάρχει σημείωση απαγόρευσης εκούσιας μεταβίβασης ή επιβάρυνσης δυνάμει του Άρθρου 65ΚΖ του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου και παρέχεται η δυνατότητα μόνο μέσω της διαδικασίας αναδιάρθρωσης να μπορούν να προχωρήσουν σε πώληση του ακινήτου τους, είτε στον ενυπόθηκο δανειστή, είτε σε άλλο «*συνδεδεμένο πρόσωπο*». Εύλογα επομένως γεννάται η ανησυχία ότι η εφαρμογή των αναπεμπόμενων διατάξεων δημιουργεί ανισότητα μεταξύ των εγγεγραμμένων ιδιοκτητών για τα ακίνητα στα οποία υπάρχει σημείωση απαγόρευσης εκούσιας μεταβίβασης ή επιβάρυνσης δυνάμει του Άρθρου 65ΚΖ του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου και θα δημιουργήσει διάκριση που θα επιτρέπει μόνο στους πολίτες που υφίστανται τη διαδικασία αναδιάρθρωσης να προχωρήσουν σε πώληση του ακινήτου τους, χωρίς να θεμελιώνεται ορθολογιστικά η διάκριση αυτή, η οποία απλώς θα μετακυλήσει την συσσώρευση παθογόνων νομικά ιδιοκτησιών στους δανειστές.
- 2.4. Στη βάση όλων όσων έχουν λεχθεί πιο πάνω, τα οποία αναδεικνύουν σε πρακτικό επίπεδο τους κινδύνους εισαγωγής διατάξεων που στην ουσία τους θα επιτρέπουν τη μη ουσιαστικά ίση μεταχείριση των εγγεγραμμένων ιδιοκτητών γης, εγείρονται εύλογοι προβληματισμοί για τη σταταγματικότητα των προτεινόμενων διατάξεων στη βάση της μη τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, από μέρους του νομοθέτη. Συγκεκριμένα, οι αναπεμπόμενες διατάξεις εισάγουν διαφορετική μεταχείριση των εγγεγραμμένων ιδιοκτητών ακινήτων που είναι δανειολήπτες και προχωρούν σε αναδιάρθρωση με εκείνους που είτε είναι απλώς δανειολήπτες, είτε είναι απλώς εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες, παρ' όλο που σε όλες τις περιπτώσεις οι οικοδομές τις οποίες κατέχουν έχουν όλες σοβαρές παρανομίες. Ειδικότερα, δεν επεξηγείται *επαρκώς* γιατί οι δανειολήπτες που

προχωρούν σε αναδιάρθρωση ενδείκνυται να απολαμβάνουν το προνομιακό καθεστώς της δυνατότητας να μεταβιβάσουν το ακίνητό τους και ποιος υπέρτερος σκοπός εξυπηρετείται με αυτήν την ειδική, προνομιακή μεταχείριση που διαφυλάσσεται μόνο για την κατηγορία των δανειοληπτών που προχωρούν σε αναδιάρθρωση. [...] Οι μοναδικές επιτρεπόμενες εξαιρέσεις αφορούν τη μη εκούσια μεταβίβαση, την κληρονομική διαδοχή και τη δωρεά προς μέλη της οικογένειας του αρχικού ιδιοκτήτη, περιπτώσεις προφανώς απόλυτα αναγκαίες για να μην πληγεί το δικαίωμα στην ιδιοκτησία στον πυρήνα του. Δεν γίνεται κατανοητό πώς η νέα εξαίρεση που εισάγεται με τις αναπεμπόμενες διατάξεις μπορεί να ανταποκριθεί στο ίδιο κριτήριο και στον ίδιο βαθμό αναγκαιότητας που έθεσε ο νομοθέτης, επιτρέποντας τη μεταβίβαση ιδιοκτησίας μόνο στον βαθμό που αυτό είναι αντικειμενικά απόλυτα απαραίτητο και δικαιολογημένο. [...]

- 2.4.4. Στην παρούσα περίπτωση, ο προβληματισμός που συνδέεται με την ανισότητα εστιάζει στο ότι η κατηγορία των εγγεγραμμένων ιδιοκτητών που είναι δανειολήπτες και προχωρούν σε αναδιάρθρωση καθίσταται ευνοημένη έναντι άλλων κατηγοριών ιδιοκτητών που είναι ιδιοκτήτες οικοδομών που επίσης παρουσιάζουν σοβαρές παρατυπίες. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια, αντί της υιοθέτησης διαχρονικά αντικειμενικών κριτηρίων επί ομοειδών περιπτώσεων, η εφαρμογή των διατάξεων να συνδέεται εν πολλοίς με την εύνοια μίας συγκεκριμένης κατηγορίας ιδιοκτητών, χωρίς να αιτιολογείται επαρκώς ο λόγος αυτής της διαφοροποίησης. Σημειώνεται δε ότι στη σχετική συνοδευτική Αιτιολογική Έκθεση ως αυτοσκοπός ορίζεται η διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και της εξόφλησης δανείων, χωρίς όμως να θεραπεύεται η παθολογία που δημιουργείται με την μεταβίβαση ακατάλληλων οικοδομών που παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα παρανομίας, ενάντια στις επιταγές του δημοσίου συμφέροντος. Θεμελιώνεται συνεπώς η θέση ότι η εξαίρεση που εισάγεται δεν είναι αρκούντως αιτιολογημένη, κατά τρόπο που αρμόζει σε έναν νομοθετικό κανόνα. Η συνέπεια είναι ότι μόνο οι ιδιοκτήτες δανειολήπτες που προχωρούν σε αναδιάρθρωση θα μπορούν να ευεργετηθούν από τις προτεινόμενες πρόνοιες, σε αντίθεση με άλλες κατηγορίες ιδιοκτητών που ίσως να βρίσκονται αντικειμενικά σε επίσης δυσμενή θέση, οι οποίοι λ.χ., αφού αγόρασαν τέτοιες μονάδες, έγιναν ιδιοκτήτες αλλά σε αυτούς απαγορεύεται οποιαδήποτε πώληση/υποθήκευση/αποξένωση, εκτός και αν πρώτα άρουν τις σοβαρές παραβιάσεις, όπως περιγράφονται πιο πάνω, και εκδώσουν νέο πιστοποιητικό από την αρμόδια αρχή.

Με βάση τα προαναφερόμενα, οι αναπεμπόμενοι νόμοι κρίνεται ότι δεν διαφαίνεται να συνάδουν με τη συνταγματική αρχή της ισότητας, λόγω της μη επαρκούς θεμελίωσης της προτεινόμενης εξαίρεσης, και είναι πρόσθετα δυσλειτουργικοί, αφού η εφαρμογή των διατάξεών τους, όπως διαμορφώθηκαν, καθίσταται αναποτελεσματική.

Ως εκ τούτου, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την αναπομπή.».

Ο Υπουργός Εσωτερικών κατά την εξέταση των αναπεμφθέντων νόμων από την επιτροπή ανέλυσε περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή των νόμων, στη βάση των πιο πάνω επιστολών του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι η ψηφισθείσα νομοθεσία αντίκειται στις πρόνοιες του άρθρου 28 του συντάγματος, καθότι παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης που διασφαλίζεται με αυτό.

Επιπροσθέτως, ο ίδιος αξιωματούχος εισηγήθηκε την αναθεώρηση των αναπεμφθέντων νόμων, ώστε η άρση της προβλεπόμενης στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία απαγόρευσης αφενός να αποτελεί προσωρινή ρύθμιση με ισχύ μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021 και αφετέρου να μην ισχύει αποκλειστικά για τις περιπτώσεις αναδιάρθρωσης ή εξόφλησης δανείου, αλλά για κάθε περίπτωση ακίνητης ιδιοκτησίας για την οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και το μέλος της βουλευτής της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των αναπεμφθέντων νόμων στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους λόγους της αναπομπής και τάχθηκαν υπέρ της αποδοχής της αναπομπής, υιοθετώντας τις εισηγήσεις που κατατέθηκαν από τον αρμόδιο υπουργό.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η Βουλή δεν εμμένει στην αρχική της απόφαση σε σχέση με τους αναπεμφθέντες νόμους, αποδεχόμενη τους λόγους της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας, η επιτροπή εισηγείται την επαναθέσπιση αυτών, υποβάλλοντας στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση νέα κείμενα, τα οποία διαλαμβάνουν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφενός θα είναι προσωρινής ισχύος, ήτοι θα λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2021, και αφετέρου θα εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις ακίνητης ιδιοκτησίας

για την οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών, σύμφωνα με την αναφερόμενη πιο πάνω εισήγηση του Υπουργού Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ έχω σημειωμένο ότι έγιναν ομόφωνα αποδεκτές.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θα αποδεχτούμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και θα ψηφίσουμε το αναθεωρημένο κείμενο όπως το έχει εισηγηθεί, τις αλλαγές μάλλον, ο Υπουργός Εσωτερικών. Θεωρώ ότι το να βάλουμε επτά μήνες χρονικό περιθώριο, δηλαδή μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2021, αυτό είναι σωστό, για να μη θεωρηθεί ότι προσπαθούμε οποιαδήποτε παρανομία. Αυτό το οποίο προσπαθούμε να κάνουμε είναι να βοηθήσουμε σε μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδο, μια περίοδο εν μέσω πανδημίας, με τεράστια οικονομικά προβλήματα από συνανθρώπους μας, συμπολίτες μας που προσπαθούν να αναδιαρθρώσουν τα δάνειά τους ή να τα εξοφλήσουν ή να προσπαθούν να υποθηκεύσουν κάποιες περιουσίες, για να εξασφαλίσουν δάνεια, για να επιβιώσουν ως επιχειρηματίες και ως φυσικά πρόσωπα, να δώσουμε αυτό το περιθώριο, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν και να προχωρήσουν στις αναδιαρθρώσεις τους ή στις εξοφλήσεις των δανείων τους.

Θα πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι δε θα χρειάζετο σε καμία περίπτωση να ψηφίσουμε αυτές τις προτάσεις νόμου, εάν η πολιτεία σε δεκαπέντε-είκοσι μέρες, από τη στιγμή που κάποιος εδιόρθωνε την παρατυπία που είχε, εμπορούσε να του εκδώσει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης. Αλλά γνωρίζετε τις καθυστερήσεις και τη γραφειοκρατία που υπάρχει, οπότε, αν κάποιος αιτηθεί ή προσπαθήσει να κάμει τις αλλαγές που χρειάζονται στην υφιστάμενη -γιατί μιλούμε για υφιστάμενες οικοδομές- αυτό μπορεί να του πάρει ένα και δύο χρόνια, έξι και δώδεκα μήνες, με αποτέλεσμα τα δάνειά του να αυξάνονται, η συμφωνία που πιθανόν να έχει πετύχει σήμερα με την τράπεζα να μην μπορεί να ισχύσει ύστερα από έξι και δέκα μήνες, γι' αυτό για αυτό το μικρό χρονικό διάστημα θα επιτρέψουμε αυτές τις μεταβιβάσεις ή υποθηκεύσεις, ούτως ώστε να εξυπηρετηθεί ο Κύπριος πολίτης εν μέσω σοβαρών οικονομικών προβλημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα συμφωνήσουμε απόλυτα με τον συνάδελφο κ. Κυπριανού. Και εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσουμε υπέρ της αναπομπής και θα ψηφίσουμε επίσης υπέρ της μερικής άρσης, αν θέλετε, του προβλήματος που δημιουργείται όλη αυτή την περίοδο και ιδιαίτερα την περίοδο αυτή που διανύουμε, της πανδημίας, με τις συνέπειες που υπάρχουν.

Επομένως, δίνουμε ένα δικαίωμα περιορισμένης χρονικής ισχύος, δηλαδή μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου, για να μπορέσουν να υπάρξουν λύσεις σε αυτά τα προβλήματα αυτής της κατηγορίας συμπολιτών μας, πολιτών οι οποίοι δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν ή δεν μπορούν να υποθηκεύσουν με βάση τα προβλήματα που υπάρχουν αυτή τη στιγμή. Επομένως, μερικώς επιλύουμε το πρόβλημα, χωρίς να είναι η ιδανική και τελειωτική λύση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Θέλει άλλος τον λόγο;

Όχι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς είμαστε υπέρ της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κουτσιά καθαρισμένα όμως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ, όταν...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τούτο το διαμορφωμένο κείμενο, το τζιαινούρκο, εμείς εν το έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, τζιένοι που εννά το...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να καταγραφεί ότι είμαστε υπέρ της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει; Ευχαριστώ πολύ.

Τέθκοιο κείμενο που εννά ψηφίσετε, εν έχουμε ιδέα!

Ευχαριστώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της υπ' αριθμόν 1 αναπομπής;
(Θόρυβος στην αίθουσα)

Σας παρακαλώ, κάμετε ησυχία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η υπ' αριθμόν 1 αναπομπή γίνεται ομόφωνα αποδεκτή*.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της υπ' αριθμόν 2 αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η υπ' αριθμόν 2 αναπομπή γίνεται ομόφωνα αποδεκτή.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιλοφορείται...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ψηφιστεί το τροποποιημένο κείμενο όπως έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Δημητρίου...

Κοιτάξετε, εάν πρόκειται να βάλουμε αναθεωρημένο κείμενο, για να ψηφιστεί δαμαί, νομίζω ότι δεν είναι σωστό. Με ποια έννοια; Δαμαί υπάρχουν βουλευτές που λένουν ότι δεν έχουν δει αναθεωρημένο κείμενο. Πώς θα ψηφίσουμε αναθεωρημένο κείμενο;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Κυπριανού)

Συγγνώμη;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφού επέρασε από την επιτροπή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, οι υπόλοιποι βουλευτές γιατί εν ηξέρουν;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το αναθεωρημένο κείμενο και η απόφαση της επιτροπής Εσωτερικών -είναι εδώ η πρόεδρος και ρωτήστε την- να κατατεθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλα, κύριε Λεωνίδου, διευκρίνισε το θέμα να δούμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει απόλυτο δίκαιο ο συνάδελφος. Επειδή έχω ακούσει και πίσω τους συναδέλφους που λένε ότι έγινε μυστική συμφωνία, για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μυστική συμφωνία;

* Λόγω της πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της ολομέλειας εκτός του κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων, εξαιτίας της λήψης έκτακτων μέτρων για αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι, ναι, έτσι έχω ακούσει τώρα τον συνάδελφο τον κ. Περδίκη να αναφέρεται σε άλλους συναδέλφους!

Εμείς, ενώπιον της επιτροπής ετέθηκε ακριβώς όπως ελέγχθηκε από τον κ. Κυπριανού τώρα και συμφωνήσαμε ότι θα αποδεχτούμε και τις δύο αναπομπές, αλλά θα υπάρξει νέο κείμενο, αυτό που ανέφερε τώρα ο συνάδελφος, και υιοθετήσαμε το νέο κείμενο σχεδόν ομόφωνα απ' όλη την επιτροπή. Δε θυμάμαι αν υπήρξε κάποια διαφωνία. Και γι' αυτό συμφωνήσαμε τώρα, για να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, Γιώργο, ένα λεπτό.

Κύριε Ευσταθίου, εσείς τι λέτε;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Η κ. Μαύρου, η κ. Μαύρου, που είναι η πρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού είναι η κ. Μαύρου;

Έτσι είναι Ελένη, όπως τα λέει ο κ. Λεωνίδου;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Στη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Εσωτερικών υπήρξαν εισηγήσεις από το Υπουργείο Εσωτερικών για δύο τροπολογίες τις οποίες θα μπορούσε να δεχθεί, ώστε να προχωρήσουν οι δύο προτάσεις νόμου. Στην έκθεση που καταθέτει η επιτροπή καταγράφονται και τα δύο τούτα σημεία. Αν δεν εκκυκλοφόρησε κείμενο από τη Βουλή, Πρόεδρε, ίσως θα πρέπει να... Το επόμενο βήμα να το αφήσουμε για την επόμενη συνεδρία, για να νιώθουν οι συνάδελφοι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Μαύρου, για τη διευκρίνιση.

Ο κ. Περδίκης και μετά ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έτσι για διευκρίνιση, για να μην μεινίσκει μες στα γραπτά τζαι να γίνονται παρεξηγήσεις, εγώ έντζιε είπα «μυστική συμφωνία». Είπα ότι υπήρξε συμφωνία, είπα δαμαί στον κ. Λιλλήκα ότι υπήρξε συμφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε, μα, συγγνώμη, τόσο πολλά; Να σε ακούν 'πού τα εφτά μέτρα; Μπράβο σας! Πάντως, ο κ. Λιλλήκας κάτι άλλο άκουσε! Συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Λιλλήκα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, για να είμαστε τυπικά σωστοί, αλλά και πολιτικά σωστοί, πρέπει να πάρουμε το κείμενο οι βουλευτές να το δούμε. Στην ατζέντα σήμερα, στην ημερήσια διάταξη, υπάρχουν μόνο οι αναπομπές, δεν αναφέρεται πουθενά στην...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...ημερήσια διάταξη ότι...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγγνώμη, το κείμενο δε μας εστάληκε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παιδιά, ένας-ένας! Συνάδελφοι, ένας-ένας! Εννά μιλήσετε όλοι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν εστάληκε στους βουλευτές το αναθεωρημένο κείμενο με τις τροπολογίες που λέτε. Γίνεται αναφορά στην έκθεση, ναι. Ως εδώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Ώσπου να πάμε να τελειώσουμε, εννά το φέρουν, ρε Αντρέα!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έτσι πρέπει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω να κάμω μία πρόταση.

Ναι, Ελένη.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, έθθα το αφήσουμε τελευταίο, άφησε να δούμε!

Η πρόεδρος της επιτροπής θέλει να...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Νομίζω ότι, για να νιώθουν όλοι οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάει στην επιτροπή πίσω.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Όχι, δε χρειάζεται να πάει στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Να ετοιμαστεί το τροποποιημένο κείμενο...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

...να σταλεί και στην επόμενη συνεδρία της ολομέλειας να τεθεί ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κανένα πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Λοιπόν...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Δεν είναι κάτι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ακούστε...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Δεν είναι κάτι μυστικό. Στην έκθεση της επιτροπής...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφού έχουμε το κείμενο...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

...καταγράφονται τα ζητήματα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφού έχουμε το κείμενο, κύριε Πρόεδρε!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το έχουμε όλοι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν γίνεται, ρε κουμπάρε, τούτο το πράγμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας ενημερώσω ότι με ενημερώνουν οι υπηρεσίες της Βουλής τωρά ότι εστάλησαν ηλεκτρονικά.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Ε, ναι, αφού έχουμεν τα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Σημαίνει ότι ή δεν τα επήρατε...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πω κάτι;

Ωραία!

Αφ' ης στιγμής εστάλησαν ηλεκτρονικά, κάποιοι συνάδελφοι δεν εκατόρθωσαν να το δούνε, εν πάση περιπτώσει, ας το αφήσουμε να το ψηφίσουμε τελευταίο θέμα τζιαι παρακαλώ τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ας το αφήσουμε τελευταίο, εννά συμφωνήσω με τον κ. Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...υπεύθυνους της Βουλής να μοιράσουν ξανά το κείμενο σε όσους δεν το έλαβαν.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά το δώσει τωρά, Ευθύμιε. Εννά επανέλθουμε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Δίπλαρε! Κύριε Δίπλαρε! Κύριε Δίπλαρε! Κύριε Δίπλαρε, ποδά, μιλώ σου, ποδά!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Να του το πείτε ότι έν' επείγον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοίταξε, να σε θυμίσω κάτι; Ξέρετε ότι δείχνει σας η τηλεόραση, α; Σας παρακαλώ να σεβόμαστε ο ένας τον άλλο! Σας παρακαλώ όλους, όλους!

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2021 Νόμος του 2021».

Τον σκοπό, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων για το οικονομικό έτος 2021.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2021 Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Χριστίανα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Κωστής Ευσταθίου
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	Μη μέλη της επιτροπής:
Αντρέας Καυκαλιάς	Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Μαρτίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ) και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Ο προϋπολογισμός του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) για το 2021 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €4.956.046 και έσοδα συνολικού ύψους €4.511.661, τα οποία προέρχονται κυρίως από την καταβολή ετήσιων διοικητικών τελών αδειών παροχών δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Συναφώς, ο εν λόγω προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός και σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία το έλλειμμα θα καλυφθεί από το αποθεματικό του Γραφείου.

Οι προβλεπόμενες δαπάνες του ΓΕΡΗΕΤ για το 2021 αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€2.560.426).
2. Κτιριακές εγκαταστάσεις (€298.000).
3. Εκπαίδευση (€160.700).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες (€938.559).
5. Λειτουργικές δαπάνες (€715.861).
6. Αγορές παγίων (€282.500).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του εν λόγω θέματος ο ΕΡΗΕΤ ανέλυσε τις κυριότερες αρμοδιότητες του Γραφείου, τους στόχους, καθώς και τα επιμέρους κονδύλια που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό. Ο ίδιος αξιωματούχος αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στα διοικητικά τέλη που επιβάλλονται στους διάφορους παρόχους, τα οποία σύμφωνα με υπόδειξη του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις δημοσιονομικές συνθήκες του κράτους, αλλά και τις οικονομικές συνθήκες της κοινωνίας γενικότερα.

Συναφώς, με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2021 τα διοικητικά τέλη για όλους τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών θα διατηρηθούν στα ίδια επίπεδα που ίσχυαν για το έτος 2020, με ανάλογες μειώσεις στις δαπάνες και χωρίς να επηρεαστούν τα έργα ρυθμιστικής φύσης.

Σημειώνεται ότι ο ΕΡΗΕΤ κατέθεσε στην επιτροπή υπόμνημα στο οποίο γίνεται ειδικότερη ανάλυση των προβλεπόμενων δαπανών και εσόδων και απέστειλε κατόπιν οδηγίων της επιτροπής επιστολή ημερομηνίας 22

Μαρτίου 2021, στην οποία γίνεται ανάλυση των διοικητικών κυρώσεων που έχουν επιβληθεί από το ΓΕΡΗΕΤ στο πλαίσιο της άσκησης των κατά νόμο αρμοδιοτήτων του για τα έτη 2018-2020.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΓΕΡΗΕΤ για το έτος 2021.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τον υπό αναφορά προϋπολογισμό για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές;

Δε βλέπω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Επιτρόπου, ποσού ύψους €4.956.046 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Διαχείριση ελλειμμάτων και περισσευμάτων άρθρων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 7.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Χρήση υπηρεσιακών μηχανοκινήτων οχημάτων. Άρθρο 12.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 13.

Αναπροσαρμογή μισθών αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και συντάξεων συνταξιούχων βάσει του δείκτη Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 14.

Μισθοδοτικές κλίμακες. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 15;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 15 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020».

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/2177 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και ανασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ), της Οδηγίας 2014/765/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοοικονομικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Κωστής Ευσταθίου
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Πεردίκης
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου
Στέφανος Στεφάνου	Μη μέλη της επιτροπής:
Αντρέας Καυκαλιάς	Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Μαρτίου του 2021. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/2177 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ), της Οδηγίας 2014/76/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοοικονομικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

Η δυνατότητα του Εφόρου Ασφαλίσεων να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) σε σχέση με τις αιτήσεις για χρήση ή αλλαγή του εσωτερικού υποδείγματος αναφορικά με τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Η περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών μελών για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν εργασίες υπό το καθεστώς της ελεύθερης εγκατάστασης ή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Η δημιουργία πλατφόρμας για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών μελών για ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν εργασίες υπό το καθεστώς της ελεύθερης εγκατάστασης ή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Η δυνατότητα του Εφόρου Ασφαλίσεων στην περίπτωση που ενεργεί ως αρχή εποπτείας του ασφαλιστικού ομίλου να ενημερώνει την ΕΙΟΡΑ για αίτηση από ασφαλιστικό όμιλο για χρήση εσωτερικού υποδείγματος για υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης του ομίλου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών ανέφερε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχονται συγκεκριμένες εξουσίες στον Έφορο Ασφαλίσεων σε σχέση με τη λειτουργία των ομίλων ασφαλιστικών εταιρειών. Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις για τη δημιουργία πλατφόρμας σε σχέση με ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες θα εγγραφούν στην Κύπρο, αλλά θα διεξάγουν παράλληλα εργασίες σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να διασφαλίζεται η συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών ως προς τη λειτουργία τους με σκοπό την καλύτερη προστασία του καταναλωτή.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι ο προτεινόμενος νόμος αφορά εναρμονιστικές πρόνοιες, οι οποίες πρέπει να μεταφερθούν στην εθνική νομοθεσία το αργότερο μέχρι την 30^η Ιουνίου 2021.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω τοποθετήσεις, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 119 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Τμήματος στο Όγδοο Κεφάλαιο του Μέρους II. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 269 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 276 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 287 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές δύο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021», «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021» και «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021». Είναι προτάσεις νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ την κ. Δημητρίου να μας διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η προθεσμία υποβολής φορολογικής δήλωσης φυσικού προσώπου, καθώς και καταβολής του φόρου εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2020, η οποία λήγει την 31^η Ιουλίου 2021, να παραταθεί μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2021.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η προθεσμία υποβολής δήλωσης εργοδότη για το φορολογικό έτος 2020, η οποία λήγει στις 28 Φεβρουαρίου 2021, να παραταθεί μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2021.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η προθεσμία καταβολής της δεύτερης δόσης προσωρινής φορολογίας για το φορολογικό έτος 2020, η οποία λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020, να παραταθεί μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2021.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Κωστής Ευσταθίου

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Πεردίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 1^{ης} και της 29^{ης} Μαρτίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρευρέθησαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης των προτάσεων νόμου επίσης παρευρέθηκε ο εισηγητής των προτάσεων νόμου κ. Πανίκος Λεωνίδου, ο οποίος τις κατέθεσε εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε-

1. η λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης από φυσικά πρόσωπα (μισθωτοί και αυτεργοδοτούμενοι) (ΤΦ1) για το φορολογικό έτος 2020 να μετατεθεί από την 31^η Ιουλίου 2021 στην 31^η Δεκεμβρίου 2021 και
2. η λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης από πρόσωπα τα οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν λογιστικά βιβλία και αρχεία και να ετοιμάζουν λογαριασμούς που ελέγχονται από ανεξάρτητο ελεγκτή (αυτεργοδοτούμενοι με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τις €70.000 και εταιρείες) (ΤΦ4) για το φορολογικό έτος 2019 να μετατεθεί από την 31^η Ιουλίου 2021 στην 31^η Δεκεμβρίου 2021.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε η λήξη της προθεσμίας υποβολής δήλωσης εργοδότη (ΤΦ7) για το φορολογικό έτος 2020 να μετατεθεί από την 28^η Φεβρουαρίου 2021 στην 31^η Δεκεμβρίου 2021.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε η λήξη της προθεσμίας καταβολής της δεύτερης δόσης προσωρινής φορολογίας για το φορολογικό έτος 2020 να μετατεθεί από την 31^η Δεκεμβρίου 2020 στην 30^η Ιουνίου 2021 χωρίς την επιβολή οποιασδήποτε επιβάρυνσης.

Σύμφωνα με τον εισηγητή των προτάσεων νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες λόγω της παρατεταμένης υγειονομικής κρίσης που έχει προκαλέσει η πανδημία COVID-19, ώστε να αντιμετωπιστούν ορισμένα προβλήματα που έχει επιφέρει στους πολίτες, χωρίς παράλληλα να καταργείται οποιαδήποτε υποχρέωση των φορολογουμένων.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τα ακόλουθα:

1. Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων δύναται να παρατείνεται με υπουργικό διάταγμα και ως εκ τούτου δεν είναι απαραίτητη η προώθηση οποιασδήποτε νομοθετικής ρύθμισης.
2. Το Υπουργείο Οικονομικών, δεδομένων των συνθηκών που έχει δημιουργήσει η πανδημία, συμφωνεί μόνο με την πρόταση για παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης αυτεργοδοτούμενων με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τις €70.0000 και εταιρειών για το φορολογικό έτος 2019, με σκοπό να δοθεί ο χρόνος στα λογιστικά γραφεία, ώστε να προβούν στις δέουσες ενέργειες για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων των πελατών τους, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω παράταση θα περιοριστεί μέχρι την 30^η Ιουνίου 2021 αντί για την 31^η Δεκεμβρίου 2021, όπως σχετικά προτείνεται με την πρόταση νόμου.
3. Το Υπουργείο Οικονομικών διαφωνεί με την προτεινόμενη παράταση της προθεσμίας υποβολής δήλωσης εργοδότη, όπως και της προθεσμίας καταβολής της δεύτερης δόσης προσωρινής φορολογίας για το φορολογικό έτος 2020, καθότι οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προθεσμίες έχουν ήδη παρέλθει. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε παράταση των προθεσμιών θα δημιουργήσει συνθήκες άνιστης μεταχείρισης ως προς τους φορολογουμένους που έχουν ήδη συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις τους, καθώς και επιπλέον διοικητικό φόρτο και λειτουργικά προβλήματα στο Τμήμα Φορολογίας.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας, αναφερόμενη σε επιμέρους ζητήματα, δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Φορολογίας βρίσκεται σε διαδικασία εγκατάστασης νέου μηχανογραφικού συστήματος και ειδικότερα στη διαδικασία μεταφοράς δεδομένων από το υφιστάμενο στο νέο σύστημα. Οποιαδήποτε μετάθεση των προθεσμιών υποβολής φορολογικών και άλλων δηλώσεων, καθώς και καταβολής δόσεων φορολογίας για την 31^η Δεκεμβρίου 2021 θα καταστήσει αδύνατη την έγκαιρη ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας.
2. Παρά το γεγονός ότι η προθεσμία δήλωσης εργοδότη για το φορολογικό έτος 2020 έχει λήξει την 28^η Φεβρουαρίου 2021, η υφιστάμενη νομοθεσία παρέχει τη δυνατότητα τρίμηνης παράτασης, η οποία κρίνεται επαρκής για σκοπούς συμμόρφωσης των εργοδοτών με την υποχρέωσή τους αυτή. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω παράταση της εν λόγω προθεσμίας.
3. Το Τμήμα Φορολογίας ως γενικότερη θέση αρχής δεν επικροτεί παρατάσεις των προθεσμιών καταβολής φόρων, καθότι αυτό καταστρατηγεί τη φιλοσοφία της φορολογικής νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία η καταβολή του φόρου εισοδήματος πρέπει να γίνεται εντός του έτους που αυτός αφορά. Παρά το γεγονός αυτό, παρέχεται στους φορολογουμένους μέσω του μηχανογραφικού συστήματος περίοδος χάριτος ενός μηνός για την καταβολή της προσωρινής φορολογίας χωρίς την επιβολή οποιωνδήποτε τόκων και επιβαρύνσεων. Με βάση συγκριτικά στοιχεία του Τμήματος Φορολογίας για τα φορολογικά έτη 2019 και 2020 δε διαφαίνεται να υφίσταται πρόβλημα στην καταβολή της δεύτερης δόσης προσωρινής φορολογίας για τους φορολογουμένους για το φορολογικό έτος 2020.

Σε σχέση με την επιμέρους πρόνοια της πρώτης πρότασης νόμου που αφορά στην παράταση της λήξης της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης από μισθωτούς για το φορολογικό έτος 2020, η ίδια εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι σε περίπτωση προώθησης της πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος το κείμενο αυτής πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να περιληφθεί πρόνοια που να καθορίζει επίσης την προθεσμία καταβολής του φόρου. Όπως η ίδια επισήμανε, για σκοπούς διευκόλυνσης των φορολογουμένων η προθεσμία καταβολής του φόρου πρέπει να ταυτίζεται με την προθεσμία υποβολής της φορολογικής δήλωσης.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΛΚ δήλωσε σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικών δηλώσεων εταιρειών και αυτεργοδοτούμενων με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τις €70.000 για το φορολογικό έτος 2019 είναι επιβεβλημένη λόγω της μη έγκαιρης διάθεσης από το Τμήμα Φορολογίας της φορολογικής δήλωσης για το εν λόγω έτος. Η παράταση της προθεσμίας μέχρι την 30^η Ιουνίου 2021, ως η εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών, δεν κρίνεται επαρκής, λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου όγκου φορολογικών δηλώσεων που καλούνται να ετοιμάσουν και υποβάλουν τα λογιστικά γραφεία για λογαριασμό των πελατών τους.
2. Η διαδικασία δήλωσης εργοδότη είναι αυτοματοποιημένη και εκτιμάται ότι οι πλείστοι των εργοδοτών έχουν ήδη συμμορφωθεί με την υποχρέωσή τους αυτή. Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη παράταση στην προθεσμία υποβολής της εν λόγω δήλωσης ενδεχομένως να μην είναι αναγκαία.
3. Η προτεινόμενη παράταση της προθεσμίας καταβολής της δεύτερης δόσης προσωρινής φορολογίας για το φορολογικό έτος 2020 δεν είναι απαραίτητη, καθότι φορολογούμενοι που έχουν καταβάλει εκπρόθεσμα την προσωρινή φορολογία και επιπλέον τόκους και επιβαρύνσεις ενδεχομένως να διεκδικήσουν επιστροφή των πρόσθετων επιβαρύνσεων, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν επιπλοκές για το κράτος.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως εξετάσει το ενδεχόμενο έκδοσης υπουργικού διατάγματος για παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικών δηλώσεων αυτεργοδοτούμενων με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τις €70.000 και εταιρειών για το φορολογικό έτος 2019 μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2021, ημερομηνία με την οποία συμφώνησε και ο ΣΕΛΚ.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι ο Υπουργός Οικονομικών στις 12 Μαρτίου 2021 εξέδωσε διάταγμα με το οποίο παρατείνεται η προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων αυτεργοδοτούμενων με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τις €70.000 και εταιρειών μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2021.

Υπό το φως των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του εισηγητή των προτάσεων νόμου, η επιτροπή αποφάσισε να-

1. τροποποιήσει την πρώτη πρόταση νόμου, ώστε αφενός να απαλειφθεί η πρόνοια για παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης αυτεργοδοτούμενων με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τις €70.000 και εταιρειών για το φορολογικό έτος 2019, αφού ο σκοπός της επιτυγχάνεται με την έκδοση του υπουργικού διατάγματος, και αφετέρου να οριστεί ως προθεσμία υποβολής φορολογικής δήλωσης των μισθωτών, αλλά και καταβολής του φόρου για το φορολογικό έτος 2021 η 30^η Σεπτεμβρίου 2021,
2. τροποποιήσει τη δεύτερη πρόταση νόμου, ώστε ως προθεσμία υποβολής δήλωσης εργοδότη για το φορολογικό έτος 2020 να οριστεί η 30^η Σεπτεμβρίου 2021, και
3. τροποποιήσει την τρίτη πρόταση νόμου, ώστε ως προθεσμία καταβολής της δεύτερης δόσης προσωρινής φορολογίας για το φορολογικό έτος 2020 να οριστεί η 30^η Σεπτεμβρίου 2021.

Συναφώς, όλες οι προβλεπόμενες ημερομηνίες μετατίθενται για την 30^η Σεπτεμβρίου 2021, ώστε να επιτυγχάνεται η γενικότερη συνοχή των υπό ψήφιση νομοθεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκε υπέρ της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμους, όπως αυτές τελικώς τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω,
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτικής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της βουλευτικής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής τους από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
2. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
3. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε καταθέσει αυτές τις τρεις προτάσεις ένεκα ακριβώς των συνεπειών της πανδημίας και τον επηρεασμό που έχουν υποστεί οι μισθωτοί αφενός, αλλά και επιχειρήσεις, κυρίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επειδή υπάρχει σε πολλούς αδυναμία κατάθεσης των διαφόρων διαδικαστικών εγγράφων και βεβαιώσεων κ.λπ., που ουσιαστικά η οποιαδήποτε καθυστέρηση θα προκαλέσει κυρώσεις και πρόστιμα εις βάρος αυτών των εταιρειών, έχουμε κρίνει ότι ήταν σωστό και φρόνιμο να κατατεθούν αυτές οι προτάσεις, με σκοπό να βοηθήσουμε σε αυτή την παρατεταμένη υγειονομική κρίση που έχει προκαλέσει ασφαλώς η πανδημία. Με αυτές τις προτάσεις δεν προβαίνουμε σε ουσιαστικές ρυθμίσεις, δηλαδή να απαλλαγεί οποιοσδήποτε από φόρο ή οτιδήποτε, απλώς προσθέτουμε χρόνο και παρατείνουμε τις προθεσμίες για υποβολή των σχετικών υποχρεώσεών τους.

Εμείς θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό που ήδη το υπουργείο έχει αποδεχθεί μια από τις τρεις προτάσεις νόμου μας και έχει εκδώσει σχετικό διάταγμα, αλλά αυτό το διάταγμα είναι μέχρι την 30^η Ιουνίου, γι' αυτό εμείς για σκοπούς ισορρόπησης και συνέπειας έχουμε εισηγηθεί αυτές οι προθεσμίες να λήξουν την 30^η Σεπτεμβρίου 2021 και αφορά φορολογίες του 2020, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Άλλος που θέλει να μιλήσει;

Κανένας.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 5 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα πάμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 6 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 7 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα πιλοφορείται «Οι περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης) Κανονισμοί του 2021».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών δυνάμει του άρθρου 17 του περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά Νόμου όσον αφορά μεταξύ άλλων τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων τους οποίους το νομικό πρόσωπο πρέπει να πληρεί, προκειμένου να εξασφαλίσει εξουσιοδότηση για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας από την αρμόδια αρχή, την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στους εξουσιοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας, καθώς και τον καθορισμό των υποχρεώσεων των εν λόγω παρόχων και των λόγων τερματισμού της χορηγηθείσας από την αρμόδια αρχή εξουσιοδότησης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Ξένια Κωνσταντίνου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Πάυλος Μυλωνάς

Γιώργος Κάρουλλας

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Φεβρουαρίου και στις 8, 22 και 29 Μαρτίου 2021. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Σκοπός των κανονισμών είναι η θέσπιση κανονισμών δυνάμει του άρθρου 17 του περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά, Νόμου όσον αφορά μεταξύ άλλων τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων τους οποίους απαιτείται να πληρεί νομικό πρόσωπο, προκειμένου να εξασφαλίσει εξουσιοδότηση για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας από την αρμόδια αρχή, την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στους εξουσιοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας,

καθώς και τον καθορισμό των υποχρεώσεων των εν λόγω παρόχων και των λόγων τερματισμού της χορηγηθείσας από την αρμόδια αρχή εξουσιοδότησης.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε τους εν λόγω κανονισμούς κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για λόγους που προκύπτουν από τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης στη διαδικασία συζήτησης σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον κανονισμό της Βουλής ενόψει της διακοπής των εργασιών της Βουλής για τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές.

Σημειώνεται επίσης ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί αποτελούν μέρος δέσμης νομοθετημάτων που προτείνονται με σκοπό τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου που να διέπει την έκδοση ηλεκτρονικής ταυτότητας στη Δημοκρατία στη βάση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/93/ΕΚ (εφεξής καλούμενου ως «Κανονισμός eIDAS»).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για τον εκσυγχρονισμό των μέσων ταυτοποίησης των πολιτών της Δημοκρατίας με την εισαγωγή της ηλεκτρονικής ταυτότητας στη βάση των προτύπων που τίθενται από τον Κανονισμό eIDAS, καθώς και για την επίτευξη ενός ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά την εξουσιοδότηση νομικών προσώπων για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας, ήτοι την έκδοση και διαχείριση ηλεκτρονικών ταυτοτήτων στη Δημοκρατία.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και επισήμανε ότι τα τραπεζικά ιδρύματα θα προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες, προκειμένου να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις πρόνοιές τους.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών η επιτροπή επικεντρώθηκε στη συζήτηση ορισμένων ζητημάτων που άπτονται της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και συναφώς ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Συναφώς, σε μεταγενέστερο στάδιο η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σε συνεννόηση με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, υπέβαλε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, το οποίο διαλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την άμεση ενημέρωση του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από την αρμόδια αρχή για τα αποτελέσματα των ελέγχων της ή της αξιολόγησης της συμμόρφωσης των εξουσιοδοτημένων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας που διενεργούνται σε περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν παραβιαστεί η ισχύουσα νομοθεσία και οι κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
2. Την αύξηση του προβλεπόμενου ύψους του ελάχιστου ποσού ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης των εξουσιοδοτημένων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτότητας από ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000) σε ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€1.500.000).

Επιπροσθέτως, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να απαλείψει από το υπό αναφορά κείμενο την πρόνοια που προβλέπει τη δυνατότητα τροποποίησης των παραρτημάτων των κανονισμών με την έκδοση διαταγμάτων, καθώς και να επιφέρει σε αυτό επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιωτικές αλλαγές, με τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών των εν λόγω κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα προαναφερθέντα και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης) Κανονισμοί του 2021».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Δημητρίου.

Ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020» και είναι πρόταση νόμου των κ. Ελένης Μαύρου και Αντρέα Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τον σκοπό, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε ο ορισμός του όρου «αναπηρία» να τροποποιηθεί, ώστε να συνάδει με τα διαλαμβανόμενα στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία κυρώθηκε με τον υπ' αρ. 8(III) του 2011 Νόμο.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Περδίκης

Σκευή Κούτρα Κουκουμά

Λίνος Παπαγιάννης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούττας

Μαριέλλα Αριστείδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Ελένη Μαύρου και Αντρέα Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Μαρτίου 2021. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η διευθύντρια του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ) και του Συνδέσμου Στήριξης για άτομα με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με/χωρίς Υπερκινητικότητα. Η ΔΕΟΚ και η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, ώστε να αντικατασταθεί ο ορισμός του όρου «αναπηρία», για να συνάδει με τα διαλαμβανόμενα στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία κυρώθηκε με τον υπ' αρ. 8(III) του 2011 Νόμο.

Επιπρόσθετα, με την προτεινόμενη τροποποίηση διαγράφονται από τον ορισμό του όρου «αναπηρία» λέξεις και φράσεις οι οποίες μειώνουν ή υποβαθμίζουν την προσωπικότητα και τις ικανότητες των ατόμων με αναπηρίες.

Η διευθύντρια του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο της πρότασης νόμου. Ειδικότερα, ανέφερε ότι ο προτεινόμενος ορισμός συνάδει πλήρως με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία έχει κυρωθεί σε νόμο από το έτος 2011 και υπερισχύει εν πάση περιπτώσει οποιουδήποτε ημεδαπού νόμου.

Η εκπρόσωπος της ΠΕΟ ανέφερε ότι ανάλογη τροποποίηση θα πρέπει να γίνει και στον νόμο που ρυθμίζει το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, ώστε να υπάρχει συμβατότητα με την πιο πάνω σύμβαση.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Στήριξης για άτομα με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με/χωρίς Υπερκινητικότητα ανέφεραν ότι η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία περιλαμβάνει αρχές όπως η αρχή της μη διάκρισης, δυνάμει της οποίας η αναπηρία δεν πρέπει να διαχωρίζεται σε ήπια, μέτρια ή σοβαρή για σκοπούς παραχώρησης επιδομάτων από το κράτος. Σε γραπτό υπόμνημα, το οποίο κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής, αναφέρεται περαιτέρω ότι η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα είναι μια νευροαναπτυξιακή διαταραχή, η οποία επηρεάζει το άτομο από μικρή ηλικία και έχει ως αποτέλεσμα το άτομο αυτό να αντιμετωπίζει διάφορες δυσκολίες, όπως δυσκολίες στη μάθηση. Για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών αυτών είναι απαραίτητα κάποια θεραπευτικά προγράμματα, όπως εργοθεραπεία, λογοθεραπεία κ.ά. Τα παιδιά αυτά αξιολογούνται με μόνιμη αναπηρία, αλλά δεν είναι λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, γιατί δεν εμπίπτουν στον ορισμό του όρου «άτομο με αναπηρία», όπως αυτός περιλαμβάνεται στις διατάξεις του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου. Συναφώς, οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν όπως το κράτος προβεί στις δέουσες ενέργειες, ώστε τα παιδιά αυτά να λαμβάνουν το εν λόγω επίδομα.

Η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, απέστειλε επιστολή, στην οποία δηλώνει τη συμφωνία της με την προτεινόμενη τροποποίηση.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ σε εκτενές σημείωμα που κατέθεσε στην επιτροπή σημειώνει την ανάγκη για εκτενέστερη τροποποίηση του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου για σκοπούς εκσυγχρονισμού αυτού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του μέλους της βουλευτή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Φακοντής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Φακοντή.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, όπως έχει αναφερθεί ήδη, έχει ως στόχο να αντικαταστήσει τον ορισμό του όρου «αναπηρία» στον περί Ατόμων με Αναπηρία Νόμο του 2020, ώστε να συνάδει με τα διαλαμβανόμενα στη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία κυρώθηκε με νόμο από την κυπριακή Βουλή το 2011. Επιπυγχάνεται επίσης να διαγραφούν από τον ορισμό του όρου «αναπηρία» λέξεις και φράσεις οι οποίες μειώνουν ή υποβαθμίζουν την προσωπικότητα και τις ικανότητες των ατόμων με αναπηρία. Είναι ένα πάγιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος που ικανοποιεί η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Παράλληλα, το ΑΚΕΛ στηρίζει το αίτημα του αναπηρικού κινήματος η ίδια τροπολογία να γίνει και στη νομοθεσία περί ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, ώστε να συνάδει με τη σύμβαση του ΟΗΕ με βάση τον ορισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος που θέλει να μιλήσει;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2021».

Τον σκοπό, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών με τους οποίους ενσωματώνονται σε ενιαίο κείμενο οι πρόνοιες των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002 και των περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 1997.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος	Ηλίας Μυριάνθους
Ευανθία Σάββα	Γιώργος Περδίκης
Σκεύη Κούτρα Κουκουμά	Λίνος Παπαγιάννης
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Μουσιούττας
Μαριέλλα Αριστείδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16, 23 και 30 Ιουνίου 2020 και στις 16 και 23 Φεβρουαρίου και στις 23 Μαρτίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΕΤΥΚ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ). Η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξάρτητων Συντεχνιών (ΠΟΑΣ), το ΚΕΒΕ και ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρευρέθηκε και το μέλος της επιτροπής κ. Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 38 και των παραγράφων 6,7,8,14,15,16 και 19 του Πρώτου Πίνακα του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών οι οποίοι ενσωματώνουν σε ένα νέο ενιαίο κείμενο τις πρόνοιες των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002 και των περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 1997. Συναφώς, με την ενσωμάτωση των προνοιών τους στους υπό συζήτηση κανονισμούς οι υφιστάμενοι κανονισμοί καταργούνται.

Επιπρόσθετα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί περιλαμβάνουν και νέες πρόνοιες, οι οποίες μεταξύ άλλων προβλέπουν τα ακόλουθα:

1. Την ερμηνεία νέων όρων όπως είναι «οι δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης», «η Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης» ή «(ΕΣΥΠΠ)», «ο υπεύθυνος ασφάλειας» κ.ά.
2. Τον καθορισμό διαδικασιών και των ελάχιστων προσόντων και προϋποθέσεων για την έγκριση, εκπαίδευση και εξοπλισμό των προσώπων που προσφέρουν εξωτερικές υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) σε εργοδότες και αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.
3. Τις ελάχιστες απαιτήσεις για την κατάρτιση, σε θέματα ασφάλειας και υγείας, των προσώπων που ορίζει ο εργοδότης να ασχολούνται με τις ΕΣΥΠΠ, των αντιπροσώπων ασφάλειας που εκλέγουν ή ορίζουν οι εργοδοτούμενοι, καθώς και των προέδρων των επιτροπών ασφάλειας και των λειτουργών ασφάλειας που ορίζουν οι εργοδότες. Το περιεχόμενο και η διάρκεια της εν λόγω κατάρτισης θα καθορίζεται με σχετικό διάταγμα του υπουργού, όπως προβλέπεται στους προτεινόμενους κανονισμούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιδιώκονται η απλοποίηση, η βελτίωση, καθώς και η αποτελεσματικότερη επιτήρηση της εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου που ρυθμίζει τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Περαιτέρω, με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιδιώκεται η αποσαφήνιση προνοιών των υπό κατάργηση κανονισμών για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης της νομοθεσίας για τα θέματα ασφάλεια και υγείας με την «Οδηγία του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (89/391/ΕΟΚ)», όπως αυτή τροποποιήθηκε περαιτέρω.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, για το προτεινόμενο νομοθέτημα έγινε δημόσια διαβούλευση, εξετάστηκε από διευρυμένη τριμερή τεχνική επιτροπή του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των εργοδοτικών οργανώσεων, του ΕΤΕΚ και του Συνδέσμου

Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, και εγκρίθηκε ομόφωνα. Επιπρόσθετα, με την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών δεν αναμένεται να υπάρξει αύξηση του δημοσιονομικού κόστους.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ανέφεραν ότι τα διατάγματα του υπουργού που προβλέπονται στους προτεινόμενους κανονισμούς πρόκειται να εκδοθούν αμέσως μετά τη δημοσίευση των κανονισμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Απαντώντας δε σε ερώτημα κατά πόσο η στελέχωση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι ικανοποιητική για την εφαρμογή και τον έλεγχο τόσο των προτεινόμενων κανονισμών όσο και γενικότερα της νομοθεσίας για την εφαρμογή της οποίας είναι καθ' ύλην αρμόδιο το εν λόγω τμήμα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι εκκρεμούν διαδικασίες πλήρωσης θέσεων, οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν σύντομα και θα συμβάλουν στην καλύτερη στελέχωση του τμήματος.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών εντοπίστηκαν στο κείμενο πρόνοιες οι οποίες έρχονταν νομοτεχνικών βελτιώσεων, προκειμένου να αποσαφηνιστούν διάφορα θέματα. Ως εκ τούτου, οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας προέβησαν στις δέουσες τροποποιήσεις και κατέθεσαν αναθεωρημένο κείμενο ενώπιον της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού επέφερε στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών περαιτέρω νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και είναι πρόταση νόμου του κ. Άντρου Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τον σκοπό, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε ο χρόνος παραγραφής αγωγίμων δικαιωμάτων που αφορούν σε αμέλεια ή παράβαση θέσμιου καθήκοντος να ανασταλεί για δώδεκα (12) μήνες, ώστε να παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος καταχώρισης αγωγών εναντίον των υπευθύνων της κατάρρευσης του συνεργατικού πιστωτικού συστήματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Παραγραφής Αγωγίμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Άριστος Δαμιανού	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Άντρο Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 24 Μαρτίου 2021. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή μελέτησε κατά προτεραιότητα την υπό αναφορά πρόταση νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται σύμφωνα με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, όπως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Παραγραφής Αγωγίμων Δικαιωμάτων Νόμου, ώστε ο χρόνος παραγραφής, ειδικά για αγωγή δικαιώματα που αφορούν σε απαίτηση για αμέλεια ή παράβαση θέσμιου καθήκοντος κατά προσώπων που είναι υπεύθυνα για την κατάρρευση του συνεργατισμού, να ανασταλεί για διάστημα (12) μηνών.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος καταχώρισης αγωγών εναντίον των υπευθύνων της κατάρρευσης του συνεργατικού πιστωτικού συστήματος οι οποίοι κατονομάζονται στην έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής που είχε διορισθεί με διάταγμα του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018, (ΚΔΠ 201/2018) βάσει των διατάξεων του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου, η οποία παρέδωσε στον τέως Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας το πόρισμά της την 1^η Μαρτίου 2019.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η παρευρεθείσα ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αναφερόμενη στην προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, επισήμανε ότι ενδεχομένως να πληττεται η κατοχυρωμένη στο άρθρο 28 του συντάγματος αρχή της ισότητας, αφού στην εν λόγω ρύθμιση εντάσσονται συγκεκριμένες περιπτώσεις αναστολής της παραγραφής, αποκλείοντας εκ προοιμίου το δικαίωμα καταχώρισης αγωγής εναντίον άλλων υπευθύνων που δεν κατονομάζονται στο σχετικό πόρισμα, αλλά που ενδέχεται στην πορεία να διαφανεί ότι υπέχουν ανάλογη αστική ευθύνη.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση ενδεχομένως να είναι στην παρούσα φάση αχρείαστη, καθότι, βάσει πρόσφατης τροποποίησης του περί Ερμηνείας Νόμου (Κεφ. 1), στο πλαίσιο γενικής διάταξης παρέχεται ήδη το δικαίωμα καταχώρισης σχετικών αγωγών εναντίον των υπευθύνων για την κατάρρευση του συνεργατισμού μέχρι και την 31^η Ιουνίου 2021.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου η επιτροπή αποφάσισε την τροποποίηση του κειμένου της υπό ψήφιση πρότασης νόμου, ώστε η προτεινόμενη αναστολή του χρόνου παραγραφής να καλύψει αγωγή δικαιώματα για αμέλεια ή παράβαση θέσμιου καθήκοντος εναντίον οποιουδήποτε προσώπου, φυσικού ή νομικού, ως προς απαιτήσεις προκύπτουσες από την κατάρρευση του συνεργατισμού και όχι μόνο εναντίον συγκεκριμένων κατονομαζόμενων στο σχετικό πόρισμα προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο όπως αυτή έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα πρώτα, να ξεκαθαρίσω ότι, σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο νομοθέτημα, την πρωτοβουλία του γενικού μας γραμματέα, επειδή μέχρι το τέλος Ιουνίου, λόγω των έκτακτων μέτρων που λήφθηκαν για την πανδημία, έχουμε ήδη ψηφίσει ρυθμίσεις για την αναστολή της παραγραφής, για το πάγωμα του χρόνου να το πω εκλαϊκευμένα, θα θεωρηθεί με βάση ρυθμίσεις που έχουμε κάμει ότι θα συμπληφιστεί ο χρόνος, για να συμπληρωθούν ακριβώς οι δώδεκα μήνες που προνοεί η πρόταση που κατέθεσε ο γενικός μας γραμματέας ο Αντρος Κυπριανού.

Ως γνωστό, κύριε Πρόεδρε, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση δέχθηκε πριν από την ανακεφαλαιοποίηση του συνεργατισμού ως προϋπόθεση τη βιωσιμότητά του, για να επιτραπεί σε πρώτο χρόνο η ανακεφαλαιοποίηση με €1,5 δις και μεταγενέστερα με άλλα €175 εκατομ., οπότε το 2013 είχε εγκριθεί -και όντως έτσι ήταν- πως ο συνεργατισμός ήταν βιώσιμος. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού ανέλαβε να διαχειρίζεται εκ μέρους των πολιτών, εκ μέρους του κράτους τον συνεργατισμό και διαβεβαίωνε τότε ότι ποτέ προηγουμένως δεν είχε γίνει τόσο καλή δουλειά -διαβάζω από εισαγωγικά αξιωματούχων του Συναγερμού και της κυβέρνησης- και ότι όλοι οι στόχοι καλύπτονταν.

Στο τέλος βεβαίως είναι πλέον ιστορικά καταγεγραμμένο στις συνειδήσεις των πολιτών και του λαού μας ότι τον μόνο στόχο που κάλυψαν οι κυβερνώντες και ο Συναγερμός ήταν να διαλύσουν, να ξεπουλήσουν τον συνεργατισμό, τη μεγαλύτερη ενδεχομένως κοινωνική κατάκτηση κατά τα τελευταία εκατό χρόνια των Κυπρίων πολιτών. Και βεβαίως τα πράγματα έγιναν χειρότερα για τον Συναγερμό και την κυβέρνηση Αναστασιάδη, διότι ακολούθησε ένα πόρισμα ογκωδέστατο, 844 σελίδων, της επιτροπής υπό τον κ. Αρέστη, που λέει πολύ συγκεκριμένα πράγματα.

Είναι ακριβώς η διαπίστωσή μας ως ΑΚΕΛ ότι, επειδή μέσα από αυτό το πόρισμα -και θα αναφερθώ σε κάποιες πτυχές- εγείρονται θέματα πολιτικής τάξης, βεβαίως έλλειψης πολιτικής ευθιξίας, διότι ουδέποτε ανέλαβαν την ευθύνη τους κάποιιοι, για να παραιτηθούν -δεν είναι καινούργιο για τον Συναγερμό και τους υπουργούς του, αλλά εγείρονται και ζητήματα αστικών, ενδεχομένως και ποινικών ευθυνών- θεωρήσαμε καθήκον μας ως ΑΚΕΛ να δώσουμε τη δυνατότητα για επιμήκυνση του χρόνου για έγερση αστικών αγωγών, διότι ως γνωστό για τις ποινικές ευθύνες που είναι στα χέρια του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας και της Νομικής Υπηρεσίας δεν τίθεται θέμα παραγραφής. Ενδεχομένως να τίθεται θέμα πολιτικής παραγραφής, διότι για την ώρα δεν έκαμαν απολύτως τίποτα για τα όσα σημαντικά καταγράφει για ενδεχόμενες ποινικές ευθύνες το πόρισμα Αρέστη.

Ήρθε λοιπόν το πόρισμα Αρέστη, το οποίο παραδόθηκε την 1^η Μαρτίου 2019, και γι' αυτό, επειδή θεωρήσαμε ότι η περίοδος τριών χρόνων που επιτρέπεται για την έγερση συγκεκριμένων κατηγοριών αγωγών λήγει σε εννιά με δέκα μήνες, έπρεπε να δώσουμε στους πολίτες, αλλά και στην πολιτεία τη δυνατότητα για έγερση αγωγών ενδεχομένως για αποζημιώσεις που πρέπει να καταβάλουν οι υπαίτιοι του ξεπουλήματος του συνεργατισμού.

Το ίδιο το πόρισμα όμως, παρά το αφήγημα που τότε ο Συναγερμός έλεγε για τον συνεργατισμό, καταγράφει τέτοια γεγονότα και τέτοια ευρήματα, τα οποία πολύ δύσκολα μπορεί να προσπεράσει ο Συναγερμός, όσο και αν προσπαθήσει. Και επειδή δύο μέρες μετά την 1^η του Μάρτη βγήκε ο Συναγερμός μέσω του κ. Νεοφύτου και είπε ότι είχαν αναθέσει σε μια επιτροπή εμπειρογνομόνων τεχνοκρατών επιστημόνων να μελετήσει το πόρισμα και να ενημερώσει την κοινωνία για τα ευρήματά της, είναι καλά δκυόμισα χρόνια περίπου μετά να μας πει εν τέλει αν διορίστηκε αυτή η επιτροπή και αν κατέληξε σε ευρήματα, διότι τα μόνα ευρήματα που έχουμε υπόψη μας είναι αυτά που λέχθηκαν δημόσια, που είναι η απαξίωση του πορίσματος, η απαξίωση του κ. Αρέστη, η διαπόμπευση του κ. Αρέστη και μια σειρά από fake news, τα οποία κυκλοφορούν, για να απαξιώσουν αυτό, τούτο το ίδιο το πόρισμα.

Επειδή κατά διαστήματα ο Συναγερμός με άλλες αφορμές κατηγορεί άλλα κόμματα, περιλαμβανομένου και του ΑΚΕΛ, ότι τάχατες οφείλουμε να σεβόμαστε τα πορίσματα, τι είπε ο κ. Νεοφύτου στο OMEGA στις 27

Μαρτίου 2019; «Είναι δικαίωμά μας να ασκήσουμε κριτική σε οποιοδήποτε πόρισμα». Και βεβαίως είναι δικαίωμά τους, αλλά δεν είναι αλά καρτ, κατά που βολεύει.

Στο συγκεκριμένο πόρισμα λοιπόν τι καταγράφεται σε σχέση με τις ευθύνες; Και τους προλαμβάνω, επειδή είμαι βέβαιος ότι θα αποπειραθούν να μας απαντήσουν, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι, επειδή γίνεται μια προσπάθεια ακόμα και τις τελευταίες μέρες μετατόπισης των τεράστιων πολιτικών ευθυνών, της εγκληματικής αμέλειας του Συναγερμού, των ανώτατων στελεχών του που ήταν υπουργοί να μεταθέσουν ευθύνες αλλού για τη διάλυση και το ξεπούλημα του συνεργατισμού παραπέμποντας σε γεγονότα από το 1950, 1960, 1970, 1980, είναι τόσο ξεκάθαρο το πόρισμα που δεν επιδέχεται καμίας αμφισβήτησης και προκαλούμε να το αμφισβητήσουν.

Τι λέει το πόρισμα επί λέξει; «Η τελική κατάρρευση του συνεργατισμού το 2018 δεν μπορεί να αναζητείται στα όσα συνέβησαν πριν από το 2013. Πρέπει να αναζητηθεί σε λάθη, παραλείψεις, απραξία, ανικανότητα, εγκληματική αμέλεια και ίσως και παράνομες πρακτικές, τα οποία διεπράχθησαν από όσους ανέλαβαν να χειρισθούν τον συνεργατισμό από την ανακεφαλαιοποίηση και εντεύθεν».

Κύριοι και κυρίες του Συναγερμού,

Σε εσάς αναφέρεται, στον Νίκο Αναστασιάδη αναφέρεται, στον Χάρη Γεωργιάδη αναφέρεται, αναφέρεται συνολικά στην κυβέρνηση σας. Και βεβαίως, επειδή έγιναν και άλλες προσπάθειες στην πορεία να αποσβητηθούν τα ευρήματα, τους απαντά εκ των προτέρων το πόρισμα Αρέστη: «Οι ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών...», λέει, «...ήταν βαρύτερες για την κατάρρευση του συνεργατισμού. Μπορούμε να πούμε ότι κατ' αναλογία είναι παρόμοιες με τις ευθύνες του όποιου μεγαλομέτοχου». Εδώ δεν ήσασταν μόνο μεγαλομέτοχοι· ήσασταν οι μοναδικοί μέτοχοι τζιαι οδηγήσατε σε ξεπούλημα αυτή την κατάκτηση του όποιου λοιπόν μεγαλομέτοχου ιδιωτικής εταιρείας, η οποία καταλήγει σε διάλυση λόγω κακοδιαχείρισης του ιδίου. «Ήταν ο εκπρόσωπος του κράτους...», συνεχίζει, «...και συμμετείχε στη διαμόρφωση της στρατηγικής της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας. Είχε επίσης την κύρια, αν όχι την αποκλειστική ευθύνη να παρακολουθεί αν η πορεία του συνεργατισμού ήταν σύμφωνη με τις δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία». Αυτά σας λέει το πόρισμα. Αυτό το πόρισμα προσπαθείτε νυχθημερόν να απαξιώσετε και γι' αυτό το πόρισμα προσπαθείτε να αποσιέσετε από πάνω σας πολιτικές, αστικές και άλλες ενδεχομένως ευθύνες, με αποτέλεσμα σήμερα ή μέχρι σήμερα εξ όσων γνωρίζουμε να μην έχει γίνει τίποτα αναφορικά με τον επιμερισμό ευθυνών είτε αστικών είτε ποινικών.

Γι' αυτό στο κομμάτι που εμείς μπορούμε να παρεμβληθούμε εφροντίσαμε με αυτή μας την πρόταση να αφαιρέσουμε τα άλλοθι σας και να δώσουμε τη δυνατότητα στους πολίτες να εξετάσουν σοβαρά το ενδεχόμενο έγερσης αγωγών για τη βλάβη που υπέστησαν από το ξεπούλημα του συνεργατισμού και βεβαίως στην πολιτεία να αφαιρέσουμε άλλοθι -και την πολιτεία σε επίπεδο δικωτικών αρχών πάλι εσείς τη διαχειρίζεστε σήμερα- να εξετάσει κατά πόσο κάποιος πρέπει να πληρώσουν κυριολεκτικά για τη ζημιά που υπήρξε στον κυπριακό λαό. Μια ζημιά η οποία αποτυπώνεται στο αστρονομικό ποσό των €8 δις, για τα οποία ποτέ δεν έχετε λογοδοτήσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου, γιατί διαπιστώνουμε κακοπιστία, κακή πρόθεση σε ό,τι αφορά τις διώξεις που οφείλουν να ακολουθήσουν την κατάρρευση του συνεργατισμού, ένα από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα που έχουμε δει στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Γιατί στην περίπτωση του συνεργατισμού, κύριε Πρόεδρε, έχουμε εξόφθαλμη αμέλεια, προκλητική κακοδιαχείριση, παραβίαση καθηκόντων και την πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Αυτά δεν τα λέω εγώ, τα λέει καταρχήν το πόρισμα της επιτροπής Αρέστη, αλλά και στη συνέχεια ο τέως Γενικός Εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης. Και σημειώνεται, κύριε Πρόεδρε, γιατί οφείλουμε να τονίσουμε την κακοπιστία που διαπιστώνουμε, ενώ αρχικά η παρούσα κυβέρνηση μας έλεγε πως θα αποδεχθεί το πόρισμα, θα αποδεχθεί τα συμπεράσματά του, όποια και αν είναι αυτά, στη συνέχεια με προκλητικό τρόπο το πέταξε στον κάλαθο των αχρήστων.

Να δώσουμε μόνο ένα παράδειγμα των ζητημάτων που πρέπει να διερευνηθούν αστικά και ποινικά μετά τα πορίσματα, μετά τις διαπιστώσεις της Νομικής Υπηρεσίας. Η συμφωνία της Altamira. Ένα χαρτοφυλάκιο €7,5 δις. Υπάρχει το εύρημα ότι μεθοδεύτηκε η κακοδιαχείριση του χαρτοφυλακίου του συνεργατισμού, για να οδηγηθούν οι αξίες των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον πάτο και να έρθουν στη συνέχεια να αναθέσουν αυτό το χαρτοφυλάκιο χωρίς προσφορές σε μία και μοναδική εταιρεία. Με άλλα λόγια χρεοκόπησαν τον συνεργατισμό, διέλυσαν την αξία του βασικού περιουσιακού στοιχείου του συνεργατισμού, που ήταν τα δάνεια, για να έρθουν στη συνέχεια εκείνοι που διέλυσαν τον συνεργατισμό να αναθέσουν αυτό το περιουσιακό

στοιχείο σε μία εταιρεία και αυτοί που είχαν την ευθύνη της διαχείρισης, αυτοί που διέλυσαν τον συνεργατισμό βρέθηκαν μετά διευθυντές της Altamira.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτά διαπιστώνει το πόρισμα, αυτά διαπιστώνονται από τα γεγονότα, αυτά καταγράφονται. Κατ' ακρίβεια, όταν ο τότε εκτελεστικός διευθυντής του συνεργατισμού πήγε στην επιτροπεία και τους είπε ότι βρήκε την Altamira, του ζήτησε η επιτροπεία να φέρει και εναλλακτικές επιλογές. Για ενάμιση χρόνο δεν έφεραν τίποτε, μέχρι που μπήκε το πιστόλι στον κρόταφο του συνεργατισμού και κάτω από τον εκβιασμό του κλεισίματος του συνεργατισμού εξαναγκάστηκε ο συνεργατισμός να υπογράψει τη συμφωνία με την Altamira. Όταν η τότε επιτροπεία αντιλήφθηκε ότι μεθοδεύτηκαν τα πράγματα, για να γίνει αυτή η ανάθεση, μέλη της επιτροπείας παραιτήθηκαν. Ο τότε Υπουργός Οικονομικών κ. Χάρης Γεωργιάδης, αναπληρωτής πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, δημόσια αποκάλυψε τα μέλη που παραιτήθηκαν «δειλούς». Ο εκπρόσωπος του SSM, ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όταν είδε τι έγινε, δήλωσε: «Πρώτη φορά παγκοσμίως είδα χαρτοφυλάκιο €7,5 δις να δίδεται σε μία εταιρεία χωρίς προσφορές. Πρέπει να πάτε στην αστυνομία». Και, αντιλαμβάνεστε, αυτός είναι ένας άνθρωπος που έχουν δει πολλά πράγματα τα μάτια του, αλλά αυτός ο εκπρόσωπος του SSM διαπίστωσε ότι για ακόμα μία φορά στην Κύπρο είμαστε οι πρωταθλητές της διαπλοκής και της διαφθοράς.

Ο τέως Γενικός Εισαγγελέας με επιστολή του του Φεβρουαρίου 2019, πριν από δύο χρόνια, διαπίστωσε την πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων σε έντεκα γενικά κεφάλαια αδικημάτων, μεταξύ αυτών της συμφωνίας της Altamira, που ανέφερα προηγουμένως, τη διαχείριση του συνεργατισμού, καταχρήσεις και πολλά άλλα. Μέχρι σήμερα όχι μόνο δεν έχουμε δει καμία ποινική υπόθεση να προωθείται, να καταχωρίζεται και να προωθείται στα δικαστήρια· δεν έχουμε δει να λαμβάνεται καμία κατάθεση από την αστυνομία, κατάθεση, κύριε Πρόεδρε, από αξιωματούχους του συνεργατισμού και από στελέχη της κυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ούτε κατάθεση! Δύο χρόνια μετά. Σε αστικό επίπεδο.

Το πόρισμα Αρέστη διαπιστώνει ότι ο μεγάλος υπεύθυνος για την καταστροφική πορεία του συνεργατισμού από το 2014 και μετέπειτα ήταν ο Υπουργός Οικονομικών. Οι ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών υπήρξαν βαρύτερες για την κατάρρευση του συνεργατισμού. Η Ελεγκτική Υπηρεσία με ειδική έκθεσή της έχει διαπιστώσει ότι οι ζημιές από την κατάρρευση του συνεργατισμού και την πώληση στην Ελληνική Τράπεζα μετά κακήν κακώς ήταν κατά το ελάχιστο €1,7 δις που χάθηκαν από την κεφαλαιοποίηση που αναγκάστηκε το κράτος να καταβάλει στον συνεργατισμό, αλλά και στη συνέχεια έχουμε ένα αδιευκρίνιστο ποσό, που δεν ξέρουμε ακόμη πόσες θα είναι αυτές οι επιπρόσθετες ζημιές, που θα προκύψει ενδεχομένως από τη διαχείριση των €7,5 δις που έχει αναλάβει η Altamira... Αυτές οι ζημιές πρέπει να διεκδικηθούν. Ο Κύπριος φορολογούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει αυτά τα χρήματα να επιστραφούν από όλους εκείνους που ενδεχομένως να έχουν αστικές ευθύνες για την κατάληξη του συνεργατισμού. Και ιδιαίτερα τονίζεται, κύριε Πρόεδρε, πως σε ό,τι αφορά την περίπτωση της παραβίασης καθήκοντος επιμέλειας, που ενδεχομένως να είχε ο Υπουργός Οικονομικών -που διαπιστώνεται στο πόρισμα Αρέστη- ο μόνος ενάγοντας που έχει δικαίωμα να καταχωρίσει αγωγή εναντίον του είναι το κράτος, είναι η Κυπριακή Δημοκρατία εκ μέρους του Κυπρίου φορολογούμενου.

Επομένως, όταν βλέπουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι, τρία χρόνια μετά που ο ενάγοντας διαπίστωσε την αμέλεια στον συνεργατισμό, κινδυνεύουμε να χάσουμε το όριο της παραγραφής, γιατί αυτός είναι ο χρόνος παραγραφής, τα τρία χρόνια, οφείλουμε να είμαστε πάρα πολύ καχύποπτοι για την κωλυσιεργία και την καθυστέρηση που βλέπουμε από τον ενάγοντα να καταχωρίσει αγωγές εναντίον όλων των υπευθύνων. Γιατί, εάν καθυστερήσει ο ενάγοντας, που είναι η Κυπριακή Δημοκρατία, να καταχωρίσει αυτές τις αγωγές, θα χάσει το δικαίωμα να διεκδικήσει πίσω τα λεφτά από τον Χάρη Γεωργιάδη, τη διοίκηση του συνεργατισμού και όλους τους υπολοίπους. Και επομένως, κύριε Πρόεδρε, αφού διαπιστώνεται αυτή η κακοπιστία, αφού διαπιστώνεται αυτή η προσπάθεια συγκάλυψης ακόμη ενός σκανδάλου, αφού έχουν περάσει δύο χρόνια μετά το πόρισμα, αφού έχουν περάσει δύο χρόνια μετά την επιστολή του Κώστα Κληρίδη και δεν έχουμε δει καμία αγωγή, καμία αστική αγωγή στα δικαστήρια, καμία ποινική υπόθεση, καμία κατάθεση για όλους αυτούς που ενδεχομένως να έχουν ευθύνες, ε, ναι, οφείλουμε ως Βουλή να αναλάβουμε πρωτοβουλίες, για να προστατεύσουμε τα συμφέροντα του Κυπρίου φορολογούμενου, τον οποίο προσπαθούν να καταδολιεύσουν αυτοί που καθυστερούν εσκεμμένα, για να χαθεί το δικαίωμα έγερσης αγωγών.

Αρα, κύριε Πρόεδρε, εμείς επιμένουμε. Επιμένουμε στη λογοδοσία, επιμένουμε στο να μην τη γλιτώσουν οι υπεύθυνοι. Επιμένουμε ότι δεν πρέπει να τους επιτρέψουμε να ροκανίσουν τον χρόνο και να χάσουμε ως φορολογούμενοι το δικαίωμα να ζητήσουμε πίσω τα χρήματά μας. Απαιτούμε λογοδοσία, διεκδικούμε αποζημιώσεις που εξανεμίστηκαν, χρήματα που εξανεμίστηκαν από αμέλεια, από κακοδιαχείριση και από απάτη. Θα ψηφίσουμε για την παράταση της παραγραφής, γιατί ακριβώς απαιτούμε λογοδοσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από τη θέση μου, γιατί θα είμαι πολύ σύντομος. Εμείς θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ που αφορά την επέκταση της περιόδου παραγραφής αγώγιμων δικαιωμάτων. Κατ' ακρίβεια, είναι μη παραγραφής των αγώγιμων δικαιωμάτων, για να δοθεί η δυνατότητα σε αυτούς που δε θέλουν, γιατί δε θέλουν -είναι ξεκάθαρο- να προχωρήσουν σε αστικές αγωγές στη βάση του πορίσματος Αρέστη. Πρέπει να σας πω ότι παρόμοια πρόταση νόμου έχει καταθέσει και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και μετά την ψήφιση αυτής της πρότασης του ΑΚΕΛ, την επρχόμενη εβδομάδα, θα καταθέσουμε την απόσυρση της δικής μας πρότασης νόμου, αφού καλύπτεται από τη συγκεκριμένη πρόταση.

Λίγα λόγια επί της ουσίας όμως, το πολιτικό πλαίσιο που μπαίνει, πολύ σύντομα. Εγώ θα ήθελα να πω ότι είναι ολοφάνερο το ότι η κυβέρνηση δε θέλει και δε θα επιτρέψει να καταλογιστούν αστικές και ποινικές ευθύνες στη βάση του πορίσματος Αρέστη, της επιτροπής Αρέστη. Είναι ολοφάνερο ότι προσπαθεί να υποσκάψει αυτό το πόρισμα της επιτροπής Αρέστη, είναι όμως στη συνείδηση της κοινωνίας και στην καταγραφή της ιστορίας ξεκάθαρο ότι την ευθύνη για την καταστροφή του συνεργατισμού στην πορεία από το '14 και μετά την έχει εξολοκλήρου η κυβέρνηση και αυτή που διόρισε ως συμβούλιο μιας κρατικής πλέον τράπεζας, γιατί ήταν κρατική τράπεζα, όταν καταστράφηκε η απόφαση της κυβέρνησης, αλλά και της Βουλής, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να πούμε ότι τη σφραγίδα την έβαλε η ολομέλεια της Βουλής με κατά πλειοψηφία απόφαση, δίνοντας εν μέρει και συγχωροχάρτι στις ενέργειες της κυβέρνησης. Κάποιοι έβαλαν την υπογραφή τους στη ληξιαρχική πράξη θανάτου του συνεργατισμού, όπως τζιαι κάποιοι έβαλαν την υπογραφή τους, όταν ξεκίνησε αυτή η πορεία θανάτου, μια νύχτα μετά τις δώδεκα τα μεσάνυχτα. Να μην ξεχνάμε την ιστορία, γιατί κάποια στιγμή πρέπει να γραφτεί σωστά η ιστορία τζιαι να τη θυμούμαστε.

Δε θα αναφερθώ για προ του '14 ποιοι είχαν ευθύνη γι' αυτά που έγιναν στον συνεργατισμό, που έδωσαν την ευκαιρία σε αυτή την κυβέρνηση τζιαι το εργαλείο, για να τον καταστρέψει, αλλά αυτά δεν είναι της ώρας. Αυτή τη στιγμή θεωρούμε ότι πρέπει να δοθεί το περιθώριο, εάν και εφόσον, που δε φαίνεται να θέλει αυτή η κυβέρνηση, να οδηγήσει τους υπευθύνους, δηλαδή τον εαυτό της, ενώπιον της δικαιοσύνης, να το πράξει μέσα από αυτή την πρόταση νόμου που έχει καταθέσει το ΑΚΕΛ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι σύντομος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς και θα υποστηρίξουμε την πολύ σημαντική και πολύ ορθή πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί. Θα ήθελα μόνο να διευκρινίσουμε ότι -για σκοπούς περισσότερο απόκρουσης τυχόν διαστρέβλωσης της πρότασης- η πρόταση αυτή δεν περιορίζεται μόνο, αντιλαμβάνομαι, στην παράταση του χρόνου για τις συγκεκριμένες αγορές, αλλά επεκτείνεται γενικότερα στις υποθέσεις αμέλειας. Και αυτό το λέω, προκειμένου να αποφύγουμε τυχόν ισχυρισμό των επηρεαζομένων ότι ψηφίστηκε νόμος φωτογραφικός εναντίον των συγκεκριμένων προσώπων. Είναι πολύ ορθή και η διατύπωση του κειμένου, γι' αυτό χρειάζεται να το ξεκαθαρίσουμε ακόμα μια φορά, για να μη δώσουμε όπλα σε αυτούς οι οποίοι πιθανότατα να βλέπουν τις αγωγές να έρχονται εναντίον τους, για να επιχειρηματολογήσουν πάνω σε τεχνικής φύσεως ζητήματα.

Δύο σημεία μόνο επιπρόσθετα και θα κλείσω. Το πρώτο είναι να θυμίσω ότι, αντί της κρατικοποίησης του συνεργατισμού με το €1,5 δις με την οποία ο συνεργατισμός προσφέρθηκε ουσιαστικά ως πειραματόζωο σε πρόσωπα τα οποία ενήργησαν με τον τρόπο που ενήργησαν, με τον αμελέστατο και τον πολλές φορές εξωφρενικό τρόπο, με αποτέλεσμα να χαθεί αυτό το περιουσιακό στοιχείο του λαού, όπως έχει πει και ο κ. Δαμιανού, είχαμε προτείνει, ως ΕΔΕΚ, την ενίσχυση και τη βελτίωση βεβαίως της δομής του συνεργατισμού, την ενίσχυσή του με €1,5 δις, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και στην αποστολή του και βεβαίως στην ανάληψη εκ μέρους του κράτους μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους €3,5 δις, προκειμένου να τα διαχειριστεί με κοινωνικά κριτήρια και όχι να καταλήξουν με τον τρόπο που έχουν καταλήξει σήμερα, ως βορά στα σχέδια των ταμείων.

Και τελειώνω με μία άλλη παράμετρο του ίδιου θέματος. Θυμίζω ότι αυτοί οι οποίοι ευθύνονται σύμφωνα με το πόρισμα της επιτροπής Αρέστη, το εξαιρετικό πόρισμα της επιτροπής Αρέστη, για αυτή την κατάσταση είναι οι ίδιοι οι οποίοι με διάφορες μεθοδεύσεις και την επιβολή όρων και προϋποθέσεων απέκλεισαν ουσιαστικούς ανταγωνιστές της συγκεκριμένης τράπεζας, η οποία μόνη έμεινε ως επιτυχών

προσφοροδότης και η οποία ουσιαστικά πήρε μέσα στο πιάτο αυτό το περιουσιακό στοιχείο του λαού προς τέρψιν βεβαίως των ιδίων και προς πλήρη απόγνωση των πρώην συνεργατιστών, οι οποίοι βλέπουν τον κόπο τους να χάνεται. Και αναφέρομαι στην πρόσφατη περίπτωση των Πολεμιδιών, όπου οι συνεργατιστές έκτισαν τα κτίρια, οι συνεργατιστές τα επέκτειναν και βεβαίως οι τράπεζες και οι ιδιώτες τα νέμονται.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν γινόταν απ' αυτό το βήμα πριν από μερικά χρόνια η συζήτηση για το πόρισμα της επιτροπής Αρέστη με την ευκαιρία της τότε παρουσιάσής του, είχα εκφράσει μια ευχή: το πόρισμα να μπορούσε να γίνει εργαλείο διόρθωσης πολλών στρεβλώσεων και όχι να αποτελέσει πεδίο πολιτικής αντιπαράθεσης. Τρία χρόνια μετά δυστυχώς το μόνο που έγινε ήταν να γίνει αυτό το πόρισμα εργαλείο πολιτικής αντιπαράθεσης. Διόρθωση καμιά. Και το απογοητευτικό είναι ότι το οικονομικό κόστος που πλήρωσε η Κυπριακή Δημοκρατία και η κυπριακή οικονομία από αστοχίες, ανεπάρκειες, ανικανότητα, λάθη, εγκλήματα, συμφέροντα είναι υπερβολικά μεγάλο, για να μπορούμε εμείς, ως πολιτικές δυνάμεις, να αγνοήσουμε την υποχρέωσή μας να διορθώσουμε, αντί να συγκρουόμαστε.

Υπήρξε και εξακολουθεί να υπάρχει ευτυχώς μια αξία. Η αξία να κάνουμε κάτι, για να διορθώσουμε πολλά από αυτά που αναφέρονται σ' αυτό το πόρισμα. Γιατί η κύρια καταστροφή του συνεργατισμού υπήρξε βέβαια όπως είπα, ο ανθρώπινος παράγοντας. Ιδιαίτερα μεγάλη εγκληματική αμέλεια αποτέλεσαν η αποδεδειγμένη ανικανότητα και τα τραγικά λάθη, οι ασυγχώρητες παραλείψεις της διοίκησης, οι σκοπιμότητες και τα συμφέροντα όλων όσοι πλούτιζαν παράνομα και παρασιτικά από τον συνεργατισμό για πολλά, πολλά χρόνια, καθώς βέβαια και η ασιδωσιά και η απληστία των καιροσκόπων και πολλών από αυτούς που βρέθηκαν -είτε σκόπιμα είτε με εντεταλμένη αποστολή- στην αυλή του οργανισμού, για να αποφασίζουν για την τύχη του.

Όμως οφείλουμε να σημειώσουμε ότι, για να είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας και την ιστορία, διαχρονικά ο ρόλος των κομμάτων ήταν καταστροφικός στη ζωή αυτού του οργανισμού. Και η κομματοκρατία μέχρι και την τελευταία στιγμή σκότωνε την αξιοκρατία και την ικανότητα διοίκησης, που απαιτούσαν οι κρίσιμες συνθήκες, ιδιαίτερα στην τελευταία φάση της ζωής του συνεργατισμού. Και βέβαια οι κομματικοί φίλοι, που ήταν αρεστοί, εκτόπιζαν τους ικανούς και τους άξιους.

Πού είμαστε σήμερα; Σήμερα στα ερείπια του συνεργατισμού παρουσιάζεται μια άλλη πολύ επικίνδυνη κατάσταση. Στα ερείπια του συνεργατισμού γίνεται μια λεηλασία περιουσιακών στοιχείων ανυπεράσπιστων, ταλαιπωρημένων και καταχρεωμένων συμπολιτών μας. Και ξέρετε ποια είναι η τραγική ειρωνεία; Ότι αυτό γίνεται με την ανοχή κρατικών βραχιόνων, της ΚΕΔΙΠΕΣ και της ΣΕΔΙΠΕΣ, και γίνεται υπό τη μορφή διαφόρων οντοτήτων, βαγονιών και άλλων ευφάνταστων μηχανισμών, που αποξενώνουν περιουσιακά στοιχεία από τους ανυπεράσπιστους πελάτες του πρώην συνεργατισμού.

Δύο χρόνια μετά την έναρξη των ερευνών η διαδικασία ανακρίσεων μοιάζει να βρίσκεται στο πουθενά, παρά τη φιλότιμη προσπάθεια της ανακριτικής ομάδας. Τα είχαμε σε τρεις συνεδρίες πρόσφατα στην επιτροπή Ελέγχου. Προσπαθούν οι ανακριτές, αλλά άφησαν μόνο δεκατρείς ανακριτές να ερευνήσουν χιλιάδες υποθέσεις και τεράστιους όγκους στοιχείων και άλλου υλικού. Μια δουλειά που ήθελε εκατόν τριάντα ανακριτές, για να γίνει. Και βέβαια, με τους αργούς ρυθμούς που προχωρά η έρευνα, θα χρειαστούν πολλά χρόνια, για να υπάρξει ουσιαστικό αποτέλεσμα και για να ανοίξει ο δρόμος, αφενός για να τιμωρηθούν για τα εγκλήματά τους όλοι όσοι ευθύνονται και όλοι όσοι έδωσαν τη χαριστική βολή θανάτου στον συνεργατισμό, αφετέρου για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε εικόνες και παραδείγματα, για να αποτρέψουμε ενδεχομένως μια άλλη μελλοντική τραγωδία αντίστοιχου μεγέθους και ανάλογου είδους. Με όλους αυτούς τους κινδύνους λοιπόν ελλοχεύει ο κίνδυνος για παραγραφή αδικημάτων.

Με αυτά τα δεδομένα, καλώ απ' αυτό το βήμα ξανά -το είπα πολλές φορές- το Υπουργείο Δικαιοσύνης να ενισχύσει με άτομα και μέσα την ανακριτική ομάδα, γιατί έχει αξία να επιταχυνθούν οι ρυθμοί της έρευνας και να φτάσουμε σε αποτέλεσμα. Και βέβαια, σε ό,τι αναλογεί στα της Βουλής, νομίζω είναι μια καλή πρωτοβουλία αυτή του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ με την πρόταση νόμου που έχει καταθέσει, την οποία εμείς βεβαίως θα υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε,

Με τη σειρά μας, παρ' όλο που η εν λόγω πρόταση προέρχεται από τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, θεωρούμε πως είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, οπότε θα τη στηρίξουμε.

Όμως για την καταστροφική πορεία του συνεργατισμού βαρύτερες ευθύνες φέρει το πολιτικό κατεστημένο που είτε κυβέρνησε είτε συγκύβερνε τον τόπο. Το ογκώδες πόρισμα των οκτακόσιων και πλέον σελίδων αναφέρει ευθύνες σε τέσσερα κόμματα και όχι μόνο στη σημερινή κυβέρνηση. Επίσης, να θυμίσω σε όλους πως τα προηγούμενα χρόνια υπήρχε τόσο από τον Γενικό Ελεγκτή όσο και από την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου σειρά ανακοινώσεων με τις οποίες έθεσαν τους προβληματισμούς οι οποίοι υπήρχαν για την κακή διαχείριση της εν λόγω τράπεζας.

Επίσης, να θυμίσω το εξής: Στο διοικητικό συμβούλιο του συνεργατισμού με ποια κριτήρια τοποθετούνταν τα εν λόγω πρόσωπα; Δεν ήταν με κομματικά κριτήρια; Ήταν μόνο από τον Συναγερμό; Που ήταν και του Συναγερμού. Οι υπόλοιποι δεν είχαν καμία συμμετοχή; Ποιος ήταν ο τότε αντιπρόεδρος του συνεργατισμού; Επαναλαμβάνω πως σύμφωνα με το πόρισμα ο Συναγερμός, το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ φέρουν βαρύτερες ευθύνες για το εν λόγω σκάνδαλο, γι' αυτό το έγκλημα, το οποίο έγινε εις βάρος του λαού μας, για τον τραπεζικό οργανισμό, τον οποίο ο λαός κατάφερε να χτίσει μέσα από θυσίες των προγόνων μας.

Και συνεχίζω με το σημερινό έγκλημα. Η ΚΕΔΙΠΕΣ και η Altamira, όπως λειτουργούν αυτή τη στιγμή, έχουν εγκλωβίσει χιλιάδες δανειολήπτες, στους οποίους συμπεριφέρονται με τον χειρότερο δυνατό τρόπο και, Πρόεδρε, αξίζει, νομίζω, να αναφέρω ένα παράδειγμα. Ενυπόθηκη περιουσία η οποία εκτιμήθηκε παλαιότερα στα €370.000 σήμερα εκτιμάται στα €63.000 και εμείς, ως κοινοβούλιο, δεν έχουμε κάνει τίποτε, για να προστατεύσουμε αυτούς τους ανθρώπους και αυτό τον κόσμο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να πω ότι η πρόταση του κ. Κυπριανού είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Εμείς θα την υποστηρίξουμε, παρ' όλο που -να κάνω τη σημείωση- η κυβέρνηση δε φαίνεται μέχρι σήμερα να θέλει να προχωρήσει με καταχώριση αγωγών εναντίον των υπευθύνων για την κατάρρευση του συνεργατισμού και δεν ξέρω κατά πόσο έστω και στον έναν χρόνο που δίνουμε παράταση θα αποφασίσει να το κάνει, για αυτό καλό θα είναι να σκεφτούμε κατά πόσο υπάρχει οποιοσδήποτε τρόπος να υποχρεωθούν να προχωρήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Συγγνώμη;

Λέει μου ο Μιχάλης να βάλουμε παραπάνω χρόνια. Το σκέφτηκα, αλλά η ουσία είναι να μην να παίζουμε απλά το γαϊτανάκι, τούτο τον χρόνο δε θα το κάνει, προχωρούμε ακόμα έναν χρόνο. Δε θα το κάνει. Μέχρι σήμερα δεν έχει την πολιτική βούληση η σημερινή κυβέρνηση να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Εμείς θα υποστηρίξουμε την πρόταση του κ. Κυπριανού, αλλά δεν είμαστε πολύ αισιόδοξοι ότι θα έχουμε το αποτέλεσμα που ίσως όλοι μας θα θέλαμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας.

Εννά έρτεις πάνω, Ζαχαρία; You are welcome!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα η Βουλή συζητά αυτό το σημαντικό νομοθέτημα που εισηγήθηκε ο συνάδελφος ο Ανδρέας ο Κυπριανού για την παράταση της παραγραφής για έναν και μοναδικό λόγο: Διότι η επιτροπή Ελέγχου έγραψε το θέμα του συνεργατισμού μετά από δύο χρόνια και μάλιστα έχουμε υποστεί και κριτική από τον κ. Αρέστη, γιατί καθυστερήσαμε τόσο πολύ. Ο λόγος ήταν απλός: Επειδή ο προηγούμενος Γενικός Εισαγγελέας, όταν πήρε το πόρισμα, χωρίς να χάσει καθόλου χρόνο, συνέστησε δύο ομάδες ανακριτών, μια ομάδα για το ποινικό κομμάτι και μια ομάδα για το αστικό κομμάτι, και έδωσε σαφείς οδηγίες να προχωρήσουν στη λήψη δικαστικών μέτρων. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν εξελίσσονται δικαστικά μέτρα και διαδικασίες διώξεως είτε αστικών είτε ποινικών υποθέσεων, αναμένει. Αφού είδαμε και αποείδαμε και δεν έγινε τίποτε απολύτως στην ουσία, ξεκίνησε η συζήτηση ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου σε τρεις-τέσσερις συνεδρίες και συνεχίζεται δηλαδή, δεν αφαιρέθηκε εκ του πινακίου της επιτροπής το όλο θέμα. Φτάσαμε εδώ που φτάσαμε και στην προκείμενη σωστή πρόταση του συναδέλφου του Ανδρέα του Κυπριανού.

Υιοθετώ πλήρως όσα είπε ο Άριστος, όσα είπε ο Νικόλας και ο Γιωργάλλας για τα τεκταινόμενα του συνεργατισμού. Όμως, για την ιστορία, επειδή άκουσα και τον φίλο μου τον Χρίστου του ΕΛΑΜ ότι βάζει μας όλους μέσα στο ίδιο καράβι...

Κύριε Χρίστου, σε πληροφορώ ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα δεν ξέρω να είχαμε, να διοικούσαμε καμιά συνεργατική πιστωτική εταιρεία. Σου το λέω μετά λόγου γνώσεως και φαντάζομαι έχεις εμπιστοσύνη εις τα λεγόμενα μου, διότι είμαι παλιός εις τη διαδρομή των πολιτικών πραγμάτων και δεν ελέγχαμε καμία συνεργατική πιστωτική εταιρεία, έτσι για αποκατάσταση της τάξεως δηλαδή. Το να σωρεύουμε όλο τον κόσμο επί την πρόσοψη των εκλογών και να τον σακουλιάζουμε δεν είναι σωστή πολιτική και δεν ανταποκρίνεται εν πάση περιπτώσει στην πραγματικότητα.

Τώρα θέλω να πω μετά λόγου γνώσεως, κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, επειδή είμαστε συνομήλικοι... Όχι, είσαι λίγο μεγαλύτερος, τρεις μήνες νομίζω, χωρίς να υπονοώ οτιδήποτε δηλαδή, ότι δεν είσαι καλός κύριος, εντάξει, όσο είναι...

Θέλω να πω το εξής: Για τα οικονομικά τεράστια εγκλήματα αυτού του τόπου ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει τρία πρωτεία. Πρωτείο πρώτο, κύριοι συνάδελφοι. Να σας θυμίσω την καταστροφή της μεσαίας τάξης με το έγκλημα του χρηματιστηρίου, το οποίο επισυνέβη εις τη δεύτερα θητεία του μακαρίτη του Κληρίδη. Διότι εις την πρώτη θητεία του μακαρίτη του Κληρίδη στην οικονομία τα πράγματα πήγαιναν πολύ καλά. Στη δεύτερη θητεία, που ήσασταν μόνοι σας, εκάμετε το τεράστιο οικονομικό έγκλημα που ακούει στο όνομα χρηματιστήριο και μάλιστα θυμούμαι τότε εκάμετε επιτροπία, ήταν και ο Πουργουρίδης στην επιτροπή Ελέγχου και έλεγε να παραιτήσει, αν δε σας πάρει στο δικαστήριο. Τελικά, η κατάληξη ήταν ένας μεγάλος κούλλουρος. Τίποτε απολύτως δεν εκάμετε! Εκαταστρέψατε οικονομικά τον τόπο και έκτοτε αυτά τα δεινά κατατρέχουν πάρα πολύ κόσμο άχρι ημερών.

Το επόμενο οικονομικό σας έγκλημα, το οποίο αχνίζει ακόμα, η εγκληματική σας πράξη, ήταν... Θυμάστε τα αξιόγραφα; Θυμάστε τα κουρέματα; Να θυμίσω την δήλωση του Προέδρου που είπε «Εγώ, ο Νίκος Αναστασιάδης, ώσπου είμαι Πρόεδρος, δεν πρόκειται να επιτρέψω κανενού να γίνει κούρεμα». Αυτό ήταν τη μια ημέρα. Την άλλη ήρτε με την ψιλή και έκαμε γυαλί τον κόσμο! Αυτά και αν είναι απαράδεκτα, κύριοι. Μα, έντζιε είπα το εγώ, έντζιε είπεν το κανένας τυχαίος άνθρωπος. Ο υπ' αριθμόν ένα πολίτης της χώρας, ο εκλελεγμένος μας Πρόεδρος διαβεβαίωνε κάθε πολίτη ότι δεν πρόκειται να πέσει τρίχα από τα μαλλιά του και δεν μπορεί να του πάρουν ένα γρόσι από την τζιέπη. Ξέρετε καμία χώρα, σας παρακαλώ, σε αυτή την υφήλιο - δεν ξέρω, είναι διακόσια τα κράτη που έχουμε σε τούτο τον κόσμο- που μπήκε μέρα μεσημέρι το κράτος το ίδιο και υφάρπαξε τις οικονομίες των έντιμων πολιτών, που αποταμίευαν για δεκάδες χρόνια για τη ζήση τους, να σπουδάσουν τα κοπελλούδκια τους, για τις οικογένειές τους και για τα υστερινά τους; Μόνον εις την Κύπρο και επί των ημερών σας. Αυτό είναι ανυπόφορο δηλαδή. Πραγματικά ανυπόφορο. Τούτοι ούλλοι που πήγαν εις το εξωτερικό, που έφυγαν ρακένδυτοι με τα παντελόνια τα τρυπημένα και επικίασαν τα παραρά του κόσμου, στην Αυστραλία, στην Αφρική, στην Αγγλία, στη Νέα Ζηλανδία, στη Βραζιλία και όποια οικονομία είχαν εστέλλαν την στην πατρίδα τους και ευημερούσε ο τόπος που τούτες τις οικονομίες της εισαγωγής του συναλλάγματος, εσείς εν μία νυχτί εγκληματήσετε, υφαρπάζοντας τις οικονομίες των ανυποψίαστων πολιτών, που μάλιστα διαβεβαιώνατε τους ότι δε θα πάθουν τίποτε απολύτως! Αυτό έχει καμία άφεση αμαρτιών και καμιά συγχώρεση;

Ολοκληρωθέντων αυτών των δύο τεράστιων εγκλημάτων, τι εκάμετε; Τι εκάμετε με τον συνεργατισμό; Πληρώσατε €10 εκατομ., για να ενοχοποιήσετε τον συνεργατισμό. Τώρα που πήρα τις λίστες και είδα τι εκάμετε, τι επληρώσατε στους διαφημιστές, υπερβαίνουν τα €10 εκατομ. Είναι γραμμένα πάνω στον Αρέστη, πάνω στην έκθεση του Αρέστη. Τώρα που ήβρα τις κόλλες και τα έργα και τις ημέρες σας. Επληρώσατε €10 εκατομ., για να ενοχοποιήσετε τον συνεργατισμό. Και μάλιστα, αθεόφοβοι, την ώρα που έπνεε τα λούστια, έχετε και €800.000 προπληρωμένη διαφήμιση. Μετά που τον εθάψετε, οι διαφημιστές κρατούν μέσα στις τσέπες τους €800.000. Δε σας είδα να βάζετε κανέναν δικηγόρο να πάτε να τα ζητάτε πίσω. Καλά, ήταν δικά σας τα ριάλια, κύριοι; Δηλαδή, ποδικιαντραποσύνη του χειρίστου είδους! Το λέω έτσι επιγραμματικά. Αυτά είναι τα έργα σας. Και, επειδή αποδουθήκατε σε αυτόν τον μεγάλο αγώνα να ενοχοποιήσετε τον συνεργατισμό, ότι περίπου είναι κλέφτες και απατεώνες και φταίνουν και τα κόμματα και οι τάδε και οι τάδε... Εγώ δέχομαι ότι φταίνουν και τα κόμματα, αλλά αυτή η ευθύνη είναι απειροελάχιστη, κύριοι, έναντι του εγκλήματος που πράξατε εσείς.

Ο συνεργατισμός παρά τις δυσκολίες, παρά τις παρεμβάσεις -λέω εγώ και τις κομματικές, δέχομαι σε έναν βαθμό- εντούτοις παρέμενε ο στυλοβάτης της οικονομίας του τόπου και, αν η Κύπρος έφτασε σε αυτά τα οικονομικά σημεία, οφείλεται σε αυτόν τον συνεργατισμό, ο οποίος πακέταρε τους τοκογλύφους, παραμέρισε τις τράπεζες και πήρε τα ηνία της οικονομίας του τόπου στα χέρια του, στηρίζοντας τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους, τους σπουδαστές, τους φοιτητές, τους μικρομεσαίους, για να δώσει δάνεια να κτιστούν τα σπίτια του κόσμου. Οι Οργανισμοί Χρηματοδοτήσεως Γης και Στέγης αντλούσαν τέτοια κεφάλαια από τον συνεργατισμό. Και τούτο το κράτος, όποτε είχε μια δυσκολία, ξέρετε πού πήγαινε; Πήγαινε τρέχοντας στον συνεργατισμό! Και τα έργα υποδομής τα τεράστια και πολλά προγράμματα του προσφυγικού κόσμου τα χρηματοδοτούσε ο συνεργατισμός.

Να σας θυμίσω τους δανειστικούς επιτρόπους που δάνειζαν χρήματα για τους γεωργοκτηνοτρόφους τους πρόσφυγες; Πόθθεν τα επκιάναν; Από το κρατικό ταμείο; Επκιάναν τα από τη συνεργατική, από την Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα.

Ο μακαρίτης ο Χριστόφιας, που βρέθηκε σε δύσκολη οικονομική θέση, ξέρετε πού πήγε τρεχτός; Στον διοικητή της συνεργατικής ανάπτυξης και του είπε «Δεν έχουμε να πληρώσουμε τους υπαλλήλους, €684 εκατομ.». «Πάρ' τα»!

Μάλιστα, επί των ημερών σας, που τους εβγάλετε τούτους του συνεργατισμού παπτισμένους, ο σημερινός Πρόεδρος... Συνέβηκε κατά συγκυρία, κύριε Κυπριανού, τον Μάιο του 2011, αν δεν κάμνω λάθος, και τον Μάιο του 2013, που έλειψαν τα ριάλια του κράτους. Πήγε ο κ. Γεωργιάδης, που καταριέται σήμερα τον συνεργατισμό ή που τον επήρε εκεί που τον επήρε. Εηλεφώνησε του Χλωρακιώτη και του είπε «κύριε διοικητά της συνεργατικής ανάπτυξης, δεν κρατούμε να πληρώσουμε τους δημόσιους υπαλλήλους, θέλουμε λεφτά. Να έρτω στο γραφείο σου». Και είπεν του ο κ. Χλωρακιώτης «εν αντροπή να έρτει ο Υπουργός των Οικονομικών, να έρτω εγώ». «Όχι», λαλεί του, επήγε τρεχτός ο Γεωργιάδης, διότι ελείψαν του τα ριάλια και του έδωσε ποσό €690 εκατομ., δανεικά και αγύριστα δηλαδή. Τούτος είναι ο συνεργατισμός, ως την ώρα που ήταν Υπουργός Οικονομικών ο κ. Γεωργιάδης.

Καλά, είναι μ' που έπαθε ο συνεργατισμός εν μία νυκτί και επάπτισεν; Δε μας το εξήγησε κανένας.

Και τότε ακριβώς, σε αυτό το χρονικό σημείο, ο συνεργατισμός είχε 400 000 πελάτες, όλο τον ελληνικό πληθυσμό, όλο τον κυπριακό λαό. Όλες οι άλλες τράπεζες δεν είχαν τόσους. Ο οικονομικός βραχίονας ο πραγματικός ήταν ο συνεργατισμός.

Και ποια ήταν τα περιουσιακά στοιχεία του συνεργατισμού; Ο συνεργατισμός κατ' εκείνη τη στιγμή είχε ομόλογα προς το δημόσιο €2 δις, συν οι μισθοδοσίες που έδωσε δύο φορές, €1,2, γίνονται €3,2. Εχρωστούσαμε ως κράτος στον συνεργατισμό, αθεόφοβοι, και είχαμε κατατεθειμένα ως συνεργατισμός στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λόγω της σύνδεσής μας με αυτούς τους φωστήρες στην Ευρώπη, τους τρούκανους, €1 δις και 300 εκατομ. και €3 δις που είχαμε ποδά ήταν €4,1. Και οι καταθέσεις του συνεργατισμού εκείνη τη στιγμή ήταν €14 δις. Και...

Μη μου κάμνεις έτσι τα σιέρκα σου, εν' αλμυρά, αλλά εννά τα καταπιείς, κύριε Τορναρίτη, το λέω σε εσένα, διότι βλέπω σε. Το αμμάτι μου είναι, βκάλλω αζίνες 'πού δαμαί! Θα μου επιτρέψεις, κύριε Νίκο, σε παρακαλώ, δε θέλω να με διακόψεις.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κανένα πρόβλημα!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Βουλευτής εγγραφείς επί του πινακίου του προεδρεύοντος για αγόρευση επί σημαντικού εθνικού θέματος θα αγορεύει όση ώρα χρειαστεί και αυτό με πιστοποίηση. Γιατί θα αρχίσω να δυστροπώ και εγώ από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Το λοιπόν. Άρα λοιπόν, είχαμε, την ώρα που γινόταν όλη αυτή η διεργασία, τα €14 δις των καταθέσεων. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που υπήρχαν στον συνεργατισμό και ιδιαίτερα τα οικιστικά ήταν πολύ πιο χαμηλά από τις εμπορικές τράπεζες. Και τι εσκεφήκαμε να κάμουμε; Σκεφήκαμε να αρχίσουμε επί πληρωμή, επί διαφημίσει, να ενοχοποιούμε τον συνεργατισμό ότι είναι κλέφτες. Μα, κύριοι, τούτη την τέχνη που εσκεφήκατε να κάμετε και επτάσαμε εις το σημείο... Α! Επιπλέον, μέχρι που τον αρπάξατε τον συνεργατισμό από τα χέρια των συνεργατιστών... Έχει... Να πάτε στον έφορο, τον Γιάννη τον Τσαγγάρη. Τι δήλωνε ως κέρδος ο συνεργατισμός; Ετήσιο κέρδος. €150-160 εκατομ. τον χρόνο; Ως εκεί που παραλάβατε την εξουσία του κράτους εσείς, πλήρωνε και φόρο ο συνεργατισμός €50-€60 εκατομ. Ανελλιπώς, μέχρι που αναλάβατε την εξουσία εσείς. Καλά, πού τα έβρισκαν τούτοι οι παπτισμένοι και επληρώνναν σας €50-€60 εκατομ. τον χρόνο φόρους; Ε, τούτον τον συνεργατισμό, τούτο το υπερωκεάνιο όλο, επάπτισαμεν το και ήβραμε τρόπο να το φορτώσουμε πάνω στη μικρή βάρκα που λέει «Ελληνική Τράπεζα», γιατί καμπόσοι αγοράσαμε και μετοχές τζιζιαμαί, γιατί είπαμε ότι είναι πολλά σπουδαία πράξη και σκεφήκατε τούτες τις τέχνες όλες και επαραδώσατε, εγκληματήσατε στην ουσία εις βάρος τούτου του λαού και αυτής της χώρας της ημικατεχόμενης. Αυτό έχει άφεση αμαρτιών;

Και επιπλέον και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, να το πω και τούτο και θα κατεβώ από το βήμα.

Σκεφτήκατε να λέτε τούτη την τέχνη, ότι περίπου όλοι οι αλήτες και οι κλέφτες είναι στον συνεργατισμό. Καλά, έχει καμία τράπεζα που δεν είχε παρατράγουδα πάνω στα ταμεία; Και ένας ταμίας δεν μπορεί να κλέψει κ.ο.κ. Αλλά, τα εγκλήματα που είχε ο συνεργατισμός... Είχε 360 συνεργατικές πιστωτικές εταιρείες, έξω οι άλλες εμπορικές εταιρείες που είχε. Σε αυτές τις εταιρείες με έκθεση που υπάρχει κάτω... Φωνάζετε έναν, καμπόσοι ξέρουν το, να μην πω τους διοικητές των συνεργατικών, να πω τον Αζίνα ή να πω τον Χλωρακιώτη ή τον Λύρα. Να πω τον Γιώργο Ιωσήφ, που είναι δαμαί στο Καϊμακλί. Φωνάζετε τούτο τον έντιμο άνθρωπο και πείτε του «Ποιες είναι οι αμαρτίες του συνεργατισμού;». Εσυμποσούνταν σε €70 εκατομ. μόνον! Και τα εγκλήματα ξέρετε πού ήταν; Σε 22 πιστωτικές εταιρείες. Δηλαδή, επειδή ενός γραμματέα σε μια συνεργατική έκοψε ο νους του να κάμει κομπίνα και κλεψιά, σημαίνει έφταιγε αυτός ο τεράστιος οικονομικός οργανισμός και στυλοβάτης της οικονομίας μας; Κύριοι, το έγκλημά σας είναι μεγάλο.

Και κλείνω με τούτο, κύριε Πρόεδρε. Ο Αρέστης ξέρεις τι είπε στην επιτροπή; Κύριοι, σας παρακαλώ, κάμετε κάτι για την «Altamira». Κλέφτουν σήμερα μέρα μεσημέρι τις περιουσίες του κόσμου. Και της «Altamira» δεν της έδωσαν €7,5 δις και πουλήσαν της τα. Ξέρεις τι έκαμαν; Έβαλαν ταμπέλα «Altamira», τον δράκουλα και τον μπαμπούλα «Altamira», και οι στελεχωμένοι στην «Altamira» είναι τα κοπέλια τούτα που εκάμαν τη δουλειά, οι ίδιοι. Και κλέφτουν τις περιουσίες του κόσμου μέρα μεσημέρι, τα φιλέτα διούν τα όπου θέλουν και συνεχίζει, είπεν το ο Γιωργάλλας, κάμνουν βαπτοράκια, κάμνουν εταιρείες θυγατρικές, ούτε λοαρκασμό δεν ηβρίσκεις και τούτο το φαγοπότι συνεχίζει. Και η Βουλή πκιάννει την ευθύνη της, η Βουλή η παρούσα. Πρέπει να θεσπιστεί νομοθεσία, κύριε Παπαδόπουλε, πριν να φύγουμε 'πού δαμαί, που να σταματήσει αυτό το οικονομικό έγκλημα! Είναι απαράδεκτο! Διότι είναι με νομοθεσίες δικές μας που τους επιτρέψαμε να κάμνουν αυτά τα απαράδεκτα. Να τερματιστεί, να γίνει μια κακή τράπεζα, διότι είναι τα ριάλια του δημοσίου τωρά, του κόσμου. Αλλά, άμα καταστρέψουμε και τον κόσμο, τι θα καταλάβουμε; Τι θα καταλάβουμε; Πρέπει να ληφθούν δικαστικά μέτρα, πριν να εγκαταλείψουμε τα έδρανα τον Απρίλη, διότι θα είμαστε η καταραμένη Βουλή που επιτρέψαμε να εξελιχθεί τούτο το κακό και δεν πήραμε κανένα μέτρο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλλά.

Ο κατάλογος τέλειωσε, δε θα δώσω τον χρόνο σε κανέναν άλλον, για να συνεννοούμαστε εκ των προτέρων, και ο κ. Κουλλά δικαιούται να πάρει ίσο χρόνο με αυτόν που πήρε ο κ. Κουλίας.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αγορεύσω επί εθνικού, σοβαρού θέματος και δε θα φύγω από εδώ, αν δεν πω όσα έχω σημειώσει.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Πρώτα από όλα, αν κάποιος πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί... Εμείς σίγουρα συμφωνήσαμε με αυτή την πρόταση νόμου, δεν υπολογίζαμε όμως ότι θα εξελιχθεί σε Κεφάλαιο Τέταρτο περίπου για συζήτηση για τον συνεργατισμό. Και μάλιστα, πολύ σωστά, κατά την άποψή μου, ο συνάδελφός μου ο κ. Γεωργίου, πρόεδρος της επιτροπής Νομικών... Κατά παράβαση του Κανονισμού της Βουλής, αποδεχθήκαμε... Αυτή η πρόταση κατατέθηκε Πέμπτη, συζητήθηκε Τετάρτη...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν ισχύει, κύριε Πρόεδρε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

...γιατί συμφωνούμε...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ήταν με τη μορφή του κατεπείγοντος, με βάση τον κανονισμό, μην παραπλανάτε!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Αν ήταν με τη μορφή του κατεπείγοντος, έπρεπε να ψηφιστεί την ίδια μέρα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άριστο Δαμιανού)

Αυτό σημαίνει... Αλλά, λέω, συμφωνώ. Ξέρουμε και εμείς να είμαστε πολύ καυστικοί. Αν το ΑΚΕΛ ζητά εμείς να αναλάβουμε την ευθύνη του θανάτου του συνεργατισμού το 2018 -όχι το 2013, το 2018- θα πρέπει πρώτα να αποδεχθεί την ευθύνη του θανάτου δεκατριών νέων στο Μαρί. Αν γίνει αυτό, δε θα

μπορούμε να πούμε τίποτα, κύριε Πρόεδρε. Και δεν είναι έτσι, γιατί άλλο ζώες, άλλο ένα τεχνικό ζήτημα - άκρως τεχνικό ζήτημα- σε ό,τι αφορά τον συνεργατισμό, μια τράπεζα και όλα τα συναφή. Και πραγματικά, εμείς είπαμε ότι όσοι έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια κακώς λάμβαναν μέρος σε συζητήσεις για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, τις εκποιήσεις και τα νομοσχέδια. Και θεωρώ ότι τα δύο από τα τρία μέλη αυτής της ερευνητικής επιτροπής έπρεπε να είχαν αρνηθεί την πρόταση του Γενικού Εισαγγελέα να διοριστούν σ' αυτή την ερευνητική επιτροπή και να διερευνήσουν και να γράψουν όσα έγραψαν. Έπρεπε να αρνηθούν, κατά την άποψή μου, και εγώ προσωπικά είμαι πολύ αυστηρός σε θέματα δεοντολογίας. Δεν μπορεί κάποιος να θέλει να γίνει γενικός διευθυντής, να απορρίπτεται και μετά να ερευνά ή κάποιος να είχε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, να μην του τα ρύθμισαν, να μην του έκαναν αυτό που ήθελε, και την ίδια στιγμή μετά να είναι κριτής!

Θέλω επίσης να υπενθυμίσω ότι το 2013 -το 2014, νομίζω-, όταν απορρίφθηκε το νομοσχέδιο για τον συνεργατισμό και σε ένα βράδυ έπρεπε να αλλάξει το διοικητικό συμβούλιο, απαιτήθηκε όπως έχει λόγο η Βουλή για το ποιοι θα διοριστούν σε εκείνο το διοικητικό συμβούλιο του συνεργατισμού, του ούτω καλούμενου «συνεργατισμού», γιατί μετά το 2013 δεν υπήρχε. Συνεργατισμός σημαίνει μέλη και αλληλεγγύη στην ευθύνη. Το 2013, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν κρατικοποιήθηκε ο συνεργατισμός, έπαψε να υπάρχει. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι κακώς συνέχισε να αναφέρεται αυτό το όνομα. Δεν μπορούσε. Δεν υπήρχαν μέλη. Γιατί χρειάστηκε να εκτοπιστούν τα μέλη και να αναλάβει το κράτος τον συνεργατισμό; Γιατί δεν υπήρχε πλέον. Κατέστη αφερέγγυος. Πέθανε το 2013. Πέθανε!

Το δε πόρισμα, που όλοι επικαλούνται, ξεχνούν -και κυρίως το ΑΚΕΛ, δευτερευόντως το ΔΗΚΟ- ότι καταγράφει μέσα ότι για πάρα πολλά χρόνια ο συνεργατισμός ήταν αμπελοχώραφο των κομμάτων. Αμπελοχώραφο! Δε λέω ότι δεν υπήρχαν έντιμοι άνθρωποι, ειλικρινείς, που προσπαθούσαν. Και πρόσφερε αρκετά πράγματα και σε φτωχούς ανθρώπους, ήταν μια αγνή ιδέα, αλλά με την πάροδο του χρόνου έγινε η εστία της μεγαλύτερης διαπλοκής σ' αυτό τον τόπο. Γι' αυτό κατέληξε να έχει το 2013 οκτώ δισεκατομμύρια μη εξυπηρετούμενα δάνεια, το 70% του χαρτοφυλακίου! Και λένε τώρα, «ξέρεις, επειδή έγινε μια ανακεφαλαιοποίηση το 2013, έπρεπε σώνει και καλά να επιβιώσει».

Έγιναν φιλότιμες προσπάθειες, αλλά τα προβλήματα ήταν τεράστια. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο -και αυτή είναι μια εξήγηση, η σοβαρότερη, θα έλεγα- γινόταν ολοένα και πιο αυστηρό, ολοένα και πιο αυστηρό. Έπρεπε να απαιτούνται συνεχώς νέα κεφάλαια. Την ίδια στιγμή, δεν είναι άμοιροι ευθυνών όσοι έλεγαν: «Όχι στις εκποιήσεις, μην κυνηγήσετε τον άλφα, δεν μπορεί να ανακτηθεί το τάδε δάνειο». Ε, πώς θα αποκτάτο η φερεγγυότητά του; Κάποιοι έβαλαν και προεκλογικές αφίσες «κούρεμα δανείων και απαλλαγή εγγυητών»! Λέγαμε στον κόσμο «μην πληρώνετε». Αυτό ήταν, κύριε Παπαδόπουλε, λέγαμε στον κόσμο «μην πληρώνετε και μη φοβάστε». Και δεν πλήρωναν. Και τελικά δεν απαλλάχθηκαν, διογκώθηκαν και τα προβλήματά τους. Αλλά και αυτό, σχετικά με το οποίο ψηφίσαμε την περασμένη βδομάδα, όλοι έλεγαν ότι με μια απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου -το είπε και η πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, η κ. Ερωτοκρίτου- επιστράφηκαν €120 εκατομ. σε 11 000 δανειολήπτες. Ε, ποιοι τους υπερχρέωναν; Δεν πρέπει να εξυμνούμε το ένα, να εξυμνούμε και το άλλο ταυτόχρονα και να φάσκουμε και να αντιφάσκουμε! Αλλά και όσοι έχουν, επαναλαμβάνω, μη εξυπηρετούμενα δάνεια στον συνεργατισμό, δεν ξέρω αν πρέπει να μας κάνουν και μαθήματα.

Η Altamira δεν αγόρασε το χαρτοφυλάκιο του συνεργατισμού €7,5 δις. Απλώς κάνει τη διαχείριση έναντι μιας αμοιβής. Κάποιοι ήταν και δικηγόροι του συνεργατισμού. Και αυτοί είπαν: «Ναι, μπορείτε να προχωρήσετε και χωρίς προσφορές, γιατί δεν είστε δημόσιο». Ποιος το είπε αυτό; Ποιοι ήταν οι νομικοί σύμβουλοι του συνεργατισμού; Για χρόνια, έναντι χοντρών αμοιβών. Εμείς αυτό το οποίο πετύχαμε, θεωρώ, είναι να μη χαθεί καμία κατάθεση των εκατοντάδων χιλιάδων καταθετών του συνεργατισμού. Και θέλω να το πω αυτό στους συμπολίτες μας, όσοι ήταν καταθέτες στον συνεργατισμό, καταφέραμε να μη χαθεί ούτε ένα ευρώ από εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες μας, γιατί, ναι, αυτοί δεν πρέπει ποτέ ξανά να χάσουν ούτε ένα σεντ. Γιατί ο καταθέτης δεν πήρε ποτέ χρήματα, δεν έκανε ποτέ λάθος, δε φταίει ποτέ σε τίποτα και δεν πρέπει ποτέ να ξαναχάσει ούτε ένα σεντ. Αλλά και όσοι ισχυρίζονται ότι δεν έγινε τίποτα τα τελευταία δυόμισι χρόνια, ούτε καταθέσεις από άτομα ούτε αγωγές ούτε διερεύνηση και ούτω καθεξής, τι εννοούν δηλαδή; Ότι ο κ. Κώστας Κληρίδης είναι συνεργός σε κάποια συγκάλυψη; Αυτό εννοούμε δηλαδή; Είναι συνεργός σε συγκάλυψη και ο τέως Γενικός Εισαγγελέας;

Εμείς θέλουμε να προχωρήσει η διερεύνηση και αυτά που είναι δυνατό να οδηγηθούν στο δικαστήριο να οδηγηθούν. Και υπάρχουν υποθέσεις του πρώην συνεργατισμού στα δικαστήρια. Του πρώην συνεργατισμού. Και είναι στα δικαστήρια. Και θέλω επίσης να πω ότι βγάζοντας έξω μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε έναν μήνα... Οι οίκοι αξιολόγησης είναι οι αυστηροί κριτές. Δε μετρά ούτε τι λέω εγώ ούτε κανένας από αυτή την αίθουσα, που είναι υποκειμενικό. Οι οίκοι αξιολόγησης έναν μήνα μετά την πράξη, τη συναλλαγή που έγινε, αναβάθμισαν τη χώρα μας, για να μπορούμε σήμερα να στηρίζουμε τους πολίτες, να δανειζόμαστε με 0,05%. Αυτοί είναι οι αυστηροί κριτές, οι ανεξάρτητοι, οι αυστηροί κριτές, δεν είναι τι λέει ο καθένας από εμάς. Και μάλιστα επικαλέστηκαν αυτή τη συναλλαγή, για να πουν ότι αναβαθμίζουν την Κύπρο στην επενδυτική βαθμίδα για αυτό τον λόγο, όχι για αόριστους λόγους. Και βγάζοντας έξω μη εξυπηρετούμενα δάνεια γίνεται μια άλλη διαχείριση. Και έχει ανακτηθεί -θα σας το πω αυτό- μέχρι στιγμής μισό δισεκατομμύριο. Έχει ανακτηθεί, σε ακίνητα και σε ρευστά διαθέσιμα. Και μπορεί να γίνει και μια κοινωνική πολιτική, τώρα που τροχοδρομείται η ΚΕΔΙΠΕΣ, να γίνει ένα είδος «κακής» τράπεζας, που θα διορθώσει αρκετά πράγματα και θα γίνεται μέσω αυτής

και κοινωνική πολιτική. Και έχουμε ανακτήσει και τα €175 εκατομ. της δεύτερης ανακεφαλαιοποίησης του 2014 μέσω του ειδικού τέλους. Γι' αυτό θα έχουμε και το κλείσιμο εκείνου του ταμείου ανακεφαλαιοποίησης.

Και σε ό,τι αφορά το κούρεμα, θέλω να πω ότι αυτό που έγινε δεν ήταν πρόταση του Προέδρου Αναστασιάδη. Δεν ήταν. Και καλώ τους συμπολίτες μου να βάλουν -γιατί εγώ το έκαμα- να δουν τις ομιλίες από εκείνο το βράδυ, τι έλεγε ο καθένας εκείνη τη στιγμή. Τι έλεγε εκείνη τη νύκτα, όταν καταψηφίστηκε η πρώτη εφάπαξ αποκοπή. Για να δούμε αν λέγατε «θα 'ρθει κάτι βαθύτερο, κάτι καταστροφικό, αλλά δεν πειράζει, εμείς είμαστε εναντίον». Δε λέγονταν αυτά. Είναι πολύ διδακτικό, κατά την άποψή μου, όλοι οι πολίτες να βάλουν να ξαναδοούν όλες τις ομιλίες, τι λεγόταν τη νύκτα της καταψήφησης του πρώτου κουρέματος. Θα είναι πολύ διδακτικό -κατά την άποψή μου- και τους καλώ να ακούσουν, όλοι οι πολίτες, εκείνες τις ομιλίες.

Αλλά και την ίδια ώρα...

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Κουλλά, τι εψηφίσατε;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ακούστε, ακούστε μας κι εμάς.

Την ίδια ώρα κατέχουμε και πρωτεία. Ναι, πρώτη φορά κάποιος Πρόεδρος, μια κυβέρνηση, κλήθηκε να διαχειριστεί την κατάσταση του 2013 και τα κατάφερε και βγήκαμε από το μνημόνιο, όταν οι προβλέψεις ήταν για φαύλους κύκλους. Και σταθήκαμε δυνατά μέχρι το 2019 και γι' αυτό αντέχουμε και αντέξαμε μια δεύτερη μεγάλη κρίση το 2020, που πάλι για πρώτη φορά ένας Πρόεδρος, μια κυβέρνηση, ένα κόμμα κλήθηκαν να διαχειριστούν. Δεκατρείς μήνες μετά ακόμα μπορούμε να στηρίζουμε τους συμπολίτες μας, τους ανέργους, τους εργαζομένους, τις επιχειρήσεις, τους αυτοεργοδοτούμενους. Μπορούμε να τους στηρίζουμε. Πού βρήκαμε αυτά τα χρήματα; Δεν είναι απόδειξη ότι έγινε εξαιρετική δουλειά από το 2013 μέχρι το 2019; Γιατί το 2013 δεν είχαμε μπακκίραν τσακιστήν στα ταμεία του κράτους. Και μέχρι σήμερα αντέχουμε και στηρίζουμε όλους τους συμπολίτες μας, ακριβώς λόγω αυτής της σωστής δουλειάς που έγινε και στο τραπεζικό σύστημα και οπουδήποτε αλλού.

Και με αυτά ολοκλήρωσα, κύριε Πρόεδρε. Και ελπίζω ότι δεν ήμουν ο ομιλητής με τον περισσότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ήσασταν ο δεύτερος ομιλητής με τον περισσότερο χρόνο. Ο δεύτερος. Τζιαι έκαμα λάθος που σας επέτρεψα να μου μετατρέψετε αυτό το θέμα σε Κεφάλαιο Τέταρτο.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Συμφωνώ με αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από εκεί και πέρα πια, εντάξει, έν' σωστή η κριτική, να την κάμεις, αλλά έτσι, όπως εξελίχθηκε το θέμα, «είπες μου τζιαι είπα σου», τωρά θέλει να απαντήσει επί προσωπικού ο κ. Παπαδόπουλος, θέλει ο κ. Άντρος Κυπριανού να μιλήσει. Ε, από εκεί και πέρα, αν πρόκειται να συνεχίσουμε έτσι, να μου το πείτε. Γιατί, ξέρετε, επειδή είμαι νέος Πρόεδρος της Βουλής, καμιά φορά χάνω τα, ξέρετε, δαμαί, όσον αφορά το πώς εξελίσσονται τα θέματα, με αποτέλεσμα να πλατειάζουμε τζιαι να τρώμε ανάμιση ώρα για ένα θέμα που ήταν πέντε λεπτά.

Γι' αυτό, σας παρακαλώ, κύριε Παπαδόπουλε, επί προσωπικού και μετά ο κ. Κυπριανού.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι δευτερολογία που εζήτησα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ' άλλον τον λόγο δεν πρόκειται να δώσω. Να ξεκαθαρίζουμε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν υπάρχουν δευτερολογίες, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα, θα δευτερολογήσουμε και εμείς.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχατε ενημερώσει το σώμα ότι ο κ. Ονούφριος Κουλλά είναι ο τελευταίος ομιλητής και είχατε πει πολύ σωστά ότι κάποιοι... Εμετάτρεψε το θέμα σε Κεφάλαιο Τέταρτο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, κύριε Τορναρίτη...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί προσωπικού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Τορναρίτη, είσαι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ενός από τα μεγάλα κόμματα στην Κυπριακή Δημοκρατία. Ξέρεις πολύ καλά ότι ουδέποτε αφαιρείται ο λόγος από ηγέτη κόμματος, όταν ζητήσει να μιλήσει από το βήμα της Βουλής. Θα έπρεπε να το ξέρεις, αν δεν το ξέρεις. Ως εκ τούτου, δε δέχομαι να αμφισβητείται το δικαίωμά μου να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ για τις συμβουλές του ηγέτη του ΑΚΕΛ. Δεν είμαστε ένα από τα μεγάλα κόμματα. Είμαστε και θα παραμείνουμε το μεγαλύτερο κόμμα της Κύπρου, γιατί τούτο θέλει ο λαός. Αλλά δεν είναι τούτο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να πω ότι, αν μιλήσουν οι κύριοι, θα απαντήσουμε και εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Παπαδόπουλε, επί προσωπικού σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κανένα πρόβλημα να απαντήσουν, κύριε Πρόεδρε. Είναι δικαίωμά τους και νομίζω η δημοκρατία δεν έβλαψε ποτέ κανέναν. Είναι σοβαρό το θέμα και νομίζω πρέπει να ακουστούν όλες οι απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί εν ακούστηκαν;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κι άλλες. Αλλά σ' ό,τι αφορά το τι άκουσα μόλις προηγουμένως, για ακόμα μια φορά ακούσαμε από τον κ. Κουλλά τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι πρέπει να δώσουμε στον Δημοκρατικό Συναγερμό συγχαρητήρια για το τι έκαναν στον συνεργατισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί προσωπικού, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα έρθω κύριε Πρόεδρε, αλλά είναι αυτή η αλαζονεία και η έπαρση που έχει οδηγήσει τον συνεργατισμό εκεί που τον έχει οδηγήσει και που σήμερα εμποδίζει την δίωξη όλων των υπευθύνων που οδήγησαν τον συνεργατισμό εκεί που τον οδήγησαν.

Σε ό,τι αφορά τους δικηγόρους ήταν ανενημέρωτος ο κ. Κουλλάς. Δικηγόρος της Altamira είναι ο νυν κυβερνητικός εκπρόσωπος ή ήταν τότε το γραφείο του. Είναι εκείνοι που συνέταξαν τη συμφωνία «σκανδαλωδώς» όπως ανέφερε η Ελεγκτική Υπηρεσία. Γιατί, αντί να συντάξει τη συμφωνία ο δικηγόρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, έβαλαν τους δικηγόρους της Altamira να συντάξουν τη συμφωνία, που δεσμεύει σήμερα την Κυπριακή Δημοκρατία και την οποία πληρώνει, τη συμφωνία, ο Κύπριος φορολογούμενος.

Και τρίτο και τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, αυτός ο μύθος για την ευθύνη των κομμάτων πριν το 2013 κάπου πρέπει να σταματήσει. Ο συνεργατισμός πριν το 2013 ήταν πολλά συνεργατικά ιδρύματα που ήταν ιδιωτικές εταιρείες ή ιδιωτικοί οργανισμοί. Το 2013 αποφάσισε ο Δημοκρατικός Συναγερμός να τον κάμει δημόσιο με την κεφαλαιοποίηση του συνεργατισμού, άρα άλλον αν οι ιδιωτικές εταιρείες είχαν ευθύνη κακοδιαχείρισης πριν το 2013, που είχαν, και άλλον η ευθύνη μιας κυβέρνησης που μπήκε σε μία τράπεζα, την έκανε δημόσια και την εχρεοκόπησε μετά το 2013, όπως διαπιστώνει το Πόρισμα Αρέστη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πάρω πολύ χρόνο. Θα προσπαθήσω να μείνω στην ουσία, λέγοντας βέβαια ένα-δυο πράγματα τα οποία θεωρώ ως σημαντικά.

Το πρώτο που θέλω να πω στον κ. Κουλλά και στους φίλους του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ότι, όταν λείπουν τα επιχειρήματα, κύριε Τορναρίτη, λέγονται αυτά τα συνθήματα τα οποία εκφωνήσετε πριν λλίον. Δικαίωμά σας, ο καθένας μας εννά κριθεί σε βάθος χρόνου για το ποιος είναι, κατά την άποψή μου.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι νομίζω ότι ζούμε σε παράλληλους κόσμους. Δε ζούμε στον ίδιο κόσμο και θα σας ξαναπώ ακόμα μία φορά «εβκάτε έξω στην κοινωνία να δείτε ποια έν' τα πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος», γιατί δίνετε την εντύπωση με τούτα ούλλα που λέτε ότι δεν ξέρετε πόσες δυσκολίες αντιμετωπίζει ο κόσμος, ο πολύς ο κόσμος, που δεν έσει καμία σχέση βέβαια με τη δική σας την τάξη, για να τον ηξέρετε, για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις καθημερινές δυσκολίες που βρίσκει μπροστά του. Ήταν μεγάλες οι προκλήσεις, αλλά, επαναλαμβάνω, θα μείνω στην ουσία.

Εδιορίστηκε μια τριμελής επιτροπή να διερευνήσει το όλο ζήτημα τζαι να καταλήξει σε έναν πόρισμα. Θυμούμαι τον κ. Νεοφύτου από το βήμα της ολομέλειας της Βουλής να λέει με παρρησία «εμείς δεν είμαστε ΑΚΕΛ το οποίο επικρίνει τα ψηφίσματα, όταν δεν του αρέσκουν και ό,τι τζαι να λέει το ψήφισμα, εμείς θα το δεχτούμε». Αυτά ετόνιζε από το βήμα της Βουλής ο κ. Νεοφύτου. Όταν εκδόθηκε το ψήφισμα ανακαλύψαμε ότι τα δύο από τα τρία μέλη εν έπρεπε να αποδεχτούν τον διορισμό κ.ο.κ., για να δυσφημίσουμε τους ανθρώπους, απλά και μόνο, γιατί ετόλμησαν να θίξουν τα ιερά και όσια που είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Σ' αυτό τον τόπο κανένας δεν πρέπει να ασκεί κριτική στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Όταν του ασκείται κριτική, είναι ωσάν να βρίζονται τα θεία και θα πρέπει να σιωπούν οι πάντες. Λέει λοιπόν το πόρισμα -τζαι να θέλετε να τα κρύψετε, κύριε Κουλλά- κάποια πράγματα ξεκάθαρα. «Υπήρξαν προβλήματα πριν από το 2013» λέει τζαι έσει απόλυτο δίκαιο ο κ. Κουλλάς ότι τα προβλήματα συνοψίζονται σε €70 εκατομ. Το όλο πρόβλημα που αντιμετώπιζε ο συνεργατισμός πριν από το 2013... Λέει όμως το πόρισμα την ίδια στιγμή ότι η τελική κατάρρευση το 2018 δεν μπορεί να αναζητείται σε όλα όσα συνέβησαν πριν από το 2013 για έναν απλούστατο λόγο. Είπεν τον ο Άριστος. Ανακεφαλαιοποιήθηκε ο συνεργατισμός το 2013, κρίθηκε από τους Ευρωπαϊούς εταίρους μας, τους οποίους επικαλείστε συνέχεια, ότι ήταν βιώσιμος και ότι με τα λεφτά, το €1,7 δις, που εδόθησαν, θα έπρεπε να εξακολουθήσει να είναι βιώσιμος, γι' αυτό εγκρίθηκε το ποσό από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και μέσα σε πέντε χρόνια εκαταφέρετε να τον διαλύσετε, εκαταφέρετε να χάσει η κυπριακή οικονομία γύρω στα €8 δις. Και γιατί εφτάσαμε στο 2018, τι λέει το πόρισμα; Λέει ξεκάθαρα ότι οφείλεται σε λάθη, σε παραλείψεις, σε απραξία, σε ανικανότητα και ίσως και παράνομες πρακτικές και λέει ότι ο Υπουργός Οικονομικών έχει τεράστιες ευθύνες, ανάλογες με εκείνες ενός εκτελεστικού διευθυντή μίας ιδιωτικής εταιρείας, και θα πρέπει να του απονεμηθούν ευθύνες όπως θα απονέμονταν και σε έναν εκτελεστικό διευθυντή μίας ιδιωτικής εταιρείας που οδήγησε σε πτώχευση την εταιρεία του. Αυτό λέει το πόρισμα και αναμένουμε από το 2018 μέχρι σήμερα να γίνουν έρευνες και να αποδοθούν ευθύνες, εννοώ από την αστυνομία πλέον.

Ξέρετε τι έγινε το τελευταίο διάστημα; Προσεγγίζονται και ανακρίνονται γραμματείς συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων που μπορεί να είχαν μερικές χιλιάδες πρόβλημα και ο μεγάλος ένοχος που δακτυλοδείχεται από το πόρισμα της ερευνητικής επιτροπής δεν επροσεγγίστηκε καν, για να του πει κανένας τίποτε. Τίποτε απολύτως και οι κουμπάροι του βέβαια, γιατί δεν ήταν μόνος του. Το πόρισμα λέει ότι εδιορίστηκαν άτομα με κύριο προσόν τη σχέση που είχαν τότε με τον Υπουργό Οικονομικών και αυτό το πράγμα δεν ενδιαφέρθηκε κανένας να το ερευνήσει μέχρι σήμερα. Θέλω να ξεκαθαρίσω το εξής: Εμείς από σήμερα μέχρι την ημέρα που θα ξεκινήσει η διερεύνηση των συγκεκριμένων ατόμων θα επαναφέρουμε το θέμα κάθε μέρα, μέχρι που να κινηθούν οι διαδικασίες οι νομικές ενάντια στους υπευθύνους για την κατάρρευση του συνεργατισμού.

Θέλω να πω ακόμα κάτι, επειδή είπε μας ο κ. Κουλλάς ότι εγλιτώσαν τες καταθέσεις του κόσμου και είναι μεγάλο επίτευγμα τούτο το πράγμα! Εγώ θα πω ότι ο συνεργατισμός όλα τα χρόνια της λειτουργίας του, αν επέτυχε κάτι προς όφελος του κυπριακού λαού, ήταν το γεγονός ότι εστήριξε τον φτωχόκοσμο, τους εργαζομένους, τους αγρότες, να μπορέσουν να κτίσουν έναν σπίτι, να αποκαταστήσουν, να σπουδάσουν τα παιδικιά τους. Και σήμερα τι γίνεται, κύριε Κουλλά, με τις αποφάσεις οι οποίες ελήφθησαν το 2008 για τον συνεργατισμό;

Σήμερα, όπως πολύ σωστά ελέχθηκε προηγουμένως, εκποιοούνται οι περιουσίες του κόσμου που τες έκανε με πολλά βάσανα και πάρα πολύ μεγάλο κόπο, γι' αυτό και εμείς επιμένουμε ότι θα πρέπει να διαφοροποιηθούν οι νομοθεσίες που έχουν υπερψηφιστεί, για να προστατευτεί ο κόσμος. Επιτέλους να δούμε τζαι λλίον τον κόσμο εκτός από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που είναι οι τράπεζες και θέλω να καταλήξω λέγοντας, υπενθυμίζοντας στον κ. Χρίστου, ότι τις κρατικές εγγυήσεις για τον συνεργατισμό δεν είναι... Όταν εξεπουλήθηκε, όταν εχαρίστηκε καλύτερα στην Ελληνική Τράπεζα ο συνεργατισμός τζαι εδώσαμε τζαι λεφτά που πάνω, ένεν το ΑΚΕΛ που τες εψήφισε, έν' το ΕΛΑΜ και όταν η Βουλή υιοθέτησε ψήφισμα για το έγκλημα το οποίο έγινε στον συνεργατισμό, οι μόντοι που εψήφισαν εναντίον ήταν ο Δημοκρατικός Συναγερμός και εκείνοι που απείχαν ήταν και πάλι το ΕΛΑΜ. Γι' αυτό το να παρουσιάζεστε σήμερα ως διαπρύσιοι υπέρμαχοι του συνεργατισμού νομίζω είναι το λιγότερο υποκρισία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χρίστου. Φαντάζομαι θέλετε να απαντήσετε στην τελευταία αναφορά του γενικού γραμματέα. Ένεν έτσι;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εννοείται και εγώ, έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Take your time, όση ώρα θέλετε, κανένα πρόβλημα! Ορίστε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για τις εγγυήσεις στις οποίες αναφέρεται ο κ. Άντρος Κυπριανού να θυμίσω ότι το 2018, ημέρα Κυριακή, πέρασαν μαζί μ' αυτό ακόμα δεκατέσσερις νομοθεσίες για τις τράπεζες τις οποίες το ΕΛΑΜ δεν ψήφισε.

Και επίσης με δήλωση τότε της κ. Γιωρκάτζη ότι αν δεν εψηφίζονταν αυτές οι εγγυήσεις, την επόμενη μέρα το πρωί θα είχαμε κούρεμα €2,5 δις και τελειώνω με το εξής, κύριε Κυπριανού: Ο αντιπρόεδρος του συνεργατισμού, όταν εκατέρρευσε ήταν ο Λάμπρος Πιερής, είναι στέλεχος του ΑΚΕΛ και νομίζω παραμένει ακόμα. Δεν ήταν στελέχη του ΕΛΑΜ που ήταν στο διοικητικό συμβούλιο του συνεργατισμού. Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να δεχτώ ότι εμείς δε δεχόμαστε την κριτική. Ακούαμε τόση ώρα κριτική και θέλουμε να απαντήσουμε και δεν αφήνουμε τίποτε αναπάντητο. Γι' αυτό λέω το εξής: Θέλουμε δευτερολογία, θα μιλήσουμε και εμείς. Θέλουν τριτολογία, θα ξαναμιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά, να σε παρακαλέσω κάτι; Είδες με να απαγορεύσω τίποτε;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Όχι, όχι, κύριε Πρόεδρε. Αυτό το λέω, για να το ακούσουν όλοι. Δεν είναι για σας. Πολύ σωστά είπατε ότι εννοείται αν θα υπάρχουν δευτερολογίες, θα γίνουν από όλους.

Κοιτάζετε, αν είναι μύθος το τι υπήρχε πριν το 2013, όπως είπε ο κ. Παπαδόπουλος, τότε ο κ. Παπαδόπουλος αναθεματίζει το 70% του πορίσματος που λείει ακριβώς αυτό το πράγμα, κύριε Παπαδόπουλε. Το ίδιο το πόρισμα, που απλώς εξυμνείτε μία παράγραφο, άρα είναι μύθος όλο το πόρισμα.

Το δεύτερο, εγώ emίλησα για δικηγόρους του συνεργατισμού, όχι μιας ιδιωτικής ισπανικής εταιρείας, που είναι η Altamira. Αυτοί οι οποίοι επωφελούνταν για χρόνια.

Τρίτον, ο κ. Κυπριανού λέει ότι στη δική μας την τάξη δεν ξέρουμε τα προβλήματα του κόσμου, γι' αυτό, επειδή τα ξέρουμε, εμείς θέλαμε οι άνεργοι να έχουν δουλειά και μειώσαμε την ανεργία, θέλαμε να στηρίξουμε τριανταπέντε χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχους, δεκάδες χιλιάδες πολύτεκνες μάνες, που επαναφέραμε το επίδομα μάνας που κόπηκε επί της δικής τους διακυβέρνησης, και θα μπορούσα να απαριθμήσω και πολλά άλλα και τους γεωργούς και τους ψαράδες και ακριβώς αυτές τις παραγωγικές τάξεις και τώρα με όλα τα σχέδια για τους νέους ανθρώπους της υπαίθρου, που για πρώτη φορά γίνονται. Το ΓΕΣΥ τώρα έγινε, που το συζητάμε για σαράντα χρόνια, για τους φτωχούς απλούς ανθρώπους είναι το ΓΕΣΥ, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα για αυτούς που δεν έχουν τίποτε άλλο. Θα μπορούσα να πω πάρα πολλά πράγματα που κάναμε ακριβώς για τους απλούς ανθρώπους αυτού του τόπου, επειδή αγωνιούν. Και εμείς δεν είπαμε ότι το πόρισμα δεν λέει κάποιες αλήθειες, δεν έχει μια σοβαρή ανάλυση, ούτε το αναθεματίσαμε εντελώς. Λέμε ότι επαγωγικά κάνει ένα λάθος, όταν λέει, επειδή ανακεφαλαιοποιήθηκε, τελείωσε. Και η Τράπεζα Κύπρου ανακεφαλαιοποιήθηκε με τις καταθέσεις του κόσμου και μετά από έναν χρόνο, επειδή έγινε πιο αυστηρό το εποπτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ξαναχρειάστηκε και άλλα λεφτά και είναι εκατοντάδες τράπεζες σε όλη την Ευρωζώνη που χρειάστηκαν και δεύτερη και τρίτη ανακεφαλαιοποίηση και δεν τα κατάφεραν και συγχωνεύτηκαν και με άλλες τράπεζες. Είναι εκατοντάδες σε όλη την Ευρωζώνη, αυτή η επαγωγή είναι λανθασμένη, το λέω σαν οικονομολόγος, δεν είμαι δικηγόρος που υπήρχαν οτιδήποτε... Σαν οικονομολόγος το λέω αυτό.

Και καλά, όταν το ΑΚΕΛ... Κύριε Κυπριανού, όταν λέτε ανακεφαλαιοποιήθηκε το 2013 και έληξε το πρόβλημα, το ότι κυβερνούσατε για πέντε χρόνια προηγούμενως και χρειάστηκε αυτή η ανακεφαλαιοποίηση δεν αισθάνεστε κάποιες τύψεις; Γιατί χρειάστηκαν; Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης την οποία φέρατε,

επιτείνετε στη δική σας πενταετία, ακριβώς χρειάστηκε να χαθεί ο συνεργατισμός από τα χέρια των μελών και να γίνει μια ανακεφαλαιοποίηση και κρατικοποιήθηκε. Το λέτε ωσάν και πριν ήταν κάποιοι άλλοι...

(Θόρυβος μέσα στην αίθουσα)

Και ακόμα είμαστε εδώ τα ακούμε, σημειώνουμε κάποια πράγματα να απαντήσουμε. Όταν δεν... ενοχλείστε, σας παρακαλώ και τελειώνω, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε... Θα έλεγα ότι εμείς είμαστε υπέρ της διερεύνησης των πάντων, υπέρ της διαφάνειας και γι' αυτό ψηφίσαμε και για τη δημοσιοποίηση των λιστών, το ένα το άλλο και θέλουμε να διερευνηθούν τα πάντα και αυτοί οι οποίοι πραγματικά ευθύνονται θέλουμε να καταδικαστούν και να οδηγηθούν στη δικαιοσύνη. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα, γι' αυτό στηρίζουμε, κύριε Κυπριανού, τη δική σας πρόταση με μεγάλη χαρά, τη στηρίζουμε και δε χάσαμε τίποτε ακόμη. Υπάρχουν €7 δις δάνεια, ανήκουν στο κράτος, γίνεται διαχείριση, θέλουμε να ανακτήσουμε μεγάλο μέρος από αυτά τα ποσά και έχουμε ήδη ανακτήσει, όπως έχουμε πει.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, σας παρακαλώ πολύ, τωρά εννά ανοίξετε άλλα θέματα;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, έθθα ανοίξω άλλα θέματα. Εμείς νομίζω ότι τηρήσαμε μια υπεύθυνη στάση, αποφεύγουμε να παρατείνουμε τις συζητήσεις. Απ' εκεί και πέρα, από την ώρα που δόθηκε λόγος για δευτερολογίες και όχι για προσωπικό, θέλω τρία λεπτά να τοποθετηθώ, χωρίς να μπαίνω στη διαδικασία της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε εκτός...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είμαστε εκτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε εκτός του κανονισμού, έν' δευτερολογίες που είπαμε τωρά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δευτερολογία, δικαιούμαι δευτερολογία από πλευράς της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από πλευράς της ΕΔΕΚ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως, πολύ σύντομα, γιατί ο κ. Κουλλά δεν ήταν επί προσωπικού, ήταν δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι που θέλουν να κάμουν δευτερολογία ποιοι είναι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δηλαδή, αν είναι για να μιλώ τζιαι, άμα απαντούν κάτι, θα είναι επί προσωπικού, θα το πω, γιατί δεν ήταν απαντήσεις μόνο επί προσωπικού, ήταν απαντήσεις επί ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, με συγχωρείτε πάρα πολύ.

(Σε έντονο ύφος)

Ανέχτηκά τα τούτα ούλλα, να πάρει όση ώρα θέλετε, να κάθεστε εδώ και να μιλάτε μέχρι αύριο και απ' εκεί και πέρα, ο κριτής έν' τζιείνος που σας ακούει...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ συμφωνώ απόλυτα και πρέπει να υπερθεματίσω και την ανοχή και την αντοχή σας, όμως, απ' εκεί και πέρα, πραγματικά, έχω την εντύπωση ότι ως κόμμα είμαστε ένα κόμμα που μιλούμε ελάχιστα, μιλούμε επί της ουσίας, αποφεύγουμε να μπούμε σε αχρείαστες αντιπαραθέσεις, πολλές φορές είμαστε θεατές μιας σύγκρουσης σκοπιμοτήτων και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο κάποια στιγμή χρειαζόμαστε να μιλήσουμε. Εγώ δε θα τοποθετηθώ επί της ουσίας, εγώ θα θέσω ορισμένα ερωτήματα μόνο και ζητώ απαντήσεις όποτε θέλω από τον καθένα.

Το πρώτο ερώτημα: γιατί φτάσαμε το 2013 ο συνεργατισμός να θέλει ενάμισι δισεκατομμύριο ανακεφαλαιοποίηση; Πρώτο ερώτημα.

Δεύτερο ερώτημα: πόσο προβληματιστήκαμε από την κρατικοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας με το €1,8 δις τον Ιούνιο του 2012, για να τη διαλύσουμε το 2013;

Τρίτο ερώτημα: για να γίνει η κρατικοποίηση του συνεργατισμού κάποιοι ψήφισαν. Η Βουλή ψήφισε;

Χωρίς να εκφεύγω και των ευθυνών του δικού μου του κόμματος που ψήφισε, παρά το γεγονός ότι η δική μου η πρόταση είναι αυτή που είπε ο κ. Ευσταθίου προηγουμένως. Γιατί εάν εδίνετο το ενάμισι δισεκατομμύριο στον συνεργατισμό για ανακεφαλαιοποίηση, ετίθετο ένας ισχυρός εποπτικός μηχανισμός, για να ελέγχει και να σταματήσουν το φαγοπότι και η κακοδιαχείριση που προηγήθηκε, και έπαιρνε το κράτος τριάντισι δισεκατομμύρια μη εξυπηρετούμενα δάνεια των πολιτών να τα διαχειριστεί στη βάση κοινωνικών κριτηρίων από τον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, θα είχαμε δύο μεγάλα πλεονεκτήματα. Το πρώτο είναι ότι δε θα κατέρρευε ο συνεργατισμός, γιατί είναι από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που κατέρρευσε στο τέλος της ημέρας, και το δεύτερο ότι θα μπορούσαμε να έχουμε μια κοινωνική πολιτική και να προστατεύαμε σε πολύ μεγάλο βαθμό όλες αυτές τις οικογένειες που σήμερα χάνουν την περιουσία τους από τις εκποιήσεις, δεκάδες χιλιάδες οικογένειες. Γίνονται εκποιήσεις σήμερα. Γιατί γίνονται εκποιήσεις σήμερα; Ποιος έδωσε το δικαίωμα στις εταιρείες αυτές να κάμνουν τις εκποιήσεις; Ποιοι ψήφισαν τον νόμο των εκποιήσεων με αυτές τις υπερεξουσίες που έχουν σήμερα τα τραπεζικά ιδρύματα; Φυσικά όχι η ΕΔΕΚ, η ΕΔΕΚ ήταν το μόνο κόμμα που δεν τις ψήφισε στις 6 του Σεπτεμβρίου του 2014.

Και για να κλείσω, επειδή λέμε πάρα πολλά, κάμετε μια έρευνα και δέστε -ας πούμε- και στην Ελληνική Τράπεζα σήμερα ποιος είναι εκείνος ο οργανισμός που έχει τον καθοριστικό ρόλο στις αποφάσεις και θα ξαναμιλήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού επί προσωπικού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή ρωτήθηκα από τον κ. Κουλλά, θα πω το εξής: έγινε μία μεγάλη τραπεζική κρίση τον Μάιο του 2012, έτσι λένε όλοι οι Ευρωπαίοι. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός καλλιέργησε άλλη αντίληψη στην κυπριακή κοινωνία συνεπικουρούμενος βέβαια και από άλλα πολιτικά κόμματα. Εκείνη η τεράστια τραπεζική κρίση, η οποία ήταν οκτώ φορές μεγαλύτερη από το ΑΕΠ της Κύπρου τζαι δεν μπορούσε το κράτος να τη στηρίξει, προκάλεσε τα προβλήματα φυσιολογικά και στον συνεργατισμό. Επειδή με ρώτησε τι προκάλεσε τα προβλήματα στον συνεργατισμό το 2018.

Επαναλαμβάνω, για να εγκρίνει ο μηχανισμός τη στήριξη του συνεργατισμού το 2013, έκρινε ότι θα μπορούσε να ήταν βιώσιμος. Εμείς είμαστε ανίκανοι, εμείς είμαστε ανεπαρκέστατοι, παρ' όλο που δεν ήταν κρατικός τότε ο συνεργατισμός, ήταν ιδιωτική εταιρεία, αλλά εγώ να δεχτώ ότι εμείς είμαστε ανίκανοι, εκείνοι τον μετέτρεψαν σε κρατικό, είχαν την πλήρη διαχείριση του συνεργατισμού, τον παρέλαβαν όντως βιώσιμο και τον οδήγησαν το 2018 σε μια ζημιά οκτώ δισεκατομμύρια ευρώ μέσα σε πέντε χρόνια. Και σε ό,τι αφορά την αναφορά ότι τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ της πλήρους διερεύνησης για όλους, εγώ θα τους παρακαλέσω αύριο να εκδώσουμε από κοινού μια ανακοίνωση με την οποία να καλούμε τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να διατάξει έρευνα ενάντια στους πρωταίτιους, όπως δαχτυλοδείχνονται από το πόρισμα, τον Χάρη Γεωργιάδη, τον Νικόλα τον Χατζηγιάννη και τον Γιάννο τον Σταυρινίδη. Αν συμφωνείτε, να κάνουμε από κοινού μια ανακοίνωση αύριο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αντιλαμβάνεστε ότι δεν ήταν επί προσωπικού η τοποθέτηση του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ, αλλά είμαστε έτοιμοι, ναι, να υπογράψουμε την οποιαδήποτε διακήρυξη για όσους ευθύνονται για πολλές καταστροφές σε τούτο τον τόπο, ώστε να οδηγηθούν στη δικαιοσύνη. Δεν είμαστε όμως έτοιμοι να μετατρέψουμε σε λαϊκό δικαστήριο είτε τη Βουλή είτε τα κόμματά μας. Και λέω τούτο, κύριε Κυπριανού, και κλείνω και αυτό το υπόσχομαι και εγώ και οι βουλευτές της παράταξής μου. Εάν, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, καταδικαστεί στέλεχος του Δημοκρατικού Συναγερμού και οδηγηθεί στη φυλακή, σας το υπόσχομαι ότι δε θα πράξουμε αυτό που έπραξαν ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ και η ηγεσία του ΑΚΕΛ, δε θα βρεθούμε δηλαδή έξω από τα δικαστήρια, έξω από τις φυλακές και να λέμε ότι οι καταδικασθέντες είναι πολιτικοί κρατούμενοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 27Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

Τα συγχαρητήριά μου, κυρίες και κύριοι, τα συγχαρητήριά μου!

Μέτρα τους ψήφους τζιαι έν' ομόφωνα.

(Γέλια)

Άμα για τα ομόφωνα κάμνετε έτσι, αύριο που εννά διαφωνείτε να δούμε είντα μ' που εννά γίνει!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείναν δκυο εβτομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι, επειδή εμείναν δκυο εβτομάδες, κύριε Παπαδόπουλε, πολύ σωστά το είπες, εμείναν δκυο εβτομάδες!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνα.

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγραφής Ανώγιμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Καταδολίευσης των εκ Δικαστικής Αποφάσεως Πιστωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε, σε περίπτωση καταδίκης προσώπου για το αδίκημα της παράλειψης καταβολής του ποσού οποιασδήποτε δόσης προς τον εξ αποφάσεως πιστωτή κατά την ημερομηνία πληρωμής που διατάχθηκε από το δικαστήριο ως προς λόγο που δεν οφείλεται σε οικονομική ή φυσική αδυναμία, το δικαστήριο να δύναται να εκδώσει διάταγμα είσπραξης των οφειλόμενων δόσεων του εξ αποφάσεως χρέους ως χρηματικής ποινής, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου κατόπιν προφορικού αιτήματος, αντί κατόπιν γραπτής αίτησης που ισχύει σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταδολίευσης των εκ Δικαστικής Αποφάσεως Πιστωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 26 Μαρτίου 2021. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Επίτροπος Νομοθεσίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Δικαστικής Υπηρεσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Πανίκος Λεωνίδου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω του σκοπού της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Καταδολίευσης των εκ Δικαστικής Αποφάσεως Πιστωτών Νόμου, ώστε, σε περίπτωση καταδίκης προσώπου για το αδίκημα της παράλειψης καταβολής του ποσού οποιασδήποτε δόσης προς τον εκ δικαστικής αποφάσεως πιστωτή κατά την ημερομηνία πληρωμής που διατάχθηκε από το δικαστήριο για λόγο που δεν οφείλεται σε οικονομική ή φυσική αδυναμία, το δικαστήριο να δύναται να εκδώσει διάταγμα είσπραξης των οφειλόμενων δόσεων του εκ δικαστικής αποφάσεως χρέους ως χρηματικής ποινής, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, κατόπιν προφορικού αιτήματος προς τούτο, αντί κατόπιν υποβολής γραπτής αίτησης, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία ύστερα από σχετική εισήγηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, λόγω προβλημάτων που παρατηρούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης διατάγματος είσπραξης των οφειλόμενων δόσεων του εκ δικαστικής αποφάσεως χρέους και ειδικότερα στις περιπτώσεις που ο κατηγορούμενος είναι απών κατά την ημέρα που η υπόθεση είναι ορισμένη για απόδειξη, αφού δεν είναι δυνατή η έκδοση του εν λόγω διατάγματος, αφού αποδειχθεί η κατηγορία και του επιβληθεί ποινή, λόγω της προβλεπόμενης στην ισχύουσα νομοθεσία υποχρέωσης υποβολής γραπτής αίτησης προς το δικαστήριο. Αντιθέτως, όπως επισημάνθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, στις περιπτώσεις που ο κατηγορούμενος είναι παρών κατά την ημέρα που είναι ορισμένη για απόδειξη η υπόθεση και παραδέχεται την κατηγορία, είναι δυνατή η έκδοση του εν λόγω διατάγματος με τη συγκατάθεσή του, χωρίς την υποβολή αίτησης από τον εκ δικαστικής αποφάσεως πιστωτή.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται ότι θα συμβάλει στην απλοποίηση της ισχύουσας διαδικασίας για την έκδοση του πιο πάνω διατάγματος, καθώς και στη μείωση των

δικαστικών εξόδων που καλείται να καταβάλει ο κατηγορούμενος.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η οποία παρέστη στη συζήτηση, εξέφρασε την άποψη ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση δεν καταστρατηγείται το δικαίωμα του κατηγορουμένου να είναι παρών κατά τη δίκη και να ακουστεί σε περίπτωση υποβολής προφορικού αιτήματος εν τη απουσία του, δεδομένου ότι η εν λόγω τροποποίηση υπεδείχθη από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ανέφερε ότι αντίστοιχη διαδικασία προβλέπεται και στις διατάξεις του περί Προστασίας των Μισθών Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Λεωνίδου, ο κ. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου, ο κ. Ευσταθίου.

Άλλος που θέλει να μιλήσει; Ο κ. Μαυρίδης, άλλος; Όχι.

Ο κ. Λεωνίδου έχει τον λόγο.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε ζητήσει αναβολή γι' αυτό το θέμα στην περασμένη συνεδρίαση, για να διερευνήσουμε ακριβώς ποιες είναι οι συνέπειες της ψήφισης αυτής της νομοθεσίας. Αυτό που έχουμε διαπιστώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν αναβολή που ζητήθηκε την περασμένη εβδομάδα, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα και επειδή έχουμε διαπιστώσει, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι πρόκειται περί ενός αιτήματος για περιορισμό ουσιαστικά του συνταγματικού δικαιώματος υπεράσπισης του κατηγορουμένου. Συγκεκριμένα, ενώ μέχρι σήμερα υπήρχε το αίτημα να είναι γραπτώς, τώρα υπάρχει εισήγηση να υπάρχει από την άλλη πλευρά, από την κατηγορούσα αρχή, προφορικό αίτημα για να εκδίδεται αυτό το διάταγμα. Εμείς πιστεύουμε ότι η κατάργηση του γραπτού δικαιώματος περιορίζει σημαντικά το δικαίωμα του υπερασπίζεσθαι ενώπιον του δικαστηρίου από τον κατηγορούμενο. Αυτό -κατά την άποψή μας- αντιβαίνει στη σύμβαση των δικαιωμάτων του πολίτη και συγκεκριμένα -κατά την άποψή μας- στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ. Συνεπώς, δεν μπορούμε να το υποστηρίξουμε και δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε. Και επιτρέψτέ μου να πω και ένα ρητό, το οποίο είναι αξίωμα στα νομικά, «*verba volant, scripta manent*», που σημαίνει ότι τα γραπτά μένουν και τα λόγια πετούν. Επομένως, πρέπει να υπάρχουν γραπτές διαδικασίες, για να μπορεί να αποδεικνύεται στο δικαστήριο το δίκαιο της κάθε περίπτωσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Υιοθετώ καταρχάς τα όσα πολύ σωστά έχει πει ο κ. Λεωνίδου. Μόνο από την περιγραφή την οποία έχει αναγνώσει η αγαπητή κ. Δημητρίου φαίνεται καθαρά ότι επιβάλλεται χρηματική ποινή σε πρόσωπο κατηγορούμενο χωρίς να ακουστεί. Αυτό είναι η κλασική περίπτωση παράβασης των κανόνων της δίκαιης δίκης. Επιβάλλεται ποινή σε πρόσωπο στην απουσία του, χωρίς να του δίνεται η ευκαιρία να πει τη θέση του κατά πόσο μπορεί ή δεν μπορεί ή είναι νόμιμο, είναι σωστό να του επιβληθεί η χρηματική ποινή. Και το χειρότερο είναι ότι αυτού του είδους η διαδικασία γίνεται προφορικά ανά πάσα στιγμή, στην απουσία του, είτε είναι παρόν είτε δεν είναι παρόν, και δεν του δίνεται η ευκαιρία, όπως έχει πει ο κ. Λεωνίδου, εάν είναι γραπτό, να υποβάλει ένσταση, να του επιδοθεί, να μάθει ότι υπάρχει διαδικασία, ότι αναζητείται η χρηματική ποινή

εναντίον του. Για όνομα του Θεού, είναι βασικές έννοιες και σε ένα κράτος δίκαιου πραγματικά είναι το τελευταίο πράγμα που μπορούσαμε να αναμένουμε από αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δε ζήτησα τον λόγο, είναι από την προηγούμενη φορά και απλώς έμεινε το χέρι πάνω.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάριε, με εκπλήσσεις ακόμα μια φορά.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάντως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έμεινες με το σιέρι σηκωμένο!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αν θέλετε, να αγορεύσω για το προηγούμενο θέμα που ήθελα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, όι, ετέλειωσε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αλλά ετελείωσε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

(Μη ευκρινή σχόλια βουλευτών)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μετρούμε, κύριε Κουλία μου, τζιαι εμείς. Ένα λεπτό, ένα λεπτό.

Κάποιοι ψηφίζουν, κάποιοι εν ψηφίζουν; Σηκώστε τα χέρια.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Δημητρίου, παροτρύνεις τους να ψηφίσουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Κουλία, ξέρουμε τη δουλειά μας!

(Γέλια)

Δέκα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μετρούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Δημητρίου, είδες είντα μ' που σου είπε ο Κουlias, παροτρύνεις τους να ψηφίσουν, λαλει!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τι είπε; Δεν άκουσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άστο, άστο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα απορρίπτονται με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, δέκα ψήφους υπέρ και δύο αποχές.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταδολίευσης των Εκ Δικαστικής Αποφάσεως Πιστωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να υποθέσω με την ίδια αναλογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο καταψηφίζεται με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, δέκα ψήφους υπέρ και δύο αποχές.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Εγκαθίδρυσης Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης Φιλικής προς τα Παιδιά που Βρίσκονται σε Σύγκρουση με τον Νόμο (Πρόληψη, Μεταχείριση στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας) Νόμος του 2019».

Τον σκοπό, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση συστήματος ποινικής δικαιοσύνης φιλικής προς τα παιδιά και πρόληψης και αντιμετώπισης της νεανικής παραβατικότητας, μέσω της εγκαθίδρυσης νέων δομών και διαδικασιών απεμπλοκής των παιδιών από το σύστημα δικαιοσύνης, καθώς και εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής

Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγκαθίδρυσης Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης Φιλικής προς τα Παιδιά που Βρίσκονται σε Σύγκρουση με τον Νόμο (Πρόληψη, Μεταχείριση στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Άριστος Δαμιανού	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε είκοσι μία συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στις 4, 11, 18, 25 Σεπτεμβρίου, στις 2, 23, 30 Οκτωβρίου και στις 8 Νοεμβρίου 2019, στις 16, 23, 30 Σεπτεμβρίου, στις 3, 7 και την 21^η Οκτωβρίου, στις 2, 11 και 18 Νοεμβρίου 2020, καθώς και στις 22 Ιανουαρίου, στις 3 και 10 Φεβρουαρίου και στις 24 Μαρτίου 2021.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Επίτροπος Νομοθεσίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η τέως Επίτροπος Νομοθεσίας και Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου και του Τμήματος Φυλακών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η θέσπιση συστήματος ποινικής δικαιοσύνης φιλικής προς τα παιδιά, η πρόληψη και αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας, μέσω της εγκαθίδρυσης νέων δομών και διαδικασιών αποδικαστικοποίησης της εμπλοκής παιδιών στο σύστημα δικαιοσύνης, καθώς και η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η Οδηγία 2016/800 θεσπίζει ελάχιστους κοινούς κανόνες αναφορικά με ορισμένα δικαιώματα παιδιών που είναι ύποπτα ή κατηγορούμενα σε ποινικές διαδικασίες ή υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, η μεταφορά της Οδηγίας 2016/800 στην εθνική έννομη τάξη κρίνεται επείγουσα, επειδή η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών της από τα κράτη μέλη ήταν η 11^η Ιουνίου 2019. Συναφώς, λόγω της εκπρόθεσμης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την εν λόγω Οδηγία, εκκρεμεί διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της οποίας έχει ήδη διατυπώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτιολογημένη γνώμη. Σημειώνεται επίσης ότι το υπό εξέταση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 10 Μαΐου 2019.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο, όπως είχε αρχικά κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Οι διατάξεις του προτεινόμενου νόμου θα εφαρμόζονται σε παιδιά ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών και σε παιδιά ηλικίας άνω των δεκαοκτώ, αλλά κάτω των είκοσι τριών ετών, όταν πρόκειται να εφαρμοστούν τα προβλεπόμενα στον προτεινόμενο νόμο μέτρα αναφορικά με αδίκημα που διαπράχθηκε πριν από τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους, τα οποία είναι ύποπτα διάπραξης αδικήματος ή καταδικάστηκαν για διάπραξη αδικήματος για το οποίο έχουν δικαιοδοσία τα δικαστήρια της Δημοκρατίας ή υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.
2. Οι αρχές που θα διέπουν την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου θα εφαρμόζονται:
 - α. με σεβασμό στο τεκμήριο της αθωότητας του παιδιού,
 - β. χωρίς διάκριση βάσει της φυλής, του χρώματος, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων του παιδιού, της υπηκοότητας, της εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, της περιουσιακής κατάστασης, της ανικανότητας, του σεξουαλικού προσανατολισμού ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης του παιδιού,

- γ. με σεβασμό στο εγγενές δικαίωμα του παιδιού στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη,
 - δ. λαμβάνοντας υπόψη πρώτιστα το συμφέρον του παιδιού κατά τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης η οποία το επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα,
 - ε. με σεβασμό στο δικαίωμα του παιδιού να εκφράζει τις απόψεις του και να συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων που το αφορούν, ανάλογα με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητάς του,
 - στ. με σεβασμό στην αρχή ότι η ποινική δίωξη και η κράτηση παιδιού συνιστούν έσχατο μέτρο και
 - ζ. με βάση την ατομική αξιολόγηση του παιδιού.
3. Το δικαίωμα του παιδιού σε συνδρομή και εκπροσώπηση από δικηγόρο και σε ενημέρωση και καθοδήγηση αναφορικά με τα προβλεπόμενα στον προτεινόμενο νόμο δικαιώματά του.
4. Η εκπαίδευση των λειτουργών του δημόσιου τομέα, της Δικαστικής Υπηρεσίας και των μελών της αστυνομίας που θα έρχονται σε επαφή με παιδιά στο πλαίσιο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων.
5. Η μεταχείριση παιδιών που βρίσκονται σε σύγκρουση με τον νόμο τα οποία δεν υπέχουν ποινική ευθύνη και ειδικότερα σε σχέση με:
- α. τον καθορισμό της διαδικασίας που ακολουθείται από την αστυνομία, σε περίπτωση που παιδί κάτω των δεκατεσσάρων ετών φέρεται να έχει διαπράξει αδίκημα,
 - β. τη σύγκληση Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού, καθώς και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων και της διαδικασίας που θα ακολουθείται ενώπιόν του, το οποίο συμβούλιο θα συντονίζεται από λειτουργό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και θα αξιολογεί κατά πόσο παιδί χρειάζεται ειδική φροντίδα ή προστασία την οποία είναι απίθανο να λάβει υπό τις συνθήκες που επικρατούν στο οικογενειακό και κοινωνικό του περιβάλλον και θα αποφασίζει τη λήψη των απαραίτητων μέτρων στήριξης του παιδιού ή/και της οικογένειάς του ή/και της σχολικής του μονάδας, με απώτερο στόχο την προστασία του παιδιού και την πρόληψη μελλοντικής παραβατικής συμπεριφοράς του και
 - γ. τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που παρέχονται στο πλαίσιο σύγκλησης και λειτουργίας Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού, οι οποίες δε θα γίνονται αποδεκτές ως μαρτυρία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σε σχέση με οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία.
6. Ο τρόπος μεταχείρισης παιδιών που βρίσκονται σε σύγκρουση με τον νόμο τα οποία υπέχουν ποινική ευθύνη. Ειδικότερα, καθορίζονται τα ακόλουθα:
- α. Οι υποχρεώσεις των μελών της αστυνομίας σε σχέση με παιδί το οποίο φέρεται να έχει διαπράξει ποινικό αδίκημα, όπως η διασφάλιση ότι το παιδί δε θα έρχεται σε επαφή με οποιουδήποτε ενήλικες οι οποίοι βρίσκονται στον αστυνομικό σταθμό υπό σύλληψη για τη διάπραξη αδικημάτων και ότι το παιδί δε θα κρατείται σε κελί, αλλά σε άλλο χώρο του αστυνομικού σταθμού, καθώς και ότι το παιδί θα λαμβάνει τη συνδρομή δικηγόρου, μόλις ενημερωθεί ότι αυτό είναι ύποπτο ή κατηγορούμενο, η άμεση ενημέρωση των ασκούντων τη γονική μέριμνα του παιδιού ή του εκπροσώπου του αναφορικά με το γεγονός ότι το παιδί βρίσκεται υπό σύλληψη ή/και κράτηση, για τους λόγους της σύλληψης ή/και κράτησης και για τα δικαιώματα του παιδιού, καθώς και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αναφορικά με τη σύλληψη ή/και κράτηση του παιδιού. Σε περίπτωση δε που τα μέλη της αστυνομίας κρίνουν αυτό αναγκαίο, δύναται να ζητήσουν όπως τα πιο πάνω πρόσωπα παρουσιαστούν στον αστυνομικό σταθμό.
 - β. Τα δικαιώματα παιδιού κατά τη σύλληψή του, όπως η υποβολή του σε ιατρική εξέταση για αξιολόγηση της γενικής πνευματικής και σωματικής κατάστασής του, η ενημέρωσή του σε απλή και κατανοητή γλώσσα, ανάλογα με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητας και αντίληψής του, αναφορικά με τα καθοριζόμενα στον προτεινόμενο νόμο δικαιώματά του, οι λόγοι της σύλληψής του, το αδίκημα για τη διάπραξη του οποίου θεωρείται ύποπτο, η ενημέρωση σχετικά με τη σύλληψή του τόσο των ασκούντων τη γονική του μέριμνα ή του εκπροσώπου του όσο και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.
 - γ. Οι υποχρεώσεις των λειτουργών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε σχέση με παιδί το οποίο φέρεται να έχει διαπράξει ποινικό αδίκημα, όπως η παρουσία τους σε αστυνομικό σταθμό, ώστε να αξιολογήσουν αρχικά την κατάσταση του παιδιού και, σε περίπτωση που έχουν εύλογη υποψία ότι το παιδί χρειάζεται φροντίδα και προστασία, να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την προστασία του παιδιού, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Παιδιών Νόμου ή του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου ή, σε περίπτωση που κρίνουν ότι το παιδί χρειάζεται επείγουσα φροντίδα και προστασία και είναι απαραίτητο όπως το παιδί τεθεί υπό τη φροντίδα

των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, να ενημερώσουν τον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ο οποίος προβαίνει στις απαραίτητες εργασίες.

- δ. Η ενημέρωση του δικηγόρου του παιδιού και η παρουσία του στον αστυνομικό σταθμό.
- ε. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις λήψης μαρτυρίας από παιδί και ανάκρισης παιδιού το οποίο έχει συλληφθεί και κρατείται ως ύποπτο για τη διάπραξη αδικήματος, η οποία θα εγγράφεται σε οπτικοακουστικά μέσα, εκτός εάν αυτό δε συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων κατά πόσο παρίσταται δικηγόρος, κατά πόσο το παιδί έχει στερηθεί της ελευθερίας του, την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, τη βαρύτητα του καταγγελλόμενου αδικήματος και την ενδεχόμενη ποινή που δυνατόν να επιβληθεί, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνεται πρωταρχικά υπόψη το συμφέρον του παιδιού.

Περαιτέρω, προβλέπεται η απόλυση παιδιού που συλλαμβάνεται και τίθεται υπό κράτηση σε αστυνομικό σταθμό ως ύποπτο για τη διάπραξη αδικήματος το αργότερο εντός είκοσι τεσσάρων ωρών από την ώρα που αυτό τέθηκε υπό κράτηση.

- 7. Οι εξουσίες του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να αναστείλει την ποινική δίωξη παιδιού και να προχωρήσει σε διαδικασία παραπομπής του σε πρόγραμμα αποδικαστικοποίησης ή παραπομπής της υπόθεσης στον Αστυνομικό Διευθυντή της επαρχίας όπου διαμένει το παιδί με οδηγίες όπως δοθεί γραπτή παρατήρηση στο παιδί.
- 8. Ο καταρτισμός και η λειτουργία προγραμμάτων αποδικαστικοποίησης, με στόχο την παροχή βοήθειας σε παιδί που βρίσκεται σε σύγκρουση με τον νόμο, ώστε να αποδεχθεί την ευθύνη του ως προς το αδίκημα που διέπραξε, να αντιληφθεί τις συνέπειές του και να αποφευχθεί η προσαγωγή του ενώπιον δικαστηρίου, καθώς και να μη διαπράξει στο μέλλον οποιοδήποτε άλλο ποινικό αδίκημα.
- 9. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του επιμελητή, ο οποίος διορίζεται για τη διαχείριση προγράμματος αποδικαστικοποίησης.
- 10. Οι αρμοδιότητες και η σύγκληση Συμβουλίου Παιδιού στο πλαίσιο προγράμματος αποδικαστικοποίησης, το οποίο μεταξύ άλλων προβαίνει στην αξιολόγηση της συμπεριφοράς του παιδιού, στη διαμεσολάβηση μεταξύ του παιδιού και του θύματος, στην εκπόνηση σχεδίου δράσης και στη διαπίστωση κατά πόσο το παιδί έχει ανάγκη προστασίας και φροντίδας η οποία δεν του παρέχεται ή/και δεν είναι δυνατό να του παρασχεθεί στο οικογενειακό περιβάλλον.
- 11. Η μη αποδοχή ως αποδεικτικού στοιχείου των πληροφοριών που παρέχονται στο πλαίσιο σύγκλησης και λειτουργίας Συμβουλίου Παιδιού σε οποιαδήποτε αστική ή ποινική διαδικασία εναντίον παιδιού, περιλαμβανομένων τόσο οποιασδήποτε παραδοχής παιδιού για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος για το οποίο έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα αποδικαστικοποίησης όσο και της παραβατικής συμπεριφοράς του για την οποία εντάχθηκε σε τέτοιο πρόγραμμα και του γεγονότος της συμμετοχής του σε αυτό.
- 12. Η εγκαθίδρυση επιτροπής η οποία θα παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αποδικαστικοποίησης, θα αξιολογεί όλες τις πτυχές λειτουργίας τους και θα διαπιστώνει οποιαδήποτε κενά ή εκπαιδευτικές ανάγκες των επιμελητών ή των κηδεμονευτικών λειτουργιών ή οποιωνδήποτε άλλων αρχών εμπλεκόμενα στην εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων.
- 13. Η εγκαθίδρυση Δικαστηρίου Παιδιών, το οποίο θα συγκροτείται κατ' ελάχιστον από έναν πρόεδρο Οικογενειακού Δικαστηρίου και έναν δικαστή Οικογενειακού Δικαστηρίου ανά επαρχία.
- 14. Ο καθορισμός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου Παιδιών.
- 15. Ο καθορισμός των διαδικασιών και εξουσιών του Δικαστηρίου Παιδιών, περιλαμβανομένων εξειδικευμένων ποινών που δύνανται να επιβάλει σε παιδί, όπως μεταξύ άλλων η έκδοση διατάγματος απαλλαγής ή απαλλαγής υπό όρους, γονικής επιτήρησης, αποζημίωσης από γονέα ή κηδεμόνα, κοινοτικής εργασίας, παρουσίας του παιδιού σε κέντρα ημέρας, είτε καθημερινά είτε εβδομαδιαίως, ένταξης σε ένα ή περισσότερα προγράμματα επιτήρησης, περιορισμού ελευθερίας διακίνησης σε καθοριζόμενο από το δικαστήριο τόπο και χρόνο, καθώς και διάταγμα κράτησης παιδιού σε χώρο κράτησης παιδιών, το οποίο θα εκδίδεται ως έσχατο μέτρο και αφού έχουν αποτύχει οποιαδήποτε άλλα μέτρα έχουν ληφθεί βάσει του προτεινόμενου νόμου.
- 16. Η θέσπιση βασικών αρχών και κανόνων που διέπουν την κράτηση παιδιών, όπως:
 - α. το δικαίωμα του παιδιού να διατηρεί επικοινωνία με τους ασκούντες τη γονική μέριμνα αυτού μέσω αλληλογραφίας ή επισκέψεων,
 - β. το δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση, η οποία το προετοιμάζει για επανένταξη στην κοινωνία, καθώς και σε επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε επαγγέλματα που θα το προετοιμάσουν για μελλοντική απασχόλησή του,

- γ. η διασφάλιση της επαφής του με την ευρύτερη κοινότητα, περιλαμβανομένης της οικογένειάς του, των φίλων του και οποιουδήποτε άλλου προσώπου, καθώς και το δικαίωμά του να επισκέπτεται την οικία και την οικογένειά του,
 - δ. το δικαίωμα του παιδιού να υποβάλλει παράπονα και αιτήματα προς οποιαδήποτε δημόσια αρχή, περιλαμβανομένων των δικαστηρίων, του Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Επίτροπου Διοικήσεως και οποιουδήποτε ανεξάρτητου μηχανισμού ελέγχου και εποπτείας χώρων κράτησης χωρίς οποιαδήποτε λογοκρισία και
 - ε. το δικαίωμα του Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού και οποιασδήποτε ανεξάρτητης αρχής ελέγχου και εποπτείας χώρων κράτησης, καθώς και οποιασδήποτε αρχής ελέγχου και εποπτείας του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να επισκέπτονται χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση χώρο κράτησης παιδιών και να έχουν συνάντηση και συνομιλία με παιδιά που τελούν υπό κράτηση.
17. Η εγκαθίδρυση Συμβουλίου Χώρων Κράτησης Παιδιών, το οποίο μεταξύ άλλων θα έχει αρμοδιότητα να συμβουλεύει τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ή οποιαδήποτε άλλη αρχή της Δημοκρατίας το ζητήσει, αναφορικά με κάθε θέμα που αφορά την κράτηση παιδιών, να παρακολουθεί και αναθεωρεί το επίπεδο και τη φύση των χώρων κράτησης και των υπηρεσιών υποστήριξης παιδιών και να συστήνει στον αρμόδιο υπουργό οποιεσδήποτε προσαρμογές θεωρεί αναγκαίες, καθώς και να συλλέγει, διατηρεί, ερευνά, και αξιολογεί τα στατιστικά και άλλα στοιχεία που αφορούν την κράτηση παιδιών.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, υποβλήθηκε στην επιτροπή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αναθεωρημένο κείμενο αυτού, το οποίο συντάχθηκε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και την Επίτροπο Νομοθεσίας.

Οι κυριότερες τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στο υποβληθέν αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου είναι οι ακόλουθες:

1. Περιορισμός του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου σε πρόσωπα τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πρώτο, αντί του εικοστού τρίτου, έτος της ηλικίας τους αναφορικά με αδίκημα που διαπράχθηκε πριν από τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους.
2. Διαφοροποίηση της σύνθεσης του Δικαστηρίου Παιδιών, ώστε να συγκροτείται από δικαστές των Επαρχιακών Δικαστηρίων, αντί από δικαστές των Οικογενειακών Δικαστηρίων.
3. Διαφοροποίηση της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι πληροφορίες που παρέχονται στο πλαίσιο σύγκλησης και λειτουργίας Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού δε θα γίνονται αποδεκτές ως μαρτυρία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου και σε σχέση με οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία, ώστε τέτοιες πληροφορίες να τυγχάνουν χειρισμού δυνάμει των διατάξεων του περί Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου.
4. Παροχή δυνατότητας προφυλάκισης παιδιού ως έσχατο μέτρο, αντί για απόλυτη απαγόρευση της προφυλάκισης.
5. Παροχή δυνατότητας στο Δικαστήριο Παιδιών για παραπομπή παιδιού σε κέντρο θεραπείας ουσιοεξάρτησης.
6. Απλοποίηση των προβλεπόμενων διαδικασιών, ώστε να καταστούν πρακτικά εφαρμόσιμες.
7. Σύμπτυξη και αναδιατύπωση προνοιών του νομοσχεδίου, ώστε να βελτιωθεί από νομοτεχνικής απόψεως.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι οι οποίοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καταθέτοντας παράλληλα εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών του.

Κατά τη συζήτηση του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα τα πιο κάτω ζητήματα:

1. Η χρήση του όρου «παιδί παραβάτης» στο κείμενο του νομοσχεδίου.
Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού ενημέρωσε την επιτροπή ότι η χρήση του όρου «παιδί παραβάτης» δε συνάδει με τη σύγχρονη ορολογία που χρησιμοποιείται σε διεθνές επίπεδο και θα στιγματίζει κάθε παιδί που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου. Συναφώς, εισηγήθηκε την αντικατάσταση του εν λόγω όρου με τον όρο «παιδί σε σύγκρουση με τον νόμο» ως πιο δόκιμου όρου.
2. Ο τρόπος λήψης αποφάσεων από το Οικογενειακό Συμβούλιο Ευημερίας Παιδιού.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού διαφώνησε με την τροποποίηση που επήλθε με το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, με την οποία διαγράφηκε η αναφορά σε «κατά το δυνατόν λήψη ομόφωνων αποφάσεων από το συμβούλιο», επισημαίνοντας ότι η διαγραφείσα πρόνοια δεν επιβάλλει την ομοφωνία, ώστε να μην καθίσταται δυνατή η έκδοση απόφασης, εάν δεν επιτευχθεί, αφού, όπως υποστήριξε, επιτρέπει τη λήψη απόφασης κατά πλειοψηφία, σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ομοφωνία. Περαιτέρω, εξέφρασε την άποψη ότι η εν λόγω αναφορά υποδηλοί την αρχή ότι η δυνατότητα επιτυχίας και αποτελεσματικής εφαρμογής των αποφάσεων του εν λόγω συμβουλίου, στο οποίο συμμετέχει και το παιδί, είναι κατά πολύ αυξημένη, σε περίπτωση που ληφθούν ομόφωνα, παρά εάν επιβληθούν διά πλειοψηφίας, και καθοδηγεί τα μέλη του συμβουλίου να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την ομόφωνη λήψη αποφάσεων.

3. Η διαγραφή της πρόνοιας που προέβλεπε τη μη αποδοχή ως μαρτυρίας ενώπιον δικαστηρίου πληροφοριών που παρέχονται στο πλαίσιο λειτουργίας Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού δήλωσε ότι η μη συμπερίληψη τέτοιας πρόνοιας ενδέχεται να οδηγήσει το παιδί ή τους ασκούντες τη γονική μέριμνα αυτού σε μη αποκάλυψη γεγονότων στο εν λόγω συμβούλιο υπό τον φόβο χρήσης των δηλώσεών τους σε μελλοντικές δικαστικές διαδικασίες, σε περίπτωση που το παιδί έρθει σε σύγκρουση με τον νόμο, όταν πλέον θα υπέχει ποινική ευθύνη. Εξέφρασε δε την άποψη ότι η μη δυνατότητα χρήσης μαρτυρίας ενώπιον δικαστηρίου αποτελεί εχέγγυο, ώστε να υπάρξει ειλικρινής συζήτηση για τη λήψη αποτελεσματικών και προληπτικών μέτρων που θα βοηθήσουν το παιδί.

Η Επίτροπος Νομοθεσίας διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, σημειώνοντας ότι με την απαγόρευση χρήσης των πληροφοριών που υποβάλλονται στο πλαίσιο του εν λόγω συμβουλίου σε δικαστική διαδικασία θα καθιστάται αδύνατο να χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες αυτές από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, σε περίπτωση που κρίνουν αναγκαία την προώθηση διαδικασίας για αφαίρεση γονικής μέριμνας από τους ασκούντες αυτήν.

4. Η εγγραφή της ανάκρισης του παιδιού σε οπτικοακουστικά μέσα.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, η ανάκριση παιδιού εγγράφεται σε οπτικοακουστικά μέσα, όταν αυτό συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων αν παρίσταται ή όχι δικηγόρος και αν το παιδί έχει στερηθεί ή όχι της ελευθερίας του, υπό την προϋπόθεση ότι πρωταρχική σημασία δίδεται πάντοτε στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

Σε σχέση με την πιο πάνω ρύθμιση, τέθηκαν προβληματισμοί από μέλη της επιτροπής αναφορικά με τις περιστάσεις υπό τις οποίες θα λογίζεται ότι δεν υπάρχει αναλογικότητα. Συναφώς, εισηγήθηκαν όπως η εν λόγω πρόνοια τροποποιηθεί, ώστε να απαιτείται η χρήση οπτικοακουστικών μέσων σε κάθε ανάκριση παιδιού.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω πρόνοια ενσωματώνει σχετική διάταξη της Οδηγίας 2016/800, η οποία όμως επιτρέπει την υιοθέτηση αυστηρότερων διατάξεων προς όφελος των πολιτών.

5. Η επιβολή υποχρέωσης στο παιδί ή στους ασκούντες τη γονική μέριμνα αυτού στο πλαίσιο εξωδικαστικής διαδικασίας να καταβάλουν αποζημιώσεις στο θύμα αναφορικά με ζημιά που υπέστη από τη διάπραξη του αδικήματος.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τις συνέπειες της καταβολής αποζημιώσεων στο πλαίσιο εξωδικαστικής διαδικασίας, αφού τέτοια καταβολή προϋποθέτει αναγνώριση ότι το παιδί διέπραξε αδίκημα και είναι υπόλογο για την επακόλουθη ζημιά, καθώς και αναφορικά με τη δυνατότητα του παιδιού να αναλάβει τέτοια ευθύνη, δεδομένου ότι δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα.

6. Οι πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις από ενδεχόμενη συμπερίληψη στο σχέδιο δράσης για συγκεκριμένο παιδί πρόνοιας που να επιβάλλει την επίβλεψή του στο σχολείο ή στην εργασία του και ειδικότερα η ενδεχόμενη αντίδραση του εργοδότη ή των συμμαθητών του στην επιβολή του μέτρου αυτού.

7. Η παροχή στον αστυνομικό διευθυντή της επαρχίας που διαμένει το παιδί αρμοδιοτήτων σε σχέση με παιδί που βρίσκεται σε σύγκρουση με τον νόμο, περιλαμβανομένης της αρμοδιότητας να αποφασίζει κατά πόσο θα ενταχθεί σε πρόγραμμα αποδικαστικοποίησης, κατά πόσο θα συγκληθεί Οικογενειακό Συμβούλιο Ευημερίας Παιδιού και κατά πόσο θα παραπεμφθεί ήδη υιοθετημένο σχέδιο δράσης σε Οικογενειακό Συμβούλιο Ευημερίας Παιδιού για επαναξιολόγηση της περιόδου ή του επιπέδου επίβλεψης του παιδιού.

Ο εκπρόσωπος της Αστυνομίας Κύπρου εξέφρασε ανησυχία αναφορικά με τις αρμοδιότητες που ανατίθενται με τις προτεινόμενες διατάξεις στους αστυνομικούς διευθυντές, δεδομένου ότι οι αρμοδιότητες αυτές δεν αφορούν αστυνομικά καθήκοντα.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε την άποψη ότι οι αστυνομικοί διευθυντές επιφορτίζονται με ουσιαστικές ευθύνες αναφορικά με την ευημερία παιδιών που βρίσκονται σε σύγκρουση με τον νόμο.

8. Η συγκρότηση Δικαστηρίου Παιδιών.

Αναφορικά με τη συγκρότηση Δικαστηρίου Παιδιών, το Ανώτατο Δικαστήριο, με γραπτό υπόμνημα που υπέβαλε στην επιτροπή, εκφράζει την άποψη ότι η προτεινόμενη συγκρότηση τριμελούς δικαστηρίου, σε περίπτωση αδικημάτων που επιφέρουν ποινή φυλάκισης άνω των πέντε ετών, θα δυσχεράνει την ομαλή διεκπεραίωση των υπόλοιπων υποθέσεων των δικαστών οι οποίοι θα ορίζονται ως δικαστές Παιδιών και εισηγείται όπως η παραπομπή υποθέσεων σε τριμελές Δικαστήριο Παιδιών επαφίεται στην κρίση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σε σχέση με την πιο πάνω εισηγήση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας σημείωσε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δεν είναι αρμόδιος να αποφασίζει για τη σύνθεση του δικαστηρίου σε οποιαδήποτε υπόθεση.

9. Η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου Παιδιών, σε περίπτωση που παιδί και ενήλικας παραπέμπονται σε δίκη επί των ίδιων γεγονότων, καθώς και το ενδεχόμενο δικαστής Επαρχιακού Δικαστηρίου να εκδικάζει υπόθεση εναντίον παιδιού υπό την ιδιότητά του ως δικαστή Παιδιών και, ταυτόχρονα, υπόθεση επί των ίδιων γεγονότων εναντίον ενήλικα υπό την ιδιότητά του ως Επαρχιακού δικαστή.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, σε υπόμνημα που υπέβαλε στην επιτροπή, τονίζει ότι σε κάθε υπόθεση που κατηγορούνται πλείονα του ενός πρόσωπα επιβάλλεται όπως αυτά τυγχάνουν ενιαίας μεταχείρισης από το ίδιο δικαστήριο, ώστε η διαδικασία να είναι ενιαία και η προσαγόμενη μαρτυρία που αφορά όλους τους κατηγορούμενους να αξιολογείται αναλόγως. Επιπρόσθετα, στο ίδιο υπόμνημα επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση καταδίκης παιδιού που συγκατηγορείται με ενήλικο πρόσωπο, κατά την επιβολή της ποινής θα λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο καταδικασθείς είναι παιδί και θα του επιβάλλεται ανάλογο ποινικό μέτρο.

10. Η θέσπιση και λειτουργία χώρων κράτησης παιδιών.

Ειδικότερα, καθ' όσον αφορά τους χώρους κράτησης παιδιών, μέλη της επιτροπής τόνισαν το γεγονός ότι δεν υπάρχουν χώροι κράτησης παιδιών οι οποίοι να πληρούν τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο προδιαγραφές, εκφράζοντας ανησυχία για την πιθανότητα να μην καταστεί δυνατή η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, λόγω της έλλειψης των απαραίτητων υποδομών.

Η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με επιστολή της προς την επιτροπή, ενημέρωσε την τελευταία ότι έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία εξεύρεσης κατάλληλου χώρου κράτησης παιδιών που να πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται στο νομοσχέδιο και να συνάδει με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα για τέτοιους χώρους, με στόχο την ολοκλήρωση της διαδικασίας το συντομότερο δυνατό.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος του Τμήματος Φυλακών ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι φυλακές δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ως χώρος κράτησης παιδιών, αφού εντός των φυλακών δεν υπάρχει χώρος ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο.

11. Η δημιουργία και λειτουργία κέντρων ημέρας.

Την επιτροπή προβληματίσε ειδικότερα το ενδεχόμενο αναστολής της έναρξης της ισχύος των προνοιών που αφορούν τη δημιουργία και λειτουργία κέντρων ημέρας ή διαγραφή τους, αφού η άμεση εφαρμογή τους δε φαίνεται να είναι εφικτή λόγω έλλειψης των απαραίτητων υποδομών.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού διαφώνησε με τη διαγραφή των εν λόγω προνοιών, υποστηρίζοντας ότι τα κέντρα ημέρας θα λειτουργούν ως εναλλακτικό της κράτησης παιδιών μέτρο.

Αναφορικά με το πιο πάνω ζήτημα, ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, σε γραπτό υπόμνημα που υπέβαλε στην επιτροπή, εξέφρασε την άποψη ότι η διασφάλιση των συμφερόντων του παιδιού που βρίσκεται σε σύγκρουση με τον νόμο επιτυγχάνεται, νοουμένου ότι θα εργαστούν προς τον σκοπό αυτό συντονισμένα το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας. Συναφώς, επισημαίνει ότι για τη λειτουργία κέντρων ημέρας είναι απαραίτητος ο καθορισμός συντονιστή και, εφόσον στα κέντρα αυτά θα λαμβάνουν χώρα όχι μόνο δράσεις που αφορούν την εκπαίδευση των παιδιών, αλλά και άλλες δράσεις, δεν είναι δυνατόν το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας να αναλάβει ευθύνες που άπτονται θεραπείας, εργασίας, μη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και γενικής εποπτείας των παιδιών αυτών. Συνεπώς, καταλήγει ο πιο πάνω αξιωματούχος, ο γενικός συντονισμός των κέντρων ημέρας δύναται να ανατεθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εφόσον η παραπομπή παιδιού σε τέτοιο

κέντρο διενεργείται κατόπιν έκδοσης διατάγματος δικαστηρίου και η συνολική δράση του παιδιού σε κέντρο ημέρας είναι άμεσα συνυφασμένη με την εξέλιξη της δικαστικής διαδικασίας.

Η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε γραπτό υπόμνημα που υπέβαλε στην επιτροπή, δήλωσε ότι συμφωνεί με την πιο πάνω αναφερόμενη άποψη της Επιτροπής Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού και επιπρόσθετα διατύπωσε τη θέση ότι σε σχέση με τη λειτουργία των κέντρων ημέρας απαιτείται να διασφαλίζεται η πολυθεματική προσέγγιση με τη συμμετοχή όλων των αρμόδιων υπουργείων, ήτοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Περαιτέρω, δήλωσε ότι συμφωνεί με τη θέση του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ότι τα κέντρα ημέρας ενδείκνυται να λειτουργήσουν υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, δεδομένου ότι η παραπομπή παιδιού σε αυτά διενεργείται μέσω δικαστικού διατάγματος και αφορά την αναμόρφωση, τον σωματισμό και την ποινική διαδικασία και ότι αντίστοιχες δομές που λειτουργούν σε χώρες της Ευρώπης λειτουργούν υπό τους τομείς αρμοδιότητας των αντίστοιχων υπουργείων δικαιοσύνης.

Η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε επιστολή που απηύθυνε στην επιτροπή, τάχθηκε κατά της διαγραφής των προνοιών που αφορούν στη δημιουργία και λειτουργία κέντρων ημέρας, τονίζοντας παράλληλα ότι το υπουργείο του οποίου προΐσταται δε δύναται να αναλάβει τον συντονισμό των κέντρων ημέρας, καθότι αυτό δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές του και δε συνάδει με τη θεραπευτική, αναμορφωτική και εκπαιδευτική προσέγγιση της οποίας πρέπει να τυγχάνουν τα παιδιά που βρίσκονται σε σύγκρουση με τον νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, προχώρησε στην αναθεώρηση του κειμένου, υιοθετώντας αριθμό εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τα ενδιαφερόμενα μέρη όσο και από μέλη της επιτροπής. Το νέο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου τέθηκε υπόψη των αρμόδιων υπουργείων και των εμπλεκόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και αποτέλεσε αντικείμενο περαιτέρω εξέτασης από την επιτροπή.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν τόσο ζητήματα που την είχαν απασχολήσει κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησης όσο και ζητήματα που τέθηκαν κατά το εν λόγω στάδιο, τα οποία μεταξύ άλλων αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την παροχή δυνατότητας χρήσης ως μαρτυρίας ενώπιον δικαστηρίου στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας οποιωνδήποτε πληροφοριών, δηλώσεων, παραδοχών ή άλλων αναφορών που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο σύγκλησης και λειτουργίας Συμβουλίου Παιδιού.

Η Επίτροπος Νομοθεσίας επισήμανε ξανά την άποψη ότι ο αποκλεισμός της δυνατότητας χρήσης τέτοιας μαρτυρίας σε δικαστική διαδικασία θα καθιστά αδύνατη την επέμβαση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, σε περίπτωση που προκύπτει από τη μαρτυρία αυτή ότι παιδί εκτίθεται σε κίνδυνο.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού επανέλαβε τον προβληματισμό ότι η παροχή τέτοιας δυνατότητας θα αποθαρρύνει το παιδί ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο λαμβάνει μέρος στο συμβούλιο από το να αποκαλύψει γεγονότα.

Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλαν εισήγηση σύμφωνα με την οποία θα παρέχεται διακριτική ευχέρεια στο εκδικάζον δικαστήριο να αποφασίσει κατά πόσο τέτοια μαρτυρία θα γίνει αποδεκτή στο πλαίσιο της ενώπιόν του δικαστικής διαδικασίας και το παιδί θα ενημερώνεται εκ των προτέρων για τη δυνατότητα αυτή.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, απόψεων και εισηγήσεων, η Επίτροπος Νομοθεσίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού και οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου υπέβαλαν εναλλακτική εισήγηση, σύμφωνα με την οποία δε θα γίνεται αποδεκτή ως μαρτυρία σε δικαστική διαδικασία μόνο η μαρτυρία του ίδιου του παιδιού που βρίσκεται σε σύγκρουση με τον νόμο.

2. Τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου Παιδιών, σε περίπτωση που παιδί και ενήλικας παραπέμπονται σε δίκη επί των ίδιων γεγονότων.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε την άποψη ότι η διεξαγωγή δύο ξεχωριστών διαδικασιών για παιδιά και ενήλικες δημιουργεί σοβαρά προβλήματα, όπως σπατάλη χρόνου και χρήματος και πρώτιστα προκαλεί ταλαιπωρία και ενδεχομένως ψυχική οδύνη σε μάρτυρες, περιλαμβανομένων του παιδιού και του θύματος του αδικήματος, που θα υποβληθούν δύο φορές στη βάσανο της αντεξέτασης. Συναφώς, η επίτροπος υπέβαλε εισήγηση στην επιτροπή, με την οποία συμφώνησε και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, βάσει της οποίας ο ενήλικας και το παιδί θα δικάζονται από Κακουργιοδικείο, σε περίπτωση που η διάπραξη του αδικήματος επιφέρει μέγιστη ποινή άνω των πέντε ετών, και από Επαρχιακό Δικαστήριο, σε περίπτωση που η διάπραξη του

αδικήματος επιφέρει μέγιστη ποινή κάτω των πέντε ετών, και στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας αυτής σε σχέση με το παιδί θα εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Επιτροπή Νομοθεσίας εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με τις επιπτώσεις της εφαρμογής των προβλεπόμενων στο νομοσχέδιο διαδικασιών όσον αφορά την ταχύτητα εκδίκασης της υπόθεσης εναντίον του συγκατηγορούμενου ενήλικα.

3. Τη δυνατότητα έκδοσης διατάγματος από το Δικαστήριο Παιδιών με το οποίο να διατάσσεται γονέας ή ασκών τη γονική μέριμνα παιδιού να καταβάλει έξοδα ή/και ειδικές αποζημιώσεις στο θύμα.

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε τη διαγραφή της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ότι η ποινή έχει προσωπικό χαρακτήρα και δεν μπορεί να επιβληθεί στον γονέα, ο οποίος δεν είναι μέρος της διαδικασίας.

Η Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τονίζοντας το γεγονός ότι ο γονέας έχει αυτοδίκαια έννομη σχέση με το παιδί του. Επιπροσθέτως, σημείωσε ότι η καταβολή εξόδων ή αποζημίωσης επιβάλλεται επί τη βάση της λογικής της ανάληψης από το παιδί της ευθύνης για τις συνέπειες των πράξεών του και λειτουργεί κυρίως ως αναμορφωτικό μέτρο.

Με την εισήγηση για διαγραφή της πρόνοιας διαφώνησαν επίσης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι σε μεταγενέστερο στάδιο, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σε συνεργασία με την Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, υπέβαλε νέα εισήγηση επί του θέματος αυτού, με την οποία προτείνεται όπως παρασχεθεί δυνατότητα στο δικαστήριο να διατάσσει γονέα να καταβάλει έξοδα ή/και ειδικές αποζημιώσεις στο θύμα, σε περίπτωση που το παιδί είναι ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών, και, σε περίπτωση που το παιδί είναι ηλικίας άνω των δεκαοκτώ ετών, να διατάσσει το ίδιο το παιδί να καταβάλει τέτοια έξοδα και ειδικές αποζημιώσεις.

4. Το ενδεχόμενο αντισυνταγματικότητας των προνοιών του νομοσχεδίου που παρέχουν δυνατότητα στο δικαστήριο να επιβάλλει, με διάταγμα κοινοτικής επιτήρησης, όρους και προϋποθέσεις σχετικά με τον περιορισμό ή την απαγόρευση συναναστροφής του παιδιού με συγκεκριμένο πρόσωπο ή πρόσωπα και τον περιορισμό ή την απαγόρευση παρουσίας του παιδιού σε συγκεκριμένους χώρους.

Σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα, η Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε την άποψη ότι οι περιορισμοί που επιβάλλονται στην ελεύθερη κυκλοφορία και στην προσωπική ελευθερία του παιδιού ως όροι επιτήρησης δεν παραβαίνουν τις σχετικές διατάξεις του συντάγματος. Συναφώς, επισήμανε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.2 (δ) του συντάγματος, το δικαίωμα στην ελευθερία και προσωπική ασφάλεια δύναται να περιορίζεται όπως ο νόμος ορίζει σε περίπτωση «περιορισμού ανηλικού δυνάμει νομίμου διαταγής προς τον σκοπό αναμορφωτικής επιβλέψεως ή νομίμου κρατήσεως προς τον σκοπό προσαγωγής αυτού ενώπιον της αρμοδίας κατά νόμον αρχής». Όμοια δε ρύθμιση προβλέπεται στο άρθρο 5 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

5. Τη συμπερίληψη μεταβατικής πρόνοιας σύμφωνα με την οποία για περίοδο ενός έτους από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου θα επιτρέπεται η κράτηση παιδιού σε ειδικό χώρο κράτησης παιδιών εντός των φυλακών, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι προβλεπόμενες στο νομοσχέδιο προϋποθέσεις.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φυλακών διαφώνησε με τη συμπερίληψη τέτοιας ρύθμισης, επαναλαμβάνοντας ότι ο χώρος των φυλακών δεν είναι κατάλληλος για την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου και ούτε θα είναι εφικτό μελλοντικά να διαμορφωθεί κατάλληλα για τον σκοπό αυτό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας υπέβαλαν εισήγηση για τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας, ώστε για περίοδο ενός έτους από την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων να επιτρέπεται παιδί να κρατείται σε ειδικό χώρο κράτησης εντός των φυλακών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δε θα κρατείται μαζί με οποιοδήποτε ενήλικο πρόσωπο έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του.

6. Τη συμπερίληψη στο νομοσχέδιο πρόνοιας βάσει της οποίας ο περί Αδικοπραγούντων Ανηλικών Νόμος καταργείται και οι διατάξεις του περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμου παύουν να εφαρμόζονται αναφορικά με παιδί.

Ειδικότερα η επιτροπή εξέφρασε προβληματισμό κατά πόσο είναι ορθό τόσο από νομοτεχνικής απόψεως όσο και από απόψεως ουσίας να τροποποιηθούν οι υπό αναφορά νόμοι μέσω του προτεινόμενου νόμου και εισηγήθηκε τη διαγραφή της σχετικής πρόνοιας. Σημειώνεται ότι με την εισήγηση αυτή συμφώνησε και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

7. Την εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας όπως η ισχύς του προτεινόμενου νόμου αρχίσει με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και όχι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

Σε σχέση με την πιο πάνω εισήγηση η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, λόγω του προχωρημένου σταδίου της διαδικασίας παράβασης την οποία έχει εκκινήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Δημοκρατίας αναφορικά με τη μη έγκαιρη μεταφορά της Οδηγίας 2016/800 στην εσωτερική έννομη τάξη, ο προτεινόμενος νόμος πρέπει να τεθεί άμεσα σε ισχύ.

Υπό το φως όλων όσων τέθηκαν ενώπιόν της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε ομόφωνα όπως αναθεωρήσει περαιτέρω το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να προβλέπονται σε αυτό τα ακόλουθα:

1. Παροχή διακριτικής ευχέρειας στο εκδικάζον δικαστήριο να αποφασίζει κατά πόσο πληροφορίες, δηλώσεις, παραδοχές ή άλλες αναφορές από οποιοδήποτε πρόσωπο στο πλαίσιο σύγκλησης και λειτουργίας Συμβουλίου Παιδιού θα γίνονται αποδεκτές ως μαρτυρία στο πλαίσιο της ενώπιόν του δικαστικής διαδικασίας και εκ των προτέρων ενημέρωση του παιδιού για τη δυνατότητα αυτή.
2. Ρύθμιση της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου Παιδιών, του Κακουργιοδικείου και του Επαρχιακού Δικαστηρίου, σε περίπτωση που παιδί και ενήλικας παραπέμπονται σε δίκη επί των ίδιων γεγονότων, ώστε ο ενήλικας και το παιδί να παραπέμπονται σε δίκη ενώπιον Κακουργιοδικείου, σε περίπτωση που η διάπραξη του αδικήματος επιφέρει μέγιστη ποινή άνω των πέντε ετών, και ενώπιον Επαρχιακού Δικαστηρίου, σε περίπτωση που η διάπραξη του αδικήματος επιφέρει μέγιστη ποινή κάτω των πέντε ετών, και στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας αυτής να εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του προτεινόμενου νόμου όσον αφορά το παιδί.
3. Παροχή στο Δικαστήριο Παιδιών δυνατότητας έκδοσης διατάγματος με το οποίο να διατάσσεται ο ασκών τη γονική μέριμνα παιδιού να καταβάλει έξοδα ή/και ειδικές αποζημιώσεις στο θύμα και, σε περίπτωση που το παιδί είναι άνω των δεκαοκτώ ετών, να διατάσσεται το ίδιο το παιδί να καταβάλει τέτοια έξοδα και ειδικές αποζημιώσεις.
4. Παροχή δυνατότητας για περίοδο ενός έτους από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου παιδί να κρατείται σε ειδικό χώρο κράτησης παιδιών εντός των φυλακών, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα κρατείται μαζί με οποιοδήποτε ενήλικο πρόσωπο που έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του.
5. Διαγραφή της πρόνοιας με την οποία αφενός καταργείται ο περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμος (Κεφ. 157) και αφετέρου προβλέπεται ότι οι διατάξεις του περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμου [N46(I) του 1996] παύουν να εφαρμόζονται αναφορικά με παιδί, ώστε οι ρυθμίσεις αυτές να ενσωματωθούν με τροποποιητικούς νόμους στους εν λόγω νόμους.
6. Έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και όχι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμος του 2021».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γεωργίου του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο κ. Λεωνίδου και ο κ. Δαμιανού.

Να ετοιμάσω κατάλογο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου, ο κ. Λεωνίδου τζιαι ο κ. Δαμιανού.

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σκοπός του υπό συζήτηση εναρμονιστικού νομοσχεδίου είναι η θέσπιση ενός συστήματος ποινικής δικαιοσύνης φιλικής προς τα παιδιά, η πρόληψη και αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας με την εγκαθίδρυση νέων δομών και διαδικασιών αποδικαστικοποίησης της εμπλοκής παιδιών από το σύστημα δικαιοσύνης και η εναρμόνισή μας με την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών ή υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Προσέξτε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χρονική δέσμευση για μεταφορά της Οδηγίας 800/2016 και υιοθέτηση των προνοιών της από τα κράτη μέλη ήταν η 11^η Ιουνίου 2019. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 10 Μαΐου 2019, στον χρόνο δηλαδή που εξέπννε η χρονική δέσμευση για υιοθέτηση των προνοιών της και κατά συνέπεια -και ως η πάγια πρακτική μας- είμαστε ως Κυπριακή Δημοκρατία σε διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της οποίας έχει ήδη διατυπώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτιολογημένη γνώμη. Θα ανέμενε κανείς ότι από το 2016 μέχρι το 2019 θα παρουσιαζόταν ενώπιόν μας ένα πλήρες, μελετημένο και επεξεργασμένο νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο προϊόν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους δημοσίους φορείς και όχι μόνο, αντάξιο της σημαντικότητάς του σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Αντί αυτού, παρουσιάστηκε ενώπιόν μας στην επιτροπή Νομικών ένας προτεινόμενος νομοθετικός αχταρμάς. Από τις 4 του Σεπτεμβρίου του 2019, με την έναρξη της νέας βουλευτικής περιόδου το 2019, που άρχισε η συζήτησή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, χρειάστηκαν είκοσι δύο συνεδριάσεις, που αναλογούν σε πεντέμισι μήνες συνεχούς κοινοβουλευτικής εργασίας για ένα και μόνο νομοσχέδιο, για να διαμορφωθεί, μετά από «καντηλοβάπτισμα» δύο αναθεωρήσεων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και δύο αναθεωρήσεων από την επιτροπή Νομικών, η οποία βασικά το συνέγραψε εξ υπαρχής, υιοθετώντας αριθμό εισηγήσεων των μελών της και προτάσεων που τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τα ενδιαφερόμενα μέρη όσο και από μέλη της επιτροπής Νομικών, καθώς και αναδιατυπώνοντας σημεία, με σκοπό την πλήρη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν προτίθεμαι να αναφερθώ στις εκατοντάδες πρόνοιες και διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου των διακοσίων είκοσι σελίδων. Η τριαντασέλιδη έκθεση της επιτροπής Νομικών μιλά αφ' εαυτής. Πολύ συνοπτικά όμως θα ήθελα να επαναλάβω και να σημειώσω με έμφαση τον βασικό σκοπό του πρωτοποριακού αυτού νομοσχεδίου, που είναι η εγκαθίδρυση ενός συστήματος δικαιοσύνης φιλικής προς τα παιδιά, για τα παιδιά, στα πρότυπα αντίστοιχων συστημάτων όλων σχεδόν των ευρωπαϊκών χωρών. Με το νομοσχέδιο καθιερώνονται δομές και διαδικασίες που επιτρέπουν τη διαφορετική μεταχείριση των παιδιών σε σύγκρουση με τον νόμο από τους ενήλικες παραβάτες, με απώτερο σκοπό την πρόληψη και αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας και την παιδοκεντρική μεταχείριση των ανήλικων παραβατών.

Επισημαίνω τις πιο βασικές αρχές του νομοσχεδίου που προνοούνται, που είναι μεταξύ άλλων η λήψη υπόψιν πρωτίστως του συμφέροντος του παιδιού κατά τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης που το επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα, η υποχρέωση κάθε αρχής να προστατεύει με κάθε τρόπο την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του παιδιού, η συμμετοχή του παιδιού στη λήψη αποφάσεων που το αφορούν, η υιοθέτηση της παιδοκεντρικής μεταχείρισης του παιδιού ως παραβάτη του νόμου ως της πλέον βασικής αρχής του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η εφαρμογή προγραμμάτων αποδικαστικοποίησης του παιδιού, η ποινική δίωξη του παιδιού και η κράτησή του ως το έσχατο μέτρο, εφόσον τα οποιαδήποτε άλλα μέτρα έχουν δοκιμαστεί και έχουν αποτύχει.

Επισημαίνω τέλος την εισαγωγή νέων θεσμών και διαδικασιών, όπως το Οικογενειακό Συμβούλιο Ευημερίας του Παιδιού, ο Επιμελητής, ο Κηδεμονικός Λειτουργός, το Συμβούλιο του Παιδιού, η Επιτροπή Παρακολούθησης της Αποτελεσματικότητας του Προγράμματος Αποδικαστικοποίησης, το Δικαστήριο Ανήλικων, οι Επιτηρητές Δοκίμασίας, τα κέντρα ημέρας, το Συμβούλιο Κράτησης Παιδιών, οι χώροι κράτησης παιδιών, που θα είναι χώροι εκτός των φυλακών.

Καταληκτικά, θεωρώ ότι το νομοσχέδιο που ψηφίζεται σήμερα είναι ένα πρωτοποριακό νομοσχέδιο που εισάγει τομές στη μεταχείριση ανήλικων παραβατών. Ας μην ξεχνάμε ότι η νεανική παραβατικότητα είναι ένα πολύπλευρο πρόβλημα και η αντιμετώπισή του δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την προώθηση νομοθετικών μέτρων, όσο πρωτοποριακά και αν είναι αυτά. Χρειάζονται σύγχρονες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις που θα βοηθούν τους ανήλικους να υπερβούν τα προβλήματά τους, στα πλαίσια ενός συστήματος δικαιοσύνης φιλικής

προς τα παιδιά. Χρειάζεται κυρίως η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, κυβερνητικών και μη, σε ένα πλαίσιο που εγκαθιδρύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Θα παρακολουθούμε στην πράξη την εφαρμογή αυτής της σημαντικής νομοθεσίας, η οποία θα τεθεί σε ισχύ με τη δημοσίευση του νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και όχι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προβλεπόταν στο νομοσχέδιο.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους στην επιτροπή Νομικών για την υπομονή και επιμονή τους να διαμορφώσουμε ένα νομοτεχνικά σωστό νομοσχέδιο, τους λειτουργούς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Νομικής Υπηρεσίας, της Επιτρόπου Νομοθεσίας, της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και όλων των ενδιαφερομένων μερών, οι οποίοι συλλειτουργήσαν με την επιτροπή Νομικών σε μια αμφίδρομη συζήτηση που είχαμε κατά τη συζήτηση και εξέταση του υπό ψήφιση νομοσχεδίου. Τελευταία, αλλά όχι έσχατη, τη γραμματεία της επιτροπής Νομικών για την πολύπλευρη, ουσιαστική συμμετοχή της στην τελική νομοτεχνική επεξεργασία και διαμόρφωση του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα σας κουράσω πολύ εγώ, θα πω απλώς ότι συμφωνώ απόλυτα με αυτά που έχει αναφέρει ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών. Πράγματι, όταν ξεκίνησε η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, υπήρχαν τεράστια προβλήματα, τεράστιες αντιφάσεις, αντινομίες, που σιγά σιγά η επιτροπή, μέσα από τις πολλές συνεδριάσεις και συζητήσεις και με τους υπηρεσιακούς, αλλά και με τους επιτρόπους που παρευρίσκονταν στις συνεδριάσεις, πιστεύουμε ότι καταφέραμε να παρουσιάσουμε ένα νομοσχέδιο που ουσιαστικά αντικατοπτρίζει τις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας και των πολιτισμένων κρατών στο πώς θα πρέπει οι ανήλικοι να ανακρίνονται, πώς θα πρέπει να κρατούνται και σε ποια έκταση φτάνουν τα δικαιώματα των ανήλικων προσώπων κατά τα διάφορα στάδια της ποινικής διαδικασίας. Θεωρούμε ότι, πέραν από το καθαρά ποινικό μέρος, όλο αυτό το νομοσχέδιο αντικατοπτρίζει και τις κοινωνικές και ψυχολογικές απαιτήσεις της εποχής μας, έτσι που να δημιουργούμε ένα πλαίσιο ουσιαστικό και ένα πλαίσιο το οποίο θα ανταποκρίνεται αφενός, αλλά και θα κατοχυρώνει απόλυτα τα δικαιώματα των ανήλικων σε όλα αυτά τα στάδια της ποινικής διαδικασίας.

Εγώ δε θα αναφερθώ σε λεπτομέρεια στο τι προβλέπει το νομοσχέδιο, γιατί έχει αναφερθεί εκτενώς ο πρόεδρος της επιτροπής. Εκείνο όμως που πρέπει να επισημάνουμε, κύριε Πρόεδρε, είναι το γεγονός ότι όλα αυτά που έχουμε ενώπιόν μας και περιλαμβάνονται μέσα στο νομοσχέδιο είναι όλα εξαιρετικά. Θεωρητικά είναι απίθανα. Όμως, αυτό που επιβάλλεται και πρέπει το κράτος να πράξει από την πρώτη στιγμή μετά την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου είναι ότι θα πρέπει να αρχίσει να δημιουργεί τις υποδομές εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας, διότι, αν δεν υπάρξουν και υλικές υποδομές, αλλά και οι υποδομές σε διάφορα άλλα επίπεδα, νομίζω ότι θα ψηφίσουμε ακόμη μια νομοθεσία η οποία δε θα μπορεί να εφαρμοστεί.

Γι' αυτό, κάνουμε έκκληση, επειδή θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο και έγινε πάρα πολλή δουλειά από όλους μας και είναι κρίμα να μείνει στα συρτάρια και να μην μπορεί αύριο να εφαρμοστεί στο βαθμό που επιδιώκει και είναι ο στόχος αυτής της νομοθεσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πολύ ολοκληρωμένη τοποθέτηση του προέδρου της επιτροπής Νομικών διευκολύνει πάρα πολύ αυτά που θέλω να πω. Θα κάνουμε νομοθετικά ένα βήμα μπροστά σήμερα και αυτό είναι σημαντικό. Την ίδια ώρα, επειδή αντιμετωπίσαμε πάρα πολλά προβλήματα κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και βασικό μας μέλημα ως κοινοβουλευτική ομάδα -όπως και άλλων, εξάλλου λέχθηκε μόλις προ ολίγου από τον κ. Λεωνίδου- ήταν να περάσουμε από τη θεωρία στην πράξη. Έχω πάρει τον λόγο, για να απευθύνουμε μια πολύ ισχυρή έκκληση

και συνάμα προειδοποίηση: Να μην επαναπαυθούν οι αρμόδιοι φορείς, τα αρμόδια υπουργεία στο τυπικό «τικ» μιας αναρμόνισης, την ώρα που μια κοινωνία περιμένει έμπρακτα μέτρα για υλοποίηση των όλων όσων ορθών περιλαμβάνονται σε αυτό το νομοσχέδιο. Διότι, την ώρα που ψηφίζουμε, δεν υπάρχουν χώροι φύλαξης για ανήλικους και θα γίνουν σε χρόνο μεταγενέστερο, με σοβαρότατες ενστάσεις από το Τμήμα Φυλακών. Και, αν αγαπάτε, ψηφίζουμε έναν νόμο για τη φύλαξη και κράτηση ανηλίκων, την ώρα που κατ' επανάληψη η διεύθυνση των Κεντρικών Φυλακών μας είπε ότι δεν υπάρχει ειδικός χώρος αυτή την ώρα στις φυλακές με τις αναγκαίες προδιαγραφές που απαιτούνται για την κράτηση και φύλαξη ανηλίκων. Πλην όμως, το νομοσχέδιο προνοεί ότι τα παιδιά θα κρατούνται στις φυλακές, με την προϋπόθεση, λέτε, και είναι το πιο σημαντικό, να είναι σε απόσταση από άτομα ηλικίας είκοσι ενός ετών και άνω, λες και στις Κεντρικές Φυλακές υπάρχει μια τέτοια δυνατότητα σήμερα!

Επομένως, επειδή είδαμε και άλλα κρούσματα έλλειψης ανάληψης ευθύνης με την επιμονή να ψηφίσουμε πράγματα που δεν μπορούν να εφαρμοστούν σήμερα, θέλω να απευθυνθώ ειδικότερα στα αρμόδια υπουργεία... Διότι και για τα κέντρα ημέρας, κατ' ανάλογο τρόπο, που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο το Υπουργείο Παιδείας μας είπε ότι μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία, αλλά τον συντονισμό -ακούστε το τούτο- πρέπει να τον αναλάβει το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Εργασίας μάς είπε ότι δεν μπορεί να συντονίζει και τον συντονισμό πρέπει να τον έχει το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μάς είπε ότι δε δύναται να συντονίζει τα κέντρα ημέρας! Επομένως, από αύριο θα παρακολουθούμε στενά την υλοποίηση της εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας και θα είμαστε πολύ αυστηροί κριτές εκείνων που με παραλείψεις τους ενδεχομένως να διαιωρίζουν την παραβίαση δικαιωμάτων των παιδιών στην κυπριακή πολιτεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Δαμιανού.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς να συγχαρούμε την επιτροπή Νομικών, τον πρόεδρο και τα μέλη, γιατί απλούστατα η κατάθεση του νομοσχεδίου ήταν μια αναγκαιότητα, μια αναγκαιότητα, γιατί πολυσυζητήθηκε αυτό το θέμα στην επιτροπή Παιδείας ευρύτερα σε σχέση με τη διαχείριση της παραβατικότητας τόσο στο σχολείο, αλλά και ευρύτερα για τους νεαρούς παραβάτες. Και τότε πολύ σωστά ειπώθηκε ότι λείπει ένα κομμάτι, κλείνοντας ή θέλοντας να κλείσουμε ολοκληρωμένα μια προσέγγιση για τη διαχείριση της παραβατικότητας τόσο εντός του σχολείου όσο και εκτός του σχολείου. Και μια από τις προτεραιότητες ήταν ακριβώς η διαχείριση των ανήλικων παραβατών μέσα σ' ένα πνεύμα πάντοτε σύγχρονο, επιστημονικό και προς το συμφέρον του ανήλικου παραβάτη. Και πολύ σωστά νομίζω ειπώθηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής ότι δεν είναι το άλφα και το ωμέγα αυτό το νομοσχέδιο ή η εκδίκηση ή οι ποινές για τους παραβάτες, παρά μόνο χρειάζονται και άλλα μέτρα που αυτή η πολιτεία θα πρέπει να εφαρμόσει, προκειμένου να έχουμε ολοκληρωμένη πολιτική.

Γι' αυτό τον λόγο αισθάνομαι την ανάγκη ότι πρέπει όντως να συγχαρούμε την επιτροπή Νομικών, τον πρόεδρο και τα μέλη, και να πούμε ότι, σε παραλληλισμό με τις άλλες νομοθεσίες που έχουμε περάσει για τη διαχείριση της παραβατικότητας εντός του σχολείου, φαίνεται ότι αυξάνονται, φαίνεται ότι προστίθενται εργαλεία στη διάθεση τόσο του σχολείου όσο και της πολιτείας ευρύτερα στο να αγγίξουμε την παραβατικότητα με τρόπο, επαναλαμβάνω, όχι εκδικητικό, όχι στοχευμένα προς το δικαστήριο, αλλά με τον πλέον επιστημονικό τρόπο, εισάγοντας και άλλες μεθοδεύσεις επιστημονικής προσέγγισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Αρχές που διέπουν την ερμηνεία και την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

Προστασία της οικογενειακής και ιδιωτικής ζωής του παιδιού και της ταυτότητάς του. Άρθρο 6.

Δικαίωμα σε νομική συνδρομή και σε εκπροσώπηση από δικηγόρο. Άρθρο 7.

8. Δικαίωμα του παιδιού και των ασκούντων γονική μέριμνα αυτού σε ενημέρωση και καθοδήγηση. Άρθρο
- Εκπαίδευση λειτουργών δημόσια αρχής. Άρθρο 9.
- Συντονισμός δημόσιων αρχών και διεπιστημονική προσέγγιση. Άρθρο 10.
- Ο Επίτροπος ως εκπρόσωπος παιδιού. Άρθρο 11.
- Επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων άλλων Νόμων. Άρθρο 12.
- Ποινική ευθύνη παιδιού. Άρθρο 13.
- Υποβοήθηση, παρακίνηση ή εξαναγκασμός παιδιού στη διάπραξη αδικήματος. Άρθρο 14.
- Ερμηνεία για σκοπούς του Μέρους II. Άρθρο 15.
- Υποχρεώσεις λειτουργών δημοσίων αρχών σε περίπτωση διάπραξης αδικήματος από παιδί. Άρθρο 16.
- Οικογενειακό Συμβούλιο Ευημερίας Παιδιού. Άρθρο 17.
- Αρμοδιότητες του Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού. Άρθρο 18.
- Λήψη αποφάσεων του Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού. Άρθρο 19.
- Κοινοποίηση και εφαρμογή αποφάσεων Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού. Άρθρο 20.
- Δικαίωμα ένστασης κατά αποφάσεων του Οικογενειακού Συμβουλίου Ευημερίας Παιδιού. Άρθρο 21.
- Η μαρτυρία παιδιού δε γίνεται αποδεκτή ως μαρτυρία ενώπιον Δικαστηρίου. Άρθρο 22.
- Ερμηνεία για σκοπούς του Μέρους III. Άρθρο 23.
- Υποχρεώσεις Αστυνομίας και δικαιώματα παιδιών κατά τη σύλληψη. Άρθρο 24.
- Υποχρεώσεις Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Άρθρο 25.
- Ενημέρωση δικηγόρου. Άρθρο 26.
- Ανάκριση ή κατάθεση παιδιού. Άρθρο 27.
- Κοινοποίηση κατηγοριών και διαδικασιών στο παιδί και στους ασκούντες τη γονική μέριμνα αυτού. Άρθρο 28.
- Απόλυση από τον αστυνομικό σταθμό. Άρθρο 29.
- Συνέπειες μη εφαρμογής διατάξεων. Άρθρο 30.
- Έκδοση αστυνομικών διαταγών. Άρθρο 31.
- Δυνατότητα παραπομπής παιδιού σε Πρόγραμμα Αποδικαστικοποίησης αντί ποινικής δίωξης. Άρθρο
32. Εξουσίες Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Άρθρο 33.
- Παρατήρηση από τον Διευθυντή. Άρθρο 34.
- Ορισμός επιμελητή και εφαρμογή Προγράμματος Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 35.
- Μελέτη για την ένταξη παιδιού σε Πρόγραμμα Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 36.
- Απόφαση για ένταξη παιδιού σε Πρόγραμμα Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 37.
- Απόφαση για μη ένταξη παιδιού σε Πρόγραμμα Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 38.
- Περιεχόμενο Προγράμματος Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 39.
- Επιβολή Προειδοποιήσεων. Άρθρο 40.
- Απολογία και αποζημίωση στο θύμα. Άρθρο 41.
- Εποπτεία παιδιού που εντάχθηκε σε Πρόγραμμα Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 42.
- Επίπεδο εποπτείας. Άρθρο 43.
- Εισήγηση για σύγκληση Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 44.
- Απόφαση για σύγκληση Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 45.
- Σύνθεση, σύγκληση και λειτουργία του Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 46.

Χρονικά πλαίσια εντός των οποίων συγκαλείται Συμβούλιο Παιδιού. Άρθρο 47.

Αρμοδιότητες Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 48.

Απόψεις προσώπων που δεν παρίστανται στο Συμβούλιο Παιδιού. Άρθρο 49.

Διαδικασία στο Συμβούλιο Παιδιού. Άρθρο 50.

Περίοδος και επίπεδο εποπτείας. Άρθρο 51.

Σχέδιο δράσης για το παιδί. Άρθρο 52.

Διαφωνία επί του σχεδίου δράσης και δικαίωμα ένστασης στον Διευθυντή. Άρθρο 53.

Διαβίβαση σχεδίου δράσης στον Διευθυντή. Άρθρο 54.

Επαναξιολόγηση της περιόδου ή του επιπέδου εποπτείας. Άρθρο 55.

Διοικητική υποστήριξη. Άρθρο 56.

Δυνατότητα προσαγωγής μαρτυρίας σε δικαστική διαδικασία. Άρθρο 57.

Επιτροπή Παρακολούθησης Προγραμμάτων Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 58.

Αρμοδιότητες και καθήκοντα της Επιτροπής Παρακολούθησης Προγραμμάτων Αποδικαστικοποίησης. Άρθρο 59.

Υποχρέωση διασφάλισης κατάλληλης εκπαίδευσης. Άρθρο 60.

Άσκηση βίας εναντίον παιδιού κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 61.

Πειθαρχική ευθύνη για παραβίαση των διατάξεων του παρόντος Μέρους. Άρθρο 62.

Ερμηνεία για τους σκοπούς του Μέρους IV. Άρθρο 63.

Εγκαθίδρυση και συγκρότηση Δικαστηρίου Παιδιών. Άρθρο 64.

Δικαιοδοσία και αρμοδιότητα Δικαστηρίου Παιδιών. Άρθρο 65.

Δικαιοδοσία και αρμοδιότητα Επαρχιακού Δικαστηρίου και Κακουργοδικείου για συγκατηγορούμενους. Άρθρο 66.

Τόπος και χρόνος συνεδριάσεων Δικαστηρίου Παιδιών. Άρθρο 67.

Υποχρεώσεις δικαστηρίων άλλης δικαιοδοσίας σε σχέση με παιδιά. Άρθρο 68.

Εκπαίδευση Δικαστών Παιδιών. Άρθρο 69.

Επιτηρητές δοκιμασίας. Άρθρο 70.

Ποινική δίωξη παιδιού σε σύγκρουση με τον νόμο. Άρθρο 71.

Παραπομπή του παιδιού από το Δικαστήριο στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ή/και σε Συμβούλιο Παιδιού. Άρθρο 72.

Διάταγμα για σύγκληση Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 73.

Σύγκληση Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 74.

Σχέδιο δράσης. Άρθρο 75.

Κατάθεση σχεδίου δράσης στο Δικαστήριο Παιδιών. Άρθρο 76.

Εξουσίες του Δικαστηρίου μετά την έκθεση του κηδεμονευτικού λειτουργού. Άρθρο 77.

Μη συμμόρφωση παιδιού με το σχέδιο δράσης. Άρθρο 78.

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης παιδιού με το σχέδιο δράσης. Άρθρο 79.

Εφαρμογή διατάξεων αναφορικά με Συμβούλιο Παιδιού. Άρθρο 80.

Διαδικασίες Συμβουλίου Παιδιού. Άρθρο 81.

Διοικητικές υπηρεσίες σε Συμβούλιο Παιδιού. Άρθρο 82.

Προφυλάκιση παιδιού ως έσχατο μέτρο και εναλλακτικά περιοριστικά μέτρα. Άρθρο 83.

Επιβολή όρων αντί προφυλάκισης. Άρθρο 84.

Μεταφορά παιδιού από και προς το δικαστήριο. Άρθρο 85.

Πρόσωπα που δικαιούνται να παρίστανται σε διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου. Άρθρο 86.
Ερμηνεία για σκοπούς του Μέρους V. Άρθρο 87.
Ποινές και μέτρα που δύναται να επιβάλει το Δικαστήριο Παιδιών. Άρθρο 88.
Έκθεση του κηδεμονευτικού λειτουργού. Άρθρο 89.
Προσωρινός περιορισμός σε χώρο κράτησης παιδιών. Άρθρο 90.
Πρόσβαση στην έκθεση κηδεμονευτικού λειτουργού. Άρθρο 91.
Προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων επί έκθεσης. Άρθρο 92.
Εξουσίες του Δικαστηρίου με την παραλαβή της έκθεσης του κηδεμονευτικού λειτουργού. Άρθρο 93.
Περιεχόμενο έκθεσης κηδεμονευτικού λειτουργού. Άρθρο 94.
Αποτελέσματα μέτρων και ποινών που επιβάλλονται από το Δικαστήριο δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Μέρους. Άρθρο 95.
Διάταγμα αναστολής ποινής υπό όρους. Άρθρο 96.
Διάταγμα καταβολής εξόδων ή/και αποζημίωσης. Άρθρο 97.
Διάταγμα αποζημίωσης από ασκούντα γονική μέριμνα. Άρθρο 98.
Παράλειψη παιδιού να καταβάλει πρόστιμο, έξοδα ή αποζημίωση. Άρθρο 99.
Διάταγμα γονικής επιτήρησης. Άρθρο 100.
Μη συμμόρφωση με διάταγμα γονικής επιτήρησης. Άρθρο 101.
Διάταγμα κοινοτικής επιτήρησης. Άρθρο 102.
Γενικές προϋποθέσεις έκδοσης διατάγματος κοινοτικής επιτήρησης. Άρθρο 103.
Περιεχόμενο και άλλα θέματα σε σχέση με διάταγμα κοινοτικής επιτήρησης. Άρθρο 104.
Όροι που τίθενται σε διάταγμα κοινοτικής επιτήρησης. Άρθρο 105.
Εξουσία του Δικαστηρίου να τροποποιεί ή ακυρώνει διάταγμα κοινοτικής επιτήρησης. Άρθρο 106.
Διάταγμα κοινοτικής εργασίας. Άρθρο 107.
Διάταγμα Κέντρου Ημέρας. Άρθρο 108.
Διάταγμα επιτήρησης από επιτηρητή δοκιμασίας. Άρθρο 109.
Διάταγμα επιτήρησης, πρόγραμμα εκπαίδευσης ή δραστηριοτήτων. Άρθρο 110.
Διάταγμα επιτήρησης σε εντατική εποπτεία. Άρθρο 111.
Διαμονή σε ξενώνα ή σε κέντρο θεραπείας ουσιοεξάρτησης. Άρθρο 112.
Μη συμμόρφωση με διάταγμα επιτήρησης. Άρθρο 113.
Διάταγμα συμβούλου, οικογενειακή υποστήριξη. Άρθρο 114.
Διάταγμα περιορισμού ελευθερίας διακίνησης. Άρθρο 115.
Μη συμμόρφωση με διάταγμα περιορισμού ελεύθερης διακίνησης. Άρθρο 116.
Διάταγμα επιτήρησης και περιορισμού της ελευθερίας διακίνησης. Άρθρο 117.
Ερμηνεία για σκοπούς του Μέρους VI. Άρθρο 118.
Διάταγμα κράτησης παιδιού. Άρθρο 119.
Διαδικασία πριν από την επιβολή ποινής κράτησης. Άρθρο 120.
Αναστολή ποινής κράτησης. Άρθρο 121.
Καταδίκη για άλλο αδίκημα κατά τη διάρκεια αναστολής ποινής κράτησης. Άρθρο 122.
Βασικές αρχές κράτησης παιδιών. Άρθρο 123.
Αρμοδιότητες Υπουργού σε σχέση με θέματα κράτησης παιδιών. Άρθρο 124.
Συμβούλιο Χώρων Κράτησης Παιδιών. Άρθρο 125.
Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 126.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 127.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 127 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021». Είναι πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε κατηγορούμενος σε ιδιωτική ποινική διαδικασία να αποκτά πρόσβαση σε έγγραφα και/ή μαρτυρικό υλικό το οποίο κατέχει ο κατηγορος, καθώς και στη σύνοψη της μαρτυρίας οποιουδήποτε μάρτυρα κατηγορίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Δημητρίου	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τέσσερις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 17 Φεβρουαρίου, 10 Μαρτίου και 2 Απριλίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν και τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Ανδρέας Πασιουρτίδης.

Σημειώνεται ότι για λόγους που προκύπτουν από τους σκοπούς της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας συζήτησης σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον Κανονισμό της Βουλής, ενόψει της διάλυσης της Βουλής για τη διεξαγωγή βουλευτικών εκλογών, κρίθηκε σκόπιμη η κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση της εν λόγω πρότασης νόμου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης, όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπιυχθεί.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε, είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε κατηγορούμενος σε ιδιωτική ποινική διαδικασία να αποκτά πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία κατέχει ο κατηγορός, όπως ισχύει στις υπόλοιπες ποινικές διαδικασίες.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των κατηγορουμένων σε όλες τις ποινικές διαδικασίες, καθώς όσο για τους κατηγορουμένους σε ιδιωτικές ποινικές υποθέσεις όσο και για τους κατηγορουμένους σε ποινικές υποθέσεις οι οποίες προωθούνται στο δικαστήριο από την αρμόδια αρχή του κράτους ως κατηγορούσα αρχή, οι προβλεπόμενες ποινές, σε περίπτωση καταδίκης, είναι οι ίδιες.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, αναλύοντας περαιτέρω τους σκοπούς της στην επιτροπή, ανέφερε ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται όπως το δικαίωμα λήψης των σχετικών καταθέσεων και του μαρτυρικού υλικού σε ποινική δίκη επεκταθεί και σε κατηγορούμενο σε ιδιωτική ποινική υπόθεση, ώστε να δύναται να ετοιμάσει την υπεράσπισή του, επισημαίνοντας ότι η ρύθμιση αυτή είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των άρθρων 12 και 30 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι το δικαίωμα ιδιωτικής ποινικής δίωξης προέρχεται από το κοινοδικαίο και συνεπώς οι σχετικές με την άσκηση του αρχές αναπτύχθηκαν νομολογιακά, όχι νομοθετικά, και εξέφρασε την άποψη ότι η προσθήκη ενός άρθρου στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο το οποίο να ρυθμίζει αποσπασματικά μία μόνο πτυχή της διαδικασίας της ιδιωτικής ποινικής δίωξης που αφορά την πρόσβαση σε έγγραφα ή/και μαρτυρικό υλικό θα προκαλέσει προβλήματα και επιπλοκές στην ποινική διαδικασία. Συναφώς, ανέφερε ότι σε συνοπτικές δίκες δεν απαιτείται να υποβληθεί ονομαστικός κατάλογος μαρτύρων, καθώς η υποχρέωση αυτή υπάρχει μόνο σε δίκη ενώπιον κακουργιοδικείου, ενώ υπέδειξε ότι το θέμα της ιδιωτικής ποινικής δίωξης ενδείκνυται να τύχει συνολικής νομοθετικής ρύθμισης, αφού προηγουμένως μελετηθούν και εξεταστούν σε βάθος όλες οι σχετικοί παράμετροί του.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς της πρότασης νόμου τονίζοντας ότι ο κατηγορούμενος σε ιδιωτική ποινική δίωξη πρέπει να απολαύει των ίδιων δικαιωμάτων τα οποία απολαύει και οποιοσδήποτε άλλος κατηγορούμενος σε ποινική δίωξη, καθώς και ότι η αποκάλυψη των εγγράφων του παραπονουμένου αποτελεί βασικό δικαίωμα του κατηγορουμένου σε ιδιωτική ποινική δίωξη και ως εκ τούτου επιβάλλεται η νομοθετική κατοχύρωσή του. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον πιο πάνω εκπρόσωπο, η διάταξη βάσει της οποίας σε συνοπτικές δίκες δεν υποβάλλεται ονομαστικός κατάλογος των μαρτύρων είναι αναχρονιστική.

Κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου ο εισηγητής της αναφέρθηκε επίσης σε ενδιάμεση απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Ποινική Υπόθεση Αρ. 4263/2019), με την οποία συμφώνησε το Ανώτατο

Δικαστήριο στην πρωτοβάθμια δικαιοδοσία του (Πολιτική Αίτηση Αρ. 171/2019), σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο αρνήθηκε την έκδοση διατάγματος παραχώρησης μαρτυρικού υλικού σε κατηγορούμενο ποινικής ιδιωτικής υπόθεσης, κρίνοντας ότι στην περίπτωση της ιδιωτικής ποινικής υπόθεσης δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου που προβλέπουν την παραχώρηση τέτοιου υλικού. Συναφώς, ο εισηγητής της πρότασης νόμου επισήμανε ότι δεν υπάρχει νομοθετική πρόβλεψη στην περίπτωση ιδιωτικής ποινικής υπόθεσης ως προς το δικαίωμα πρόσβασης του κατηγορουμένου στο μαρτυρικό υλικό που κατέχει ο ιδιώτης κατήγορος.

Αναφορικά με την πιο πάνω δικαστική απόφαση, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, μέσω επιστολής της προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η εν λόγω απόφαση ακολούθως εξετάστηκε κατ' έφεση από το Ανώτατο Δικαστήριο (Πολιτική Έφεση Αρ. 373/2019) και ανατράπηκε, αφού το Ανώτατο Δικαστήριο με απόφασή του, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2021, έδωσε άδεια για καταχώριση προνομιακού εντάλματος, χωρίς όμως να υπεισέλθει στην ουσία του ζητήματος. Συνεπώς, σύμφωνα με τις πιο πάνω εκπροσώπους, δεν είναι ακόμα γνωστή η τελική και δεσμευτική θέση του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί του ζητήματος και ως εκ τούτου θα ήταν ορθό να αναμένεται η θέση αυτή, προτού προχωρήσει η προτεινόμενη ρύθμιση της πρότασης νόμου.

Σε σχέση με το ίδιο ζήτημα ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, καθώς και ο εισηγητής της πρότασης νόμου επισήμαναν ότι στην απόφασή του το Ανώτατο Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε κατά πόσο το άρθρο 7 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου εφαρμόζεται σε ποινικές υποθέσεις στις οποίες ο κατήγορος είναι ιδιώτης, αλλά ανέτρεψε την απόφαση μη παραχώρησης σχετικής άδειας για καταχώριση αίτησης με κλήση για την έκδοση προνομιακών ενταλμάτων και ως εκ τούτου δεν υπεισλήθε στην ουσία του ζητήματος, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου υπέβαλε τόσο προφορικά όσο και γραπτώς εισηγήσεις για τροποποίηση των προνοιών της πρότασης νόμου. Συναφώς, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω εισηγήσεις, επέφερε στο κείμενο της πρότασης νόμου αριθμό τροποποιήσεων, οι οποίες συνοψίζονται στα πιο κάτω:

1. Εισαγωγή ερμηνευτικής διάταξης σύμφωνα με την οποία ο όρος «πρόσβαση» σημαίνει τη λήψη αντιγράφων ή/και φωτοαντιγράφων των εγγράφων του μαρτυρικού υλικού, των γραπτών δηλώσεων και των συνόψεων μαρτυρίας που έχει στην κατοχή του ο κατήγορος.
2. Παροχή δυνατότητας στον δικηγόρο του κατηγορουμένου να αιτηθεί, όπως θα δύναται και ο κατηγορούμενος, γραπτώς πρόσβαση στα έγγραφα και/ή μαρτυρικό υλικό που κατέχει ο κατήγορος και υποβολή σύνοψης μαρτυρίας οποιουδήποτε μάρτυρα κατηγορίας.
3. Καθορισμός χρονικής περιόδου είκοσι μίας (21) ημερών εντός της οποίας θα παραχωρείται δωρεάν πρόσβαση.
4. Συμπερίληψη στα έγγραφα στα οποία θα έχει πρόσβαση ο κατηγορούμενος μαρτυρικού υλικού, περιλαμβανομένου ονομαστικού καταλόγου μαρτύρων κατηγορίας και γραπτής δήλωσης εκάστου παραπνοούμενου προσώπου, στην οποία καταγράφεται η μαρτυρία του επί όλων των γεγονότων της υπόθεσης, καθώς και σύνοψης της μαρτυρίας οποιουδήποτε άλλου μάρτυρα κατηγορίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Πασιουρτίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός πού τον κ. Πασιουρτίδη, που καθηκόντως θέλει να μιλήσει για την πρόταση νόμου του, υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πασιουρτίδη, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η πρόταση έρχεται να καλύψει ένα κενό που υπάρχει σήμερα στην ποινική δικονομία, το οποίο κενό έγκειται στο εξής: Σήμερα ο κατηγορούμενος σε ιδιωτική ποινική υπόθεση, σε υπόθεση δηλαδή που ο κατηγορος είναι ιδιώτης και όχι το κράτος, δε δικαιούται να έχει πρόσβαση στο μαρτυρικό υλικό, ούτως ώστε να προετοιμάσει την υπεράσπισή του στο δικαστήριο. Το παράδοξο είναι ότι οι ποινές τις οποίες αντιμετωπίζει είναι ακριβώς οι ίδιες με όλες τις υπόλοιπες ποινικές υποθέσεις. Άρα, αυτό το κενό έρχεται να καλύψει αυτή η πρόταση. Η ρύθμιση αυτή, πρέπει να πούμε, είναι σύμφωνη με τα άρθρα 12 και 30 του συντάγματός μας, το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ και το άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 7Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021». Είναι πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε υπό συγκεκριμένες περιστάσεις ως πραγματικός δικαιούχος νομικού προσώπου να λογίζεται το φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους αντί της θέσης του ανώτερου διοικητικού στελέχους, όπως προβλέπεται σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε εκ μέρους της επιτροπής, σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 10 Μαρτίου και στις 2 Απριλίου 2021. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν και τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Ανδρέας Πασιουρτίδης.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή μελέτησε κατά προτεραιότητα την υπό αναφορά πρόταση νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ώστε, σε περίπτωση που εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα για τον προσδιορισμό φυσικού προσώπου που έχει το τελικό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τον τελικό έλεγχο νομικού προσώπου, ώστε να χαρακτηριστεί «πραγματικός δικαιούχος», όπως προβλέπεται στην ισχύουσα ερμηνευτική διάταξη για τον εν λόγω όρο, ή υπάρχει αμφιβολία ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε κατά τον τρόπο αυτό είναι ο πραγματικός δικαιούχος, να λογίζεται ως πραγματικός δικαιούχος το φυσικό πρόσωπο που κατέχει θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους, αντί ανώτερου διοικητικού στελέχους, όπως προβλέπεται στην ισχύουσα διάταξη.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τους σκοπούς της πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 16 και 17 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Προσόν της Ελληνικής Γλώσσας σε Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) Νόμος του 2019», αντίστοιχα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μάλιστα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Θα ζητήσουμε αναβολή γι' αυτά τα δύο θέματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη αναβολή;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...για δεκαπέντε μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε αντίρρηση, συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Επειδή τη ζητά ο κ. Λεωνίδου, καμία ένσταση!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα υπ' αριθμόν 16 και 17 αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων - Θέση Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021».

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού [Συνδυασμένες Κλίμακες Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱ⁾].

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων - Θέση Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, που αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2021.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 51(ζ) του περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού [Συνδυασμένες Κλίμακες Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱ⁾].

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στον προϋπολογισμό του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων για το έτος 2020 εγκρίθηκε η δημιουργία μίας νέας θέσης Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού και ο καταρτισμός του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας κρίθηκε αναγκαίος, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση της θέσης αυτής.

Στα προβλεπόμενα στο υπό έγκριση σχέδιο υπηρεσίας καθήκοντα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η εκτέλεση λογιστικών καθήκοντων, η τήρηση λογιστικών καταστάσεων και η άσκηση εποπτείας και ελέγχου σε δημόσια έσοδα και δαπάνες και στα απαιτούμενα προσόντα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η κατοχή απολυτηρίου αναγνωρισμένης σχολής μέσης εκπαίδευσης, η επιτυχία στην ανώτερη εξέταση στη Λογιστική του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου ή σε οποιαδήποτε άλλη εξέταση εγκριθεί ως ισότιμη από τον Υπουργό Οικονομικών, καθώς και η πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας και η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων σε συνεργασία με το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων. Με βάση τα ίδια στοιχεία, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, όπως και οι συντεχνίες του προσωπικού του εν λόγω συμβουλίου συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 2021, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα πιλοφορείται «Οι περί της Νομικής Υπηρεσίας - Θέση Δημόσιου Κατήγορου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021».

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Δημόσιου Κατήγορου, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού (Συνδυασμένες Κλίμακες Α8-Α10-Α11).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί της Νομικής Υπηρεσίας - Θέση Δημόσιου Κατήγορου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, που αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2021.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Δημόσιου Κατήγορου, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού (Συνδυασμένες Κλίμακες Α8-Α10-Α11).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Δημόσιου Κατήγορου για τη Νομική Υπηρεσία κρίθηκε αναγκαία ύστερα από σύσταση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για την τροποποίηση ορισμένων αναχρονιστικών προνοιών του, καθώς και άλλων γενικών και ασαφών προνοιών του οι οποίες επιτρέπουν ποικίλες ερμηνείες, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται το έργο της εν λόγω επιτροπής.

Ειδικότερα, με βάση τα ίδια στοιχεία, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν αφενός την αντικατάσταση του απαιτούμενου προσόντος της καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας με το προσόν της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής ή της Γαλλικής ή της Γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με τη γενική πολιτική που ακολουθείται τα τελευταία χρόνια, η οποία επικυρώθηκε με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 65.428, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2007, και αφετέρου την τροποποίηση της αντισυνταγματικής πρόνοιας που προέβλεπε ότι αποτελεί πλεονέκτημα σχετική με τα καθήκοντα πείρα που αποκτήθηκε υπό την ιδιότητα δημόσιου κατήγορου, ώστε η εν λόγω πείρα να μην προαπαιτεί υπηρεσία στη δημόσια υπηρεσία, αφού τέτοιο προαπαιτούμενο κρίθηκε ότι αντιβαίνει την αρχή της ισότητας.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 2021, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε τώρα να ψηφίσουμε τους κανονισμούς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα τιλοφορείται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Προϊσταμένου Τομέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021».

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Προϊσταμένου Τομέα [Κλίμακα Α14⁽ⁱⁱ⁾], ώστε η θέση αυτή να καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Προϊσταμένου Τομέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, που αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2021.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19(3) και 192 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Προϊσταμένου Τομέα [Κλίμακα Α14⁽ⁱⁱ⁾], ώστε η θέση αυτή να καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η τροποποίηση του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας κρίθηκε αναγκαία, ώστε η θέση Προϊσταμένου Τομέα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) να μετατραπεί από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, κατ' εφαρμογή της γενικής ακολουθούμενης πολιτικής και πρακτικής που έχει καθιερωθεί στη δημόσια υπηρεσία κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της επίσημης και της συνδικαλιστικής πλευράς, σύμφωνα με την οποία, στις περιπτώσεις που δημιουργείται για πρώτη φορά θέση στη μισθοδοτική Κλίμακα Α14⁽ⁱⁱ⁾, η εν λόγω θέση για την πρώτη διαδικασία πλήρωσής της καθορίζεται ως θέση προαγωγής και στη συνέχεια με νέο σχέδιο υπηρεσίας μετατρέπεται σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Ειδικότερα, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, η θέση Προϊσταμένου Τομέα στο ΧΑΚ δημιουργήθηκε για πρώτη φορά με τον προϋπολογισμό του εν λόγω οργανισμού για το έτος 2011 ως θέση προαγωγής και, σύμφωνα με την πιο πάνω αναφερόμενη πολιτική, η θέση θα μετατρέπεται σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής με τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου του ΧΑΚ, η οποία είχε κοινοποιηθεί με επιστολή του ημερομηνίας 20 Μαΐου 2011. Ωστόσο, σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν το προσχέδιο του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας κοινοποιήθηκε στο ΧΑΚ, το συμβούλιό του και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις διαφώνησαν με τη σκοπούμενη τροποποίηση και αιτήθηκαν όπως με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας πληρωθεί ακόμα μία από τις δύο κενές θέσεις που περιλαμβάνονταν στον προϋπολογισμό του ΧΑΚ, αίτημα το οποίο δεν έγινε αποδεκτό, αφού τέτοια ρύθμιση δε συνάδει με την πιο πάνω αναφερόμενη πολιτική και ενδέχεται να προκαλέσει αντίδραση από ανάλογες κατηγορίες υπαλλήλων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, λόγω της μετατροπής της θέσης σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας προσαρμόζονται συνακόλουθα τα απαιτούμενα προσόντα της θέσης, ώστε να απαιτείται η κατοχή πανεπιστημιακού διπλώματος και δεκαετούς πείρας σχετικής με τις αρμοδιότητες του ΧΑΚ, κατ' αναλογία αντίστοιχης ρύθμισης σε σχέδια υπηρεσίας του ίδιου επιπέδου στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Νοεμβρίου 2019 και 17 Μαρτίου 2021, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μια ψήφους υπέρ, πέντε ψήφους εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Συγγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει δικαιολόγηση ψήφου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ευσταθίου, παρακαλώ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Πρόκειται για κλίμακα Α14, από τις πιο υψηλές στη δημόσια υπηρεσία. Το προσόν της ελληνικής γλώσσας το οποίο απαιτείται είναι πολύ χαμηλό, προσομοιάζει με το προσόν της ελληνικής γλώσσας που απαιτείται για πρωτοδιόριστους στην κλίμακα Α5, και βεβαίως γίνεται συλλήβδην και πάλι, όπως συνηθίζεται στη δημόσια υπηρεσία, η ισοπεδωτική απαίτηση της ελληνικής γλώσσας, όπως ακριβώς οι ξένες γλώσσες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και ο κ. Περδίκης θέλει αιτιολόγηση ψήφου και ο κ. Χρίστου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιτιολόγηση ψήφου, μάλιστα.

Ορίστε, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή έν' διαφορετική η δική μας η ψήφος. Η άρνηση η δική μας προκύπτει από το γεγονός ότι μας προκαλεί ιδιαίτερα αλγινή εντύπωση, για έναν οργανισμό που για -δεκαπέντε χρόνια;- δεκαπέντε χρόνια νομίζω -παραπάνω ίσως- οι εκάστοτε κυβερνήσεις λεν ότι θα πρέπει να κλείσει -και συμφωνούν όλα τα πολιτικά κόμματα ότι πρέπει να κλείσει, ίσως είναι ο μόνος ημικρατικός οργανισμός που θεωρούν όλοι ότι

πρέπει να κλείσει- να ερχόμαστε μετά από δεκαπέντε χρόνια τζιαι να ανοίξουμε θέση, υψηλόβαθμη μάλιστα, Α14, σ' έναν οργανισμό τον οποίο θέλουμε όλοι να κλείσει!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε, ήθελα απλώς να αναφέρω ότι είναι στην ίδια φιλοσοφία με τα όσα είπε ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα πιλοφореύεται «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021». Είναι πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων.

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε στην έννοια του όρου «Ανάπηρος» για σκοπούς του εν λόγω νόμου να εμπίπτει και πρόσωπο το οποίο, με γραπτή αιτιολογημένη απόφαση του δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω νόμου καθιδρυθέντος ιατροσυμβουλίου, κρίνεται ότι κατέστη πλήρως ή μερικώς ανάπηρο συνεπεία μετατραυματικής βλάβης που επήλθε λόγω της συμμετοχής αυτού στον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ της 1^{ης} Απριλίου 1955 και/ή ως αποτέλεσμα των διακοινοτικών ταραχών του 1963-64 ή του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ή της τουρκικής εισβολής της 20^{ης} Ιουλίου 1974.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Μαριέλλα Αριστείδου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ονούφριος Κουλλά

Ρούλα Γεωργιάδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε εκ μέρους της επιτροπής, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και στις 23 Μαρτίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκαταστάσεως Παθόντων (ΠΟΑΠ). Το Υπουργείο Εσωτερικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου, ώστε στην έννοια του όρου «Ανάπηρος» για σκοπούς του εν λόγω νόμου να εμπίπτει και πρόσωπο το οποίο, με γραπτή αιτιολογημένη απόφαση του δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω Νόμου καθιδρυμένου ιατροσυμβουλίου, κρίνεται ότι κατέστη πλήρως ή μερικώς ανάπηρο συνεπεία μετατραυματικής βλάβης που επήλθε λόγω της συμμετοχής αυτού στον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ της 1^{ης} Απριλίου 1955 και/ή ως αποτέλεσμα των διακοινοτικών ταραχών του 1963-64 ή του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ή της τουρκικής εισβολής της 20^{ης} Ιουλίου 1974.

Περαιτέρω, με την ίδια πρόταση νόμου προτείνεται όπως η καταβλητέα από το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων ειδική μηνιαία σύνταξη καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αίτησης σε ειδικό έντυπο, το οποίο θα είναι δυνατό να εξασφαλισθεί από την Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων ύστερα από την ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων εμπίπτει η εξέταση αιτήσεων παθόντων ή/και εξαρτωμένων αυτών οι οποίοι καθίστανται δικαιούχοι της ειδικής μηνιαίας σύνταξης έπειτα από απόφαση ιατροσυμβουλίου, τονίζοντας ότι με την υπό αναφορά πρόταση νόμου θα πληρωθούν υφιστάμενα κενά στην οικεία νομοθεσία επ' ωφελεία των παθόντων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΑΠ δήλωσε ότι οι παθόντες αποτελούν μία κοινωνική ομάδα που υπέστη, αλλά και έδωσε πολλά στην πατρίδα και ως εκ τούτου η πολιτεία οφείλει να έλθει αρωγός. Συναφώς, η ΠΟΑΠ συμφωνεί με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κυρία Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σε πολλές συνεδρίες έχουμε συζητήσει τα θέματα που αφορούν τους παθόντες, που, όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως, είναι οι συνάνθρωποί μας που έχουν δώσει και την αριμείλιά τους γι' αυτό τον τόπο. Και μέσα από τα πολλά προβλήματα που έχουν... Γιατί με την πρόταση νόμου μπορεί να αντιμετωπίσουμε μόνο μία πτυχή, που αφορά τη δυνατότητά τους να αποταθούν ξανά στην Επιτροπή Παθόντων και να διεκδικήσουν, είτε αν έχει επιδεινωθεί ένα τραύμα που είχαν είτε με άλλο τρόπο, να αυξηθεί το ποσοστό αναπηρίας μετά από σαράντα έξι χρόνια που υποφέρουν. Δυστυχώς, όπως είπα, δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα που έχουν. Λύνουμε αυτό το μικρό, έχουμε μπροστά μας όμως και πολλά άλλα, μεταξύ των οποίων είναι και η δυνατότητα να έχουν δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, όπως προνοείται σε διάφορες άλλες νομοθεσίες.

Γι' αυτό ως επιτροπή αποταθήκαμε στην Υπουργό Εργασίας και έχουμε ζητήσει να αυξηθεί το επίδομα που παίρνουν σήμερα οι παθόντες σε ένα ποσοστό που να μπορεί να αντιμετωπίσει τα έξοδα και των εισφορών τους στο ΓΕΣΥ, αλλά και τα έξοδα που καταβάλλουν για τα θέματα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, τα οποία είναι σταθερά και πολλά σε πάρα πολλές περιπτώσεις. Γι' αυτό κάμνουμε την αναφορά εδώ, για να τονίσουμε ξανά την ευθύνη του κράτους απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους και να μην τους ξεχνούμε ούτε στιγμή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Κουκουμά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης, η κ. Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Εντάξει, ο ένας 'πού τους δύο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πρέπει πραγματικά να αναφέρουμε πρώτα απ' όλα και να κακίσουμε μια διαχρονική συμπεριφορά όπου, όσον αφορά τα μετατραυματικά ή τα μεταπολεμικά τραύματα, δε λαμβάνονταν υπόψη οι επιπτώσεις και οι επιδεινώσεις αυτών των περιστατικών, η υγεία αυτών των ανθρώπων.

Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι φέρουν μέσα τους ακόμα σφαίρες ή άλλα αντικείμενα από τον πόλεμο και, όταν κατέφευγαν στα ιατροσυμβούλια, λάμβαναν σε πολλές περιπτώσεις ακόμα και τη συμπεριφορά του χλευασμού.

Πρέπει να το πούμε και πρέπει να το τονίσουμε αυτό και εδώ ήταν ο κύριος λόγος για τον οποίο κρίθηκε αναγκαία η κατάθεση αυτού του νομοθετήματος. Άρα λοιπόν, πολύ ορθά σήμερα δίνουμε μια απάντηση, με βάση την οποία άνθρωποι οι οποίοι έχουν υποστεί έναν τραυματισμό, τόσα χρόνια μετά, ναι, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος που θέλει να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Αριστείδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αριστείδου, μάλιστα.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, και με έχουν καλύψει οι δυο συνάδελφοι.

Η συγκεκριμένη πρόταση νόμου επί της ουσίας δίνει τη δυνατότητα στους παθόντες που αντιμετωπίζουν προβλήματα συνεπεία μετατραυματικής βλάβης να καταστούν δικαιούχοι του συγκεκριμένου επιδόματος.

Επί της ουσίας, αν θέλετε, διορθώνουμε ένα κενό που υπάρχει στην υφιστάμενη νομοθεσία. Από εκεί και έπειτα αυτό που έχω να πω κλείνοντας είναι ότι οφείλουμε, ναι, ως νομοθετική εξουσία, αλλά και ως πολιτεία να στηρίζουμε όλους εκείνους που αγωνίστηκαν, ακριβώς για να έχουμε μια πατρίδα ελεύθερη, που δυστυχώς αυτή τη στιγμή δεν είναι ελεύθερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Αριστείδου.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 7Α. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Είναι πρόταση νόμου των κ. Πανίκου Λεωνίδου και Ζαχαρία Κουλία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Στη Σύσκεψη των Αρχηγών είπαμε ότι γι' αυτό το θέμα, εάν θα μιλήσουμε, θα μιλήσει ένας από κάθε...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν θέλει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλει, βέβαια. Εννοείται, αν θέλει.

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τον σκοπό πρώτα να διαβάσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ένα λεπτό, Αννίτα μου. Διάβασε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα σε δικαιούχους να υποβάλουν αίτηση στην Επιτροπή Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης προς εγγραφή στο σχετικό μητρώο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου «Ο περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Μαριέλλα Αριστείδου

Ζαχαρίας Κουlias

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Ρούλα Γεωργιάδου

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή κατά τη Θ' Βουλευτική Περίοδο από τον τότε βουλευτή κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και μετέπειτα υιοθετήθηκε από τους βουλευτές κ. Πανίκο Λεωνίδου και Ζαχαρία Κουλία της ίδιας κοινοβουλευτικής ομάδας το 2016, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιανουαρίου και στις 2 Μαρτίου 2021.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Επιτροπή Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης και η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα σε δικαιούχα πρόσωπα να υποβάλουν αίτηση προς την Επιτροπή Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης για εγγραφή στο σχετικό μητρώο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε πως συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι κατά την πρώτη συνεδρία της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 2011 κατά τη Θ' Βουλευτική Περίοδο, παρευρέθηκε ο πρόεδρος της Επιτροπής Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης, ο οποίος εξέφρασε τη διαφωνία του με την προτεινόμενη με την πρόταση νόμου ρύθμιση και εισηγήθηκε ανάμεσα σε άλλα την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης να εξετάσει τις αιτήσεις που έχουν ληφθεί μετά την 31^η Αυγούστου 2006 μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης της εν λόγω τροποποίησης που εισηγούνται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, εισηγήθηκε όπως η επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων αναλάβει να προωθήσει προς την κυβέρνηση την έγκριση του αιτήματος της επιτροπής που εκπροσωπεί για παραχώρηση Επιδόματος Μαχητού της Αντίστασης σε όσα μέλη του μητρώου δεν έτυχαν οποιουδήποτε οικονομικού ευεργετήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου, ο κ. Λεωνίδου. Άλλος; Η κ. Κουκουμά. Άλλος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα ετοιμάσω κατάλογο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα τρεις ως τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, αυτοί οι τρεις να σημειωθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και εγώ τελευταίος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Ευσταθίου, ο κ. Λεωνίδου, η κ. Κουκουμά και τελευταίος ο κ. Τορναρίτης.

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει; Έθθα δώκω τον λόγο σε άλλους, συνάδελφοι. Αυτοί οι τέσσερις θα μιλήσουν.

Λοιπόν, πρώτος έχει τον λόγο ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Λεωνίδου, μετά η κ. Κουκουμά και μετά ο κ. Τορναρίτης.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι και σύντομος, γιατί το ζήτημα αυτό δεν προσφέρεται ούτε για επικοινωνιακούς λόγους ούτε για προσκόμιση κομματικών οφελών. Σε συνέχεια αυτών των οποίων έχουν λεχθεί προηγουμένως για το

προηγούμενο ζήτημα, είναι γεγονός ότι αυτό το κράτος επέδειξε μια πρωτοφανή αναληψία έναντι των θυμάτων και του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής, και κυρίως βεβαίως έναντι και των ηρώων και αγωνιστών του εθνικοαπελευθερωτικού μας αγώνα. Και, βεβαίως, την ίδια ατολμία επέδειξε και όσον αφορά τους μαχητές υπέρ της νομιμότητας το 1963-1964. Επέδειξε μια πρωτοφανή ατολμία, γιατί ουδέποτε οι άνθρωποι αυτοί και όσοι φονεύθηκαν θεωρήθηκαν, πολλοί απ' αυτούς, ήρωες για ακατανόητους λόγους πολιτικής συμπεριφοράς.

Ο λόγος για τον οποίο γίνεται η σημερινή μας παρέμβαση είναι κυρίως ο εξής: Πριν από τρεις μέρες κηδεύσαμε έναν πραγματικό αγωνιστή της Δημοκρατίας, τον Άντρο Φιλιππίδη, ο οποίος μαζί με τον αδελφό του Δημήτρη Φιλιππίδη και μερικούς άλλους εκλεκτούς συναγωνιστές του πραγματικά έστησαν αντίσταση στο Καϊμακλί και στην Αρχιεπισκοπή. Πολλοί απ' αυτούς τραυματίστηκαν και κανένας απ' αυτούς δε διεκδίκησε οτιδήποτε.

Ο Άντρος ο Φιλιππίδης είχε την τιμή να οριστεί από τον Πρόεδρο Τάσσο Παπαδόπουλο ως ο επικεφαλής αυτού του αρχείου, για την τήρηση του αρχείου και μητρώου των αγωνιστών της αντίστασης. Σεμνός όπως πάντα, όπως σεμνοί είναι όλοι οι αγωνιστές και του '55-'59, του '63-'64, του '74.

Και κάνουμε και την εξής τραγική επισήμανση: Κατανώ και την πρόταση του κ. Λεωνίδου -και συμφωνώ μαζί της- αλλά, αν όλοι αυτοί που εμφανίζονται σήμερα αντιστασιακοί ελάμβαναν έστω λεκτικώς μέρος στην αντίσταση, οι πραξικοπηματίες δε θα άντεχαν ούτε τριάντα λεπτά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η κυπριακή πολιτεία, κύριε Πρόεδρε, κάποια στιγμή, θέλοντας να τιμήσει τους αγωνιστές της αντίστασης ενάντια στο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου του 1974, με νομοθεσία ίδρυσε μία επιτροπή η οποία είχε την ευθύνη για τη δημιουργία ενός μητρώου με τα πρόσωπα τα οποία είχαν λάβει μέρος στην αντίσταση. Από αυτή τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε, που είχε γίνει τότε, ο πρώην συνάδελφός μας βουλευτής κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου είχε γράψει εκείνη την περίοδο αυτό το θέμα, με στόχο να αρθούν παράπονα, παρεξηγήσεις ή αδικίες ακόμα για πρόσωπα τα οποία πίστευαν ότι είχαν λάβει μέρος στην αντίσταση, αλλά για κάποιους λόγους δεν πρόλαβαν, δεν το αντιλήφθηκαν και δεν υπέβαλαν τις σχετικές αιτήσεις.

Θέλοντας λοιπόν ο συνάδελφος τότε να καλύψει αυτό το κενό, κατέθεσε αυτή τη συγκεκριμένη πρόταση, την οποία υιοθετήσαμε από κοινού με τον συνάδελφο τον Ζαχαρία τον Κουλία. Και προς πίστη σας, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να το τονίσω, έχετε θέσει στην ημερήσια διάταξη αυτή την πρόταση νόμου, η οποία παρέμεινε από τότε στα συρτάρια της Βουλής. Και σας ευχαριστώ εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ιδιαίτερα.

Εμείς δεν επιδιώκουμε ούτε να λαϊκίσουμε ούτε να εκμεταλλευτούμε την προσφορά του οποιουδήποτε. Απλώς υιοθετούμε ένα αίτημα μιας ομάδας ανθρώπων οι οποίοι τότε ένιωθαν αδικημένοι και συνεχίζουν να είναι αδικημένοι μέχρι σήμερα. Με την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου θα τους παράσχουμε για περίοδο έξι μηνών το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση.

Δε σημαίνει ότι, όποιος θα κάνει αίτηση, η επιτροπή έχει και υποχρέωση να αποδεχτεί το αίτημα. Αυτό θα κριθεί με βάση τις προϋποθέσεις και τους όρους που έχει θέσει και η νομοθεσία και οι κανονισμοί, αλλά και η ίδια η επιτροπή. Γι' αυτό παρακαλώ θερμά, κύριε Πρόεδρε, όλους τους συναδέλφους να υιοθετήσουν αυτή την πρόταση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι σημαντική η τροποποίηση αυτή, γιατί θα δώσει τη δυνατότητα σε όσους είτε εκ παραδρομής είτε από σεμνότητα τότε δεν είχαν προχωρήσει να υποβάλουν αίτηση και να εγγραφούν σε αυτό το μητρώο. Και σήμερα, με την τροποποίηση, δε σημαίνει ότι ανοίγει διάπλατα η πόρτα για όποιον θέλει και για όποιον ρητορικά ήταν αντιστασιακός. Υπάρχουν διαδικασίες και είμαι σίγουρη ότι θα εφαρμοστούν και θα διαφανούν ακριβώς και θα εγκριθούν όσοι θα έπρεπε να είναι μέλη σε αυτό το αρχείο.

Για μας όμως είναι σημαντικό -και ήθελα να κάμω αναφορά κι εγώ- ότι χτες στη Λάρνακα κηδεύσαμε τον Στέλιο τον Βασιλείου, τραυματία του πραξικοπήματος στη μάχη της Ακρόπολης, όπου σκοτώθηκαν οι τέσσερις Αι-Γιανήτες. Ο Στέλιος τραυματίστηκε και κατάφερε να επιβιώσει.

Αυτό που θα πρέπει να θίξουμε όμως αυτή τη στιγμή είναι και το γεγονός ότι αυτή η κυβέρνηση, παρ' όλο που έχει παραχωρήσει το τιμητικό επίδομα στους παθόντες, στους αιχμαλώτους, σε όσους είχαν υπηρετήσει πέραν των είκοσι τεσσάρων μηνών το 1974 και μετά, σ' αυτούς που αντιστάθηκαν στο πραξικόπημα δεν το έχει αναγνωρίσει και δεν το έχει παραχωρήσει. Αυτά τα ψίχουλα του τιμητικού επιδόματος δε δόθηκαν σε αυτούς τους ανθρώπους που είτε είναι τραυματίες είτε με άλλον τρόπο έχουν επηρεαστεί. Και δε θα επαναλάβω το κατά πόσο είναι άξιον απορίας το ότι αυτή η κυβέρνηση δεν ήθελε ούτε αυτό να το δώσει σ' αυτούς που αντιστάθηκαν. Αυτή η κυβέρνηση, αυτός ο Πρόεδρος, αυτό το κόμμα δεν έδωσαν ούτε τα ψίχουλα του τιμητικού επιδόματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σεβόμαστε πραγματικά και τιμούμε όσους υπερασπίστηκαν την Κυπριακή Δημοκρατία και δεν το λέμε στα λόγια, το αποδείξαμε στην πράξη, ψηφίζοντας την κεντρική νομοθεσία που αφορούσε στο συγκεκριμένο μητρώο.

Πρέπει να σας πω, να σας αποκαλύψω, ότι κάναμε έτσι μια μεγάλη συζήτηση στην κοινοβουλευτική μας ομάδα κατά πόσο πρέπει ή όχι να υπερψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση του καλού συναδέλφου και καταλήξαμε τελικά στο συμπέρασμα ότι δεν πρέπει εμείς να δώσουμε ψήφο εμπιστοσύνης στη συγκεκριμένη πρόταση. Ουσιαστικά γι' αυτά που είπε ο αγαπητός συνάδελφος ο κ. Ευσταθίου, αλλά τζιαι ο κ. Σιζόπουλος το πρωί, κύριε Πρόεδρε, ενώπιόν σας στη Σύσκεψη των Αρχηγών, σαράντα επτά χρόνια μετά το μεγάλο έγκλημα κατά της Κύπρου, αν όλοι τούτοι που εδήλωσαν ή δηλώνουν αντιστασιακοί εφάρμοζαν στην πράξη την αντίσταση, δε θα υπήρχε τελικά, δε θα κυριαρχούσε το πραξικόπημα, ίσως.

Άρα, λέγοντας τούτα, εμείς, τιμώντας τη μνήμη όσων υπερασπίστηκαν, το λέω ξανά, τη Δημοκρατία, δε δίνουμε το δικαίωμα να ανοιχτούν ξανά κατάλογοι, γιατί... Ξέρετε τζιαι κάτι άλλο; Τελικά, αυτοί που πραγματικά αγωνίστηκαν και που οφείλουμε όλοι να τιμούμε... Όταν προστίθενται πολλά άτομα και πολλές φορές -τζιαι το ξέρουμε όλοι, αγαπητοί συνάδελφοι, εδώ πέρα- και άτομα τα οποία δε δικαιούνται, υποτιμούμε και υποβαθμίζουμε και τη μνήμη και την προσφορά και την υπόληψη και την αξία και την προσωπικότητα των αγωνιστών μας. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα δώσω τον λόγο σε κανέναν άλλο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 6Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

Σηκώστε ξανά τα χέρια σας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα πιλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε σχέση με την προωθούμενη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο». Το έχουμε συζητήσει στη Σύσκεψη Αρχηγών. Θα παραπεμφθεί ξανά στην αρμόδια επιτροπή και θα συμπεριληφθεί στην επόμενη ημερήσια διάταξη της ολομέλειας την ερχόμενη Πέμπτη, οπότε αναβάλλεται.

Παρακαλώ, επιστρέφουμε στα πρώτα δύο θέματα της ημερήσιας διάταξης, τις δύο αναπομπές των νόμων που πιλοφορούνται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021». Τα νέα κείμενα σας έχουν ήδη παραδοθεί.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τις αναπομπές εψηφίσαμεν τες. Μόνο κείμενο τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για τα κείμενα. Τώρα εκείνο το οποίο θα θέσω σε ψηφοφορία είναι πόσοι ψηφίζουν αυτά τα αναθεωρημένα κείμενα, σωστά; Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου αναθεωρημένου κειμένου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, ψηφίζεται το αναδιαμορφωμένο κείμενο νόμου.

Προχωρούμε στο νέο κείμενο της δεύτερης αναπομπής.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, ψηφίζεται το αναδιαμορφωμένο κείμενο νόμου.

Τα θέματα με τους αριθμούς 24 και 25 στην ημερήσια διάταξη αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα αποσύρεται και επανακατατίθεται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις,
έγγραφα, εκθέσεις**

Κατάθεση από

**Παραπομπή/
Κοινοποίηση σε**

1. Ο περί της Έκδοσης Κυβερνητικών Εγγυήσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα για την Παραχώρηση Δανείων σε Επιχειρήσεις και Αυτοτελώς Εργαζομένους Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.108-2021).

Υπουργό Οικονομικών

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή
Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

2.	Ο περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για την Προμήθεια Ψηφιακού Περιεχομένου και Ψηφιακών Υπηρεσιών Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.109-2021).	Υπουργό Ενέργειας,
Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Ενέργειας,
Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού
3.	Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.110-2021).	Υπουργό Ενέργειας,
Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Ενέργειας,
Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού
4.	Ο περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.111-2021).	Υπουργό Ενέργειας,
Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Ενέργειας,
Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού
5.	Ο περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών στην Αλυσίδα Εφοδιασμού Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.112-2021).	Υπουργό Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και
Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Γεωργίας
και Φυσικών Πόρων
6.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.113-2021).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική
Επιτροπή
Εσωτερικών

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί της Εργασίας μέσω Επιχείρησης Προσωρινής Απασχόλησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.086-2021).
2. Ο περί Λοιμοκάθαρσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.087-2021).
3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.088-2021).
4. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.089-2021).
5. Ο περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων (Γενικές Αρχές) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.090-2021).

Κατάθεση από

- Νίκο Τορναρίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
- Άριστο Δαμιανού, Ευανθία Σάββα και Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις
- Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών
- Πανίκο Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού
- Πανίκο Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού

Παραπομπή σε

- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 6 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», υπήρχε εισήγηση εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας για κατάθεση και εξέτασή του σήμερα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Αποφασίστηκε όμως στη Σύσκεψη Αρχηγών όπως το θέμα εξεταστεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή -και είναι το πρώτο και το μοναδικό θέμα που θα έχει η επιτροπή Εσωτερικών στην επόμενη συνεδρία- και περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη της ολομέλειας την ερχόμενη Πέμπτη.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.235, ημερομηνίας 2 Απριλίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ορμήδειας έχει προσλάβει προσωπικό για εργοδότηση στο κοινοτικό νηπιαγωγείο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πότε προσλήφθηκαν τα συγκεκριμένα άτομα;
2. Με ποιο καθεστώς εργοδότησης προσλήφθηκαν;
3. Πόσες προσλήψεις έχουν γίνει και σε ποιες χρονικές περιόδους έγιναν αυτές;

Επίσης, παρακαλώ όπως μας σταλούν τα πρακτικά των συνεδριάσεων που αφορούν τις πιο πάνω προσλήψεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.236, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η πρόσφατη τοποθέτηση συρματοπλέγματος στην περιοχή της κοινότητας Αστρομερίτη για την αποτροπή, όπως ισχυρίζεται η κυβέρνηση, της διέλευσης παράτυπων μεταναστών από τα κατεχόμενα στις ελεγχόμενες από την κυπριακή κυβέρνηση περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει θέσει ενώπιον της κυπριακής κοινωνίας το θέμα της μετανάστευσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Τον αριθμό των προσφύγων ανά χώρα προέλευσης και σημείο εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία (διά θαλάσσης με βάρκες ή μέσω των κατεχομένων ή ήρθαν νόμιμα και μετά ζήτησαν άσυλο, π.χ. νόμιμοι εργάτες που, όταν έληξε το συμβόλαιό τους, ζήτησαν άσυλο ή φοιτητές σε κολλέγια που ζήτησαν άσυλο κ.ο.κ.).
2. Πόσοι ζήτησαν άσυλο μετά που τους εντόπισε η αστυνομία; Υπάρχουν στοιχεία σε ποια επαρχία εντοπίστηκαν;
3. Τον αριθμό θετικής κατάληξης παραχώρησης ασύλου έναντι συνόλου αιτήσεων.
4. Τον μέσο όρο του χρόνου εξέτασης αίτησης ασύλου.
5. Υπάρχει ή δεν υπάρχει ξεχωριστή διαδικασία γι' αυτούς που έρχονται από γνωστές εμπόλεμες περιοχές από τους υπόλοιπους;
6. Υπάρχει ψηφιακό σύστημα χειρισμού των αιτήσεων;
7. Υπάρχει ψηφιακό σύστημα για τους ξένους φοιτητές και τους ξένους εργάτες, ώστε να υπάρχει ειδοποίηση, όταν τελειώνει η βίζα τους ή το συμβόλαιό τους, για να επιβεβαιώνεται η αναχώρησή τους από την Κύπρο;
8. Πόσα κονδύλια απορρόφησε η Κύπρος από την ΕΕ; Να κατατεθεί λεπτομερής καταγραφή τους.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2021 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.139, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2020, των βουλευτών κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη, εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου, αντίστοιχα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Κατόπιν επικοινωνίας με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του Περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου του 1985 (Ν21/85) (επισυνάπτεται - Παράρτημα Ι), οποιαδήποτε στοιχεία αφορούν ονοματεπώνυμο εργαζομένων δεν δύναται να δοθούν, εφόσον οι ερωτήσεις δεν εντάσσονται στα πλαίσια κάποιου ελέγχου κοινοβουλευτικής επιτροπής. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα όσα αναφέρει η Επίτροπος, το δικαίωμα του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου πρέπει να ασκείται με σεβασμό προς το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής που κατοχυρώνει το Άρθρο 15 του Συντάγματος, ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων και η εθνική νομοθεσία 125(1)2018. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, και με βάση την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει σε κάθε περίπτωση να γίνεται στάθμιση μεταξύ αφενός της υποχρέωσης της Βουλής

να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο και αφετέρου της προστασίας των προσώπων, τα δεδομένα των οποίων ζητούνται να κατατεθούν στη Βουλή.

3. Ως εκ των πιο πάνω, η πρώτη ερώτηση και μέρος της δεύτερης δεν δύναται να απαντηθούν. Όσον αφορά στο δεύτερο ερώτημα, σας ενημερώνω ότι ο αριθμός των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που απασχολούνται στην ορχήστρα διαφέρει ανάλογα με τη περίοδο. Περαιτέρω, σημειώνεται σχετικά, ότι ο εν λόγω αριθμός δεν καθορίζεται μέσω κάποιας διαδικασίας.

4. Σε σχέση με το τρίτο ερώτημα, επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΙ, η διαδικασία πλήρωσης κενών θέσεων μουσικών στη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στους βουλευτές που υπέβαλαν την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 2021 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.208, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Με βάση τη νομοθεσία που διέπει τις άδειες αλιείας, φυσικά πρόσωπα άνω των 65 ετών δικαιούνται να συνεχίσουν να κατέχουν επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) να κατείχαν τέτοια άδεια τουλάχιστον για 10 χρόνια πριν από τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους και (β) να προσκομίζουν στο Διευθυντή του Τμήματος Αλιείας στο τέλος κάθε έτους σχετικό ιατρικό πιστοποιητικό που να βεβαιώνει την καλή κατάσταση της υγείας τους.

Ο υφιστάμενος Νόμος ψηφίστηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2019, μετά από μακρά διαδικασία και συζήτηση των επιμέρους τροποποιήσεων και των νέων προνοιών που εισήχθησαν στον Βασικό Νόμο. Είναι σε γνώση του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, ότι φυσικά πρόσωπα πέραν των 65 ετών τα οποία δεν ικανοποιούν το προαναφερθέν κριτήριο, έχουν εκφράσει αίτημα για να δικαιούνται να εξασφαλίσουν επαγγελματική άδεια αλιείας μικρών σκαφών κατηγορίας Α ή Β. Σημειώνεται ότι το εν λόγω κριτήριο διαμορφώθηκε μετά από διευρυμένη διαβούλευση που προηγήθηκε με τους ενδιαφερόμενους φορείς και στο παρόν στάδιο, δεν μελετάται νέα τροποποίηση της νομοθεσίας. Εάν μέσα από την εφαρμογή του Νόμου, διαφανεί ανάγκη βελτίωσης της νομοθεσίας με νέα τροποποίηση, πρόθεσή μας είναι να αξιολογήσουμε περαιτέρω και το συγκεκριμένο αίτημα που αφορά στην αλλαγή του πιο πάνω κριτηρίου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 2021 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γιάννη Καρούσου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.216, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι μετά από σειρά επαφών και διαβουλεύσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, και αφού έλαβα και τη γνώμη του Συμβουλίου Οδικής Τροχαίας Μεταφοράς, άσκησα τις εξουσίες που μου παρέχονται από το σχετικό Νόμο, και με αναθεωρημένη Γνωστοποίηση, στις 19 Φεβρουαρίου, 2021, καθόρισα για τις μισθώσεις που γίνονται από και προς τα αεροδρόμια, πάγια κόμιστρα, για τις κατηγορίες αστικών και αγροτικών ταξί.

2. Στη βάση των πιο πάνω, το παράδειγμα που επικαλεστήκατε, καθώς και ανάλογα αιτήματα από εμπλεκόμενους φορείς τα οποία υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, λήφθηκαν υπόψη και αξιολογήθηκαν κατάλληλα, πριν την εν λόγω αναθεώρηση.

3. Είμαστε στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2021 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.224, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι απόρρητη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε.

Φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Έμειναν δύο συνεδρίες. Να έχετε υπόψη σας ότι, επειδή θα έρθει ένας καταγισμός νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου, μπορεί να χρειαστεί να αρχίζουμε τη συνεδρία από το πρωί. Απλώς, δεν έχει παρθεί τέτοια απόφαση. Η επόμενη συνεδρία κανονικά είναι την ερχόμενη Πέμπτη το απόγευμα. Αν όμως από τον αριθμό των νομοσχεδίων και των προτάσεων νόμου που έρχονται χρειαστεί να συνεδριάσουμε και το πρωί, απλώς σας ενημερώνω ότι υπάρχει και αυτό το ενδεχόμενο.

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι το κοινοβούλιο δεν τερματίζει τη λειτουργία του στις 22 του μήνα. Είναι καινούριο κοινοβούλιο, μπορεί να συνεχίσει, καινούρια σύνοδος. Αν λοιπόν υπάρχουν προτάσεις νόμου οι οποίες δεν είναι επείγουσας μορφής και μπορούν να παραπεμφθούν στην επόμενη Βουλή, να γίνει.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Πολύ σωστή εισήγηση.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει κανένας λόγος να καθόμαστε, ας πούμε, συνοπτικές διαδικασίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μαρίνο μου, είπα εγώ το αντίθετο; Έννεν 'πού σας που εξαρτάται;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να το δούμε στη Σύσκεψη Αρχηγών, κύριε Πρόεδρε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εξαρτάται από εμάς να το δούμε, να κάνουμε μία αξιολόγηση...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Στη Σύσκεψη Αρχηγών, Μαρίνο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...ούτως ώστε ό,τι απ' αυτά είναι θέματα τα οποία μπορούν να περιμένουν και να παραπεμφθούν μετά, για να γίνει μια πιο σοβαρή συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το αξιολογούμε τζαι εμείς, οι υπηρεσίες της Βουλής και θα τα παίρνουμε και στη Σύσκεψη Αρχηγών, να παίρνουμε συλλογικές αποφάσεις.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να σας πούμε ότι Πέμπτη πρωί έχουμε σοβαρή συνεδρίαση της επιτροπής Ελέγχου προγραμματισμένη. Αν θέλετε ολοήμερο, να πάμε Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειρήνη μου, έντζιε είπα ότι εννά βάλω τζαι το πρωί. Είπα «εάν παραστεί ανάγκη». Και εάν παραστεί ανάγκη...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να αλλάξει η επιτροπή Ελέγχου, εν εκατάλαβα! Πρέπει να αλλάξουμε την ολομέλεια;

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Η ολομέλεια εν' απόγευμα, κύριε Λεωνίδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός τούτου, μπορεί να βάλουμε, Ειρήνη, έχουμε και άλλες μέρες που μπορούμε να βάλουμε. Και τις Παρασκευές μπορεί να βάλω. Απλώς, ήταν ένα ενδεχόμενο που το ανέφερα, για να είσαστε...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Απριλίου 2021, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Συμφωνίας Εφαρμογής μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για το Υπο-Περιφερειακό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για τη Θαλάσσια Ρύπανση (Κυρωτικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.041-2021).
2. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.150-2020).
3. Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.151-2020).
4. Ο περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.152-2020).
5. Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.153-2020).
6. Ο περί του Αμετακλήτου του Διακανονισμού στα Συστήματα Πληρωμών και στα Συστήματα Διακανονισμού Αξιογράφων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.154-2020).
7. Ο περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.155-2020).
8. Ο περί Κεφαλαιακής Επάρκειας ΕΠΕΥ Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.156-2020).
9. Ο περί της Διάλυσης του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης (Καταργητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.002-2021).
10. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.168-2020).
11. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2020.
(Πρόταση νόμου του κ. Κώστα Κώστα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.061.077-2020).
12. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.113-2021).
13. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αντρέα Φακοντή και Ελένης Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.053-2021).
14. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκου Ταρναρίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.025-2021).

15. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.056-2021).
16. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.078-2021).
17. Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Παύλου Μυλωνά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.103-2019).
18. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης, Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Κυριάκου Χατζηγιάννη, Γεώργιου Γεωργίου, Γιώργου Κάρουλλα, Ονούφριου Κουλλά, βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.081-2021).
19. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, Ξένιας Κωνσταντίνου, Μαριέλλας Αριστείδου και Ελένης Σταύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.007-2021).
20. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Συλλογή, Αξιολόγηση, Ανάλυση και Αποθήκευση Αναφορών Περιστατικών στην Πολιτική Αεροπορία) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.001-2021).
21. Ο περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.181-2020).
22. Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.090-2021).
23. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Επιστημονικούς Σκοπούς) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.021-2021).
24. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου του κ. Αντρέα Φακοντή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.119-2013).
25. Ο περί Εγγραφής Αισθητικών (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρότασή νόμου των κ. Κώστα Κωνσταντίνου, Ευθύμιου Δίπλαρου και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.044-2021).
26. Ο περί Εγγραφής Αισθητικών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020.
(Πρόταση νόμου των κ. Κώστα Κωνσταντίνου, βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Πάφου, Ευθύμιου Δίπλαρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Σάβιας Ορφανίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Γιώργου Τ. Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Χαράλαμπου Πιπτοκοπίτη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, και Γεώργιου Προκοπίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας).
(Αρ. Φακ. 23.02.061.133-2020).

27. Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.023-2021).
28. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου του κ. Μιχάλη Σοφοκλέους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.075-2021).
29. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση ή απόρριψη της υπ' αριθμόν 358/2021 πρότασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2021, για την προκήρυξη παγκύπριου δημοψηφίσματος, δυνάμει του άρθρου 3(1) του περί Δημοψηφισμάτων Νόμου του 1989, σε σχέση με την προωθούμενη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, ταυτόχρονα με τις εκλογές για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, οι οποίες θα διεξαχθούν την 30^η Μαΐου 2021.
(Αρ. Φακ. 23.10.002).
- Απόσυρση Επανακατάθεση** 30. Οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.014-2021).
31. Οι περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.015-2021).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το δημογραφικό πρόβλημα - Η λειτουργία και το έργο του Εθνικού Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής».
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).
(Αρ. Φακ. 23.07.005.005).
2. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορεί να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).
3. «Οι δεκαεπτά στόχοι για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2030 που έθεσε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η εφαρμογή τους στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.05.053.001-2020).

[Στις 13 Απριλίου 2021 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 15 Απριλίου 2021, στις 4.00 μ.μ., προστίθενται τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Εργασίας μέσω Επιχείρησης Προσωρινής Απασχόλησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου του κ. Νίκου Τορναρίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.086-2021).
2. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Στέφανου Στεφάνου, Άριστου Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.)
(Αρ. Φακ. 23.02.062.069-2021).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Ξένια
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Ορφανίδου Σάβια
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σοφοκλέους Μιχάλης
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Κουλίας Ζαχαρίας	Ορφανίδης Χρίστος
Λεωνίδου Πανίκος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Μυλωνάς Παύλος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Γεωργιάδου Ρούλα

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων

Βότσης Άγγελος

Μουσιούττας Μαρίνος

Ανεξάρτητοι (Κίνημα)

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του πρώην βουλευτή και πρώην υπουργού Σωκράτη Χάσικου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα Υγείας.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
 - α. Συμμετοχή της κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά, μέλους της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και του προεδρείου του Φόρουμ Γυναικών Βουλευτών του οργανισμού, σε διαδικτυακή συνάντηση με θέμα «Οικονομική Ενδυνάμωση των Γυναικών».
 - β. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου, μέλους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, σε διαδικτυακή συνάντηση των επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των κοινοβουλίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον εκτελεστικό αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
4. Έκθεση για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», αγορεύσεις και συζήτηση (Ανδρέας Κυπριανού, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Περδίκης, Πρόεδρος, Ελένη Μαύρου, Γιώργος Λιλλήκας, Ευθύμιος Δίπλαρος, Νίκος Τορναρίτης) και αποδοχή των αναπομπών.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2021 Νόμος του 2021» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2).
7. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
 - α. «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»,
 - β. «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»,
 - γ. «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021»,παρατηρήσεις του κ. Λεωνίδου και ψήφισή τους σε νόμους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης) Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης) Κανονισμοί του 2021».
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», παρατηρήσεις του κ. Αντρέα Φακοντή και ψήφισή της σε νόμο.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.

11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021», αγορεύσεις και συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Πεردίκης, Κωστής Ευσταθίου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χρίστος Χρίστου, Άγγελος Βότσης, Ζαχαρίας Κουλίας, Ονούφριος Κουλλά, Άντρος Κυπριανού, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή της σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταδολίευσης των εκ Δικαστικής Αποφάσεως Πιστωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Πανίκου Λεωνίδου και Κωστή Ευσταθίου και καταψήφισή του.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγκαθίδρυσης Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης Φιλικής προς τα Παιδιά που Βρίσκονται σε Σύγκρουση με τον Νόμο (Πρόληψη, Μεταχείριση στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας) Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Γεώργιος Γεωργίου, Πανίκος Λεωνίδου, Άριστος Δαμιανού, Κυριάκος Χατζηγιάννης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Παιδιών σε Σύγκρουση με τον Νόμο Νόμος του 2021».
14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021», παρατηρήσεις του κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 3).
16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων - Θέση Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Νομικής Υπηρεσίας - Θέση Δημόσιου Κατήγορου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Προϊσταμένου Τομέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021», έγκρισή τους και δικαιολόγηση ψήφου από τους κ. Κωστή Ευσταθίου, Γιώργο Πεردίκη και Χρίστο Χρίστου.
19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021», αγορεύσεις (Σκευή Κούτρα Κουκουμά, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Μαριέλλα Αριστείδου) και ψήφισή της σε νόμο.
20. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», αγορεύσεις (Κωστής Ευσταθίου, Πανίκος Λεωνίδου, Σκευή Κούτρα Κουκουμά, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή της σε νόμο.
21. Ψήφιση αναδιαμορφωμένων κειμένων για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021».
22. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
23. Ερωτήσεις βουλευτών:
Πληροφορίες για τις προσλήψεις από το κοινοτικό συμβούλιο Ορμήδειας - Παράνομοι μετανάστες, πρόσφυγες και αιτητές ασύλου στην Κυπριακή Δημοκρατία.
24. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Αναλυτική κατάσταση των μελών της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου - Η εξαίρεση των αλιέων άνω των 65 ετών από την επαγγελματική άδεια ψαρέματος στην πρόσφατη τροποποίηση του περί Αλιείας Νόμου - Παράπονα οδηγών ταξί του αεροδρομίου Πάφου για επιβολή ασύμφορων κομίστρων - Μη συμμετοχή της ΚΔ σε καταγγελία ευρωβουλευτή για τον εποικισμό της Τουρκίας στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (απόρρητη απάντηση).

Τιμή: €3,50